

UJ KELELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ ת"ד א. מרטון ז"ל

90 AGORA 20 OLDAL TEL-AVIV, 1971. APRILIS 23., PÉNTEK 6923. szám

Hivatalos közlemény Washingtonban:

AMERIKA NEM LÁTJA AZ EGYENSÜLY MEGBONTÁSÁT A FOKOZOTT SZÓVJET FEGYVERSZÁLLÍTÁSOKBAN

William Rogers ma délután sajtófogadáson jelenti be közelkeleti látogatását — Az amerikai külügyminisztérium egyiptomi osztályának vezetője Kairóban tárgyal — Az Egyesült Államok cáfolja további Phantom gépek szállításának híreit

Washington, (Reuter, UPI, IFP). — Az új szovjet fegyverszállítványok Egyiptom számára nem ingatták meg a fegyverkezési egyensúlyt a Közelkeleten — mondotta tegnap az amerikai külügyminisztérium szóvivője. A kijelentés egy újságíró kérdésére adott válaszként hangzott el, aki a MIG-23 repülőgépek szállítását tette szóvá. Ugyanakkor a szóvivő közölte, hogy William Rogers külügyminiszter ma, pénteken délután sajtófogadást tart. Jóllehet a szóvivő nem mondta meg, hogy mit akar közölni a külügyminiszter, politikai körök biztosra veszik, hogy Rogers ezután akarja hivatalosan bejelenteni, hogy a jövő hónap elején látogatást tesz közelkeleti államokban, köztük Izraelben és Egyiptomban.

Hírmagyarázók meglepetéssel vették a külügyminiszteri nyilatkozatot, amely szerint az Egyesült Államok nem tekinti a fegyveres egyensúly megváltoztatásának a fokozott szovjet szállítmányokat. Azt a magyarázatot fűzik azonban ehhez, hogy Washington kedvező légkört akar teremteni Rogers látogatása számára Kairóban.

Michael Sterner, az amerikai külügyminisztérium egyiptomi osztályának igazgatója, aki néhány napja Egyiptomban tartózkodik, tegnap kihallgatáson jelent meg Anwar Szádát elnöknel. Késő estig nem tettek közzé, hogy miről tárgyaltak, de feltételezik, hogy Sterner előkészítette William Rogers látogatását és igyekezett megállapítani a külügyminiszter amerikai tanácskozáinak napirendjét.

Az egyiptomi kormány közölte, hogy szívesen látja William Rogers Kairóban. A látogatás külsőben élénk arabközi tárgyalások is folynak. Valószínűnek látszik, hogy William Rogers Beirutba és Ammanba is ellátogat. A libanoni külügyminisztérium egyik magasrangú tisztviselője napok óta Kairóban tartózkodik, nyilván azért, hogy összeegyeztesse a két állam álláspontját a Rogers-szel folytatandó megbeszélések tekintetében. Tegnap a jordániai kormány is csatlakozott azokhoz az arab országokhoz, amelyek üdvözlöik az amerikai külügyminiszter közelkeleti látogatását.

A palesztinai szervezetek még nem nyilatkoztak ebben a kérdésben, de tartani lehet attól, hogy Ammanban és Beirutban tüntetéseket rendeznek Rogers látogatása ellen, amint az történt Joseph Sisco közelkeleti útja során.

A Reuter távirati iroda kairói megfigyelőitől azt a feltevést hallotta, hogy Michael Sterner érintette a Szádát elnökkel az Egyesült Államok közölte az arab kormányokkal, hogy pontatlanságok voltak a New York Times

hírében, amelyek szerint Amerika 12 további Phantom gépet szállít Izraelnek és hogy tanulmányozza további gépek küldését. A minisztérium szóvivője nem válaszolt az ezzel kapcsolatos kérdésekre és más külügyminisztériumi körök vonakodnak cáfolni, vagy megerősíteni az arra vonatkozó híreket.

Michael Sterner a nap folyamán találkozott Száláh Gohár egyiptomi külügyi alminiszterrel is, aki írásos fogalmazványt adott át neki Egyiptom felfogásáról a közelkeleti kérdésben. Ez a jegyzék az ismert egyiptomi követeléseket, tartalmazza, annak hangsúlyozásával, hogy a Szezi-csatorna megnyitása szerves része kell hogy legyen a Biztonsági Tanács határozata végrehajtásának. Ez a kikötés az egyik izraeli követelés elutasítását jelenti, mert Izrael külön megállapodásnak tekintené, ha eredményre vezetne az amerikai közvetítéssel folyó megbeszélések a Csatorna megnyitásáról.

Minthogy ez a jelentés megelőzte az amerikai külügyminisztérium közleményét, minden alap megvan annak feltételezésére, hogy Sterner továbbította Szádátnak azt az amerikai felfogást, hogy nem állt be változás az erőviszonyokban.

Ez ugyanis egyben azt az ígéretet is jelenti, hogy az Egyesült Államok nem küld további fegyvereket Izraelnek, az érvényben lévő megállapodásban foglaltakon kívül.

A Reuter távirati iroda washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok közölte az arab kormányokkal, hogy pontatlanságok voltak a New York Times

hírében, amelyek szerint Amerika 12 további Phantom gépet szállít Izraelnek és hogy tanulmányozza további gépek küldését. A minisztérium szóvivője nem válaszolt az ezzel kapcsolatos kérdésekre és más külügyminisztériumi körök vonakodnak cáfolni, vagy megerősíteni az arra vonatkozó híreket.

GÁLILI:

NINGS ELŐREHALADÁS A CSATORNA MEGNYITÁSÁT CÉLZÓ TÁRGYALÁSOKBAN

Különböző nemzetközi tényezők Izrael számlájára mindenáron ki akarják nyitni a Csatornát

Jisráél Gálili tárcanélküli miniszter tegnap kijelentette, hogy nem történt előrehaladás a Szezi-csatorna megnyitására vonatkozó tárgyalásokban és figyelmeztetett, hogy nem szabad semmilyen illúzióba esni ebben a kérdésben. Gálili, aki Efé kibucban sorozás előtt álló nyolcadikos gimnazisták előtt beszélt, azt hangsúlyozta, hogy Izrael és Egyiptom álláspontja között még mindig igen nagy az eltérés, így tehát a Csatorna megnyitásának kérdése nem tekinthető aktuálisnak.

Izrael álláspontját elemezve, Gálili azt mondta, hogy szó lehet az izraeli erők bizonyos mértékű visszavonulásáról a Csatorna mellől, de természetesen csak abban az esetben, ha a másik fél elfogadja az Izrael által megszabott, ismert feltételeket. Izrael semmi körülmények között sem hajlandó hadseregének néhány kilométerre való elmozdítását az általános visszavonulás első szakaszának tekinteni. Mindaddig, amíg nem fejeződik be a hadiállapot, Izrael nem mondhat le a Csatorna melletti frontvonáról — hangsúlyozta Gálili miniszter.

A továbbiakban Gálili figyelmeztetett, hogy „bizonyos nemzetközi tényezők” mindenképpen el akarják érni a Csatorna megnyitását és az ár megfizetését Izrael től követelik. Amerika elősegítheti a béke ügyét jószolgálati révén, feltéve, ha nem ébreszt hiú reményeket Kairóban, hogy Egyiptom politikai eszközök igénybevételével tényleges katonai előnyökhöz juthat. Helyes volna, ha Amerika a helyzet realizitikusabb kiértékelésére készítené Egyiptomot, ahelyett, hogy Izrael próbálja rábírní alapvető álláspontjának megváltoztatására. Lehetséges, hogy ebben a kérdésben még súlyos viták lesznek közöttünk és Amerika között, de erre fel kell készülnünk — zárta nyilatkozatát a miniszter.

Franciaország felfüggesztette kölajvásárlásait Algériában

Párizs (Reuter). — A nagy francia petroleumvállalatok elodázták vásárlásaikat Algériában, amely eddig legnagyobb beszerzési forrásuk volt. A vállalatok most a világpiacon olcsóbban szerzik be szükségleteiket, mint az algériai kormány által megállapított ár. Most csak kis mennyiségű algériai petroleum jut el Franciaországba.

Mértékadó körök hangsúlyozták, hogy a vállalatok pusztán kereskedelmi szempontból igyekeznek más országokban kőolajat vásárolni. Egyes közelkeleti államokban 2,60–2,70 dollárért lehet megkapni egy horzó kőolajat, míg Algériában 2,95 dollárért követel.

A jövőre nézve még nem világosak a lehetőségek és minden attól függ, hogy el tudja-e látni magát Franciaország hosszú időre más forrásokból. A helyzetet az algériai kormány által megállapított ár. Most csak kis mennyiségű algériai petroleum jut el Franciaországba.

Meghalt Francois Duvalier, Haiti elnöke

Washington (Reuter). — Francois Duvalier, Haiti elnöke meghalt — közölték tegnap Port-au-Princeből. A kormány háromnapos hivatalos gyászt rendelt el és utódjának 21 éves fiát, Jean Claude Duvaliert nevezték ki. Duvalier, aki hosszú uralma alatt egyetlen diktatort vezetett be hazájában, néhány évvel ezelőtt az alkotmány módosítása révén vitte keresztül, hogy fia örökölhessen az elnöki pozíciót. Duvalier egy 25 ezer főből álló politikai rendőrség segítségével tartotta fenn rémuralmát. Ezek a nemzetőrök rettegést kellettek a lakosságban és minden politikai megmozdulást véreb fojtattak.

U Tant ma nyilatkozik Jarring küldetésének jövőjéről

New York (UPI). — Dr. Gunnar Jarring küldetésének jövőjéről, ma, pénteken hangzik el nyilatkozat — mondotta az UNO titkárság szóvivője. U Tant főtitkár fog jelentést tenni Jarring munkatervéről.

Jóllehet ezt hivatalosan nem közölték, valószínűnek tartják, hogy U Tant és Jarring a jövő hét elején Genfben találkoznak, ahová az UNO főtitkára hivatalos ügyekben utazik. E feltételek szerint Jarring Moszkvából, ahol mint Svédország moszkvai nagykövete működik, Genfbe repül, hogy a főtitkárrel találkozzék.

Az UNO szóvivője megismételte a szerdán is hangzottott tényállást, amely szerint sem U Tant főtitkár, sem dr. Gunnar Jarring nem kapnak folyamatos tájékoztatást az Egyesült Államok közvetítésével a Szezi-csatorna megnyitása érdekében folyó tárgyalásokról. Ezzel szemben a szóvivő kijelentette, hogy George Busch amerikai UNO megbízott szerdán megbeszélést folytatott a főtitkárrel. Feltételezik, hogy George Busch ezen a találkozón a négyhatalmi konferencia legutóbbi üléséről tájékoztatta a főtitkárt.

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint ma csökken a hőmérséklet és helyi esőzések lehetségesek. Szombatra erősebb esőzésekkel számolnak. Mára várható hőmérsékletek: Jeruzsálem 7–17, Tel Aviv 11–18, Haifa 12–17, Cfat 6–12, Tiberias 10–22, Afula 9–18, Ludd 9–19, Beer-Seva 7–19, Ejlát 13–27 fok.

DRAGA EDESANYÁNK, NAGYANYÁNK, TESTVÉRUNK

Goldschläger Teréz

JERUZSALEM

70-İK SZÜLETÉSNAPJÁRA

FORRÓ SZERETETTEL GRATULALUNK ÉS BOLDG, HOSSZU ÉLETET KIVÁNUNK JÓ EGESZSÉGBEN 120-IG.

Testvérei: Frida és Edith, sógora: Izidor, leányai: Judith és Annie, vejei: Tibor és Mose, valamint unokái: Rony, Irith és Amir

DRAGA SZÜLEINK

ZUSSMANN SARI és JÓZSI

Cseke — Nagyvárad — Akkó

ARANYLAKODALMA

alkalmából egészséget, sok-sok örömet, boldogságot kívánunk családunk körében 120-ig

GYERMEKEIK, UNOKÁIK ÉS DÉDUNOKÁIK

1971. április 25. י"ב חודש אדר תשל"א

DRAGA SZÜLEIM

DÁVIDOVITS ILONKA és KÁROLY

25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA

SOK SZERENCSET, BOLDGOSÁGOT ÉS NAGYON SOK ÖRÖMET KIVÁN

FIUK LACI

אניקום אמיתי

י"ב א"ת

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett édesanyánk, anyósunk, nagyanyánk, dédanyánk

WEISZ SÁRI

Segesvár — Naharia

elhunyt.

Temetése ma, április 23-án péntek déli 1 órakor lesz a nahariai temetőben.

Gyászolják: Acmoni Amnon és családja, Naharia, Lea Sächár és családja, Dovrát

Hosszu éveken keresztül hűséges, odaadó munkatársunk, az igazi nemesszívű kollega

WEISZ SÁRI

halála miatt őszinte együttérzésünket, mélyeséges fájdalomunkat tolmácsoljuk

Acmoni Oszkár úrnak

A megboldogult nemes lényé örökké élni fog emlékezetünkben.

A Carlton szálloda igazgatósága és alkalmazottai, Naharia

Fájdalommal jelentjük, hogy szeretett férjem, apám, nagyapánk, dédapám

BLAU MISI (MOSE)

Kolozsvár — Haifa

nincs többé.

Temetése ma, pénteken, április 23-án, d. e. 10.45 órakor indul a Rámbám kórháztól a Kármel-parti temetőbe.

Külön autóbusz indul a lakástól, Rechov Micháel 55 sz. alól, 10.15 órakor.

Felésege Mirjam, leánya, unokái, dédunokája és a baráti kör

MINDENT, amit tudni akar kinyomoz

תד"מ INFOR

nyomozóiroda, T.A. Ben Jehuda 104

TEL. 234-666, 23-20-20

A LEGKITŰNBŐB KÖSER

FELVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

● Az izraeli biztosítótársaságok között tegnap megállapodás jött létre, amely megszünteti az egyeséges járműbiztosítási tarifát. A határozat azt jelenti, hogy a társaságoknak szabadkezet adnak a biztosítási díjak megállapításában.

INTERNATIONAL QUALITY

NEMZETKÖZI SZINIVONAL

BROADWAY 100

Egyenrangú a világ leghíresebb cigarettáival

Super King Size amerikai keverék, gyártja Dubek, kitűnő, aromás dohánylevelekből.

Oly remek — a turisták hazaviszik

RUE DU LOUVRE

本郷通り

GRAND PLACE GROTE MARKT

Hongo dori Ave.

ANNERHEIMI Favoriten

Gudrun-Straße.

0405 ΑΣΚΑΗΤΙΟΥ

City of West TRAFALGAR SQUARE

KENYATTA

Egy ember az utcáról...

AZ ESEMÉNYEK MARGÓJÁRA

Orosz tervek és a Csatorna

Írta: ARAD GIDEON

KÉTÁGU HATALMI TERV

Egyike a világ legnagyobb repülőbázisainak Libiában van, amely most Egyiptommal államszövetséget kötött. A Wheelus légibázist az amerikaiak tavaly kiürítették. Most az oroszok ott képezik ki az egyiptomi pilótákat a MIG-21 kezelésében. Világos, hogy saját céljaira is használják a repülőteret, amelyen Libiának összesen 4 új francia Mirage-3 harci gépe és néhány ócska amerikai gépe van.

Az elmúlt hetekben szétszerelve Egyiptomba hozott MIG-21 gépeket a szovjet technikusok összeállították és szovjet pilóták algériai repülőterekre vitték őket, az új szovjet repülőbázisokra.

Mérföldes lépéssel halad előre az oroszok terve, hogy az Atlanti Szövetség déli szárnyát megkerülve, uralkodjanak a Földközi tenger déli partvidékén, magukhoz ragadják az elsőbbséget a tengeren és ezután egyre fokozódó nyomást gyakoroljanak az európai államokra (részben petroleum-diplomácia útján), hogy kiszorítsák Amerikát Európából és a Földközi Tenger térségéből. Erre képez némi szerény választ Amerika 6. flottájának megerősítése.

Ezzel párhuzamosan folyamatban van a szovjet behatolás a Vörös tenger és az Indiai óceán körzetébe, amelyről már ismételtlen írtunk. Valószínű, hogy az oroszok a fejlemények és a lehetőségek szerint irányítják erőfeszítéseiket zömét hol az egyik, hol a másik irányba. Ettől függ tehát az is, milyen sürgős számukra a Szezi Csatorna megnyitása. Hogy fontos, az egyáltalán nem kérdéses.

Annyi bizonyos, hogy a szovjet világalmai előretörés mindkét ágának főbázisát ezidőig a földrajzilag kedvezően fekvő Egyiptom. Amíg a világhatalmi érdekszférák határát a Szezi Csatorna képezi, az oroszok tartózkodni fognak attól, hogy keletre való áthatással amerikai beavatkozás veszélyét váltásák ki.

Ok világalomra és nem világháborúra törekednek. Ezzel párhuzamosan azonban az is valószínű, hogy az Egyiptom és Izrael közötti háború kiújulása esetén, amennyiben izraeli hadi erők Egyiptom területére ellen orosz ellenállásba ütköznek, Amerika gondosan tartózkodni fog a beavatkozástól, ugyan- gy kerülve nagy hatalmi konfliktus veszélyét.

Ilyen körülmények között arra kell törekednünk, hogy kielégítsük az oroszokat a Csatorna megnyitása által, ugyanakkor pedig fenntartsuk a szezi választóvonalat a két haderő és a két hatalmi érdekszférára között. A helyzet kulcsa az egyiptomiak, illetőleg az oroszok kezében van. Ha megszüntetik a hadiállapotot, vagy a Csatorna már nem képez védelmi vonalat, tehát nem szükséges, hogy csapataink ott maradjanak. Enélkül — még a szovjet fenyegetések sem mozdíthatják el onnan hadsergünket.

Körülbelül két hete, hogy Amerika közel-keleti politikájára a nyilvánosság részben is elérkezett annak a ténynek a felismeréséig, hogy tulajdonképpen miről van itt szó. Csak a hét elején olvastuk, egyidejűleg azzal a hírrel, hogy a Szovjetunió az SA-2 és az SA-3 után SA-4 típusú legújabb rakétákat és olyan új elektronikus készülékeket is szállított Egyiptomnak, amelyek az eddigi légvédelmet tökéletesítik, továbbá, hogy ugyan- csak a Szovjet nagy bázisát építi ki Marsa Matruh, a világháborúból ismert volt angol támaszpontot a libiai határ közelében, meg továbbá, hogy Algériának is szállít MIG-23 típusú repülőgépeket és azoknak ott minden repülőteret rendelkezésükre áll.

E hírekkel együtt olvastuk, hogy Amerika végre ráeszmélt, hogy a február óta fokozódó fegyverszállításban Egyiptom csak terakodóhely, mert az oroszok a fegyvereket önmaguknak gyűjtik. Sőt, a NATO is felébredt évtizedes álmából, mert „Marsa Matruh és Algériának a MIG-eket veszedelmesebbnek tartja a NATO tagállamaira nézve”.

Öriási felébredés!
Ebben a rovatban hetek óta félrevertük a harangot, többek között azzal a föltevessel együtt, hogy az oroszok nem Egyiptomnak szállítják a bonyolult voltuknál fogva ott használhatatlanul komplikált hadigépeket, hanem azoknak saját erejükből fokozzák. A mult penteken szó szerint megismételtük azt a nézetünket is, hogy Amerikának talpra kell állnia és hátor magatartását fegyveres intézkedésekkel is megerősítve, vissza kell riasztani Moszkvát a tényleges beavatkozástól.

Bizonyára megelégedéssel olvasta az egész ország, hogy Amerika jelentékeny megerősíti a Földközi-tengeren körülötte 6-ik flottát. A hír felsorolja az uton lévő különböző egységeket, köztük két anyahajót. Azonkívül uton van 1500 tengerész kommandó, érthető nyelven: különlegesen kiképzett, szárazföldi gyalogos katonák. További hasonló intézkedések is remélhetők.

mert a multban ugyan ennyi mindig elég volt a kívánt hatás elérésére, kérdéses azonban, hogy jelenleg elegendő-e?

Tudnillik a Szovjet most más Amerikával áll szemben, mint például 67-ben és ő, a Szovjet is más, újabb tapasztalatokat szerzett. A megváltozott érában az USA a lemondás, a kiegészítés politikáját választotta, jó esetben ingadozó magatartással bizonytalankodott a mi körzetünkben. Még a nekünk szövegezésű „nehézségei” is batorítottak az oroszokra. (Néhány napja is olvashattuk, hogy „Nixon elnök fontolóra veszi újabb fegyverigénylésünket”, Daján pedig egyenesen megmondta, hogy nem káptunk meg minden fegyvert, amit kettünk.)

A megváltozott Amerika sok és lényeges engedményelt lepte meg a Szovjetet. Hogy csak a leglényegesebbeket említsük, itt van az ugynevezett Rogers-terv: „tejes visszavonulás, lényegtelen határkiigazításokkal”.

A Golán-fennsík természetesen nagy területnek tekintik, sőt, Sarm el-Sejkről, ami tudvaleg csak arra jó, hogy ott elzárhassák a hajóközelkedést Éjjaltban, Rogers külügy miniszter úgy nyilatkozott, hogy az arra való igényünk tulzott követelés.

Tudjuk, de az oroszok is tudják, hogy Rogers magatartását főképpen a szerencsétlen Vietnam, ennek következtében az amerikai nép háborus fáradtsága és minden új háborútól való irtózása irányítja. O minden- áron kerülni akar minden konfliktust, még- ha Amerika részéről „bizonyos” áldozatokkal jár is. Rogers azonban csak a jelenlegi tőrdők és nem azzal, hogy a kisebb áldozatokat törvényszerűen követik a nagyobbak és egyre nagyobbak, egészen a katasztró- fákig. Ha csak idejében nem nyúl fegyverhez Amerika. Remélhetőleg még nem késett el a flottamozgósítással és nem kell elsütnie a puskát.

Ja! — aztán a Szezi-Csatorna! Mikor Daján körülbelül egy év előtt, érdekeink megfelelő védelmével felvetette a Csatorna megnyitásának tervét, Amerika — és Aba Even — hívós idegenkedéssel fogadta. Viszont néhány hónappal ezelőtt, amikor Egyiptom állt elő a Csatorna megnyitásának ötletével, és visszavonulásunkkal, ellenértékül pedig csupán a fegyverszünetet ajánotta, Amerika feltűnő módon kapott rajta és még két hete is azért akadozott részünkre a fegyverszállítás, mert nem akartunk öngyilkosok lenni.

Mikor Amerika először pártolta a Csatorna megnyitását, velünk együtt az egész világ értetlenül fogadta ezt a fordulatot. Az amerikai lapok kivéve, a nagy nyugati lapok a mi lapjainkkal együtt azt fejtegették, miért nagy érdeke Amerikának hogy a Csatorna zárva legyen. Persze, Amerika is tudja, sőt, ott tudták legjobban, de ez is hozzártartozott a lemondás, a hátrálás politikájához. Végülis kormányunk hajlandónak mutatkozott bizonyos biztosítékok ellenében lötávolságra visszavonulni. Végleges javaslatunkat éppen most adta át Jigál Alon Washingtonban Sisco helyettes külügyminiszternek. Viszont Szádát egyiptomi elnök már két hete az egész Szinaj-félsziget kiürítését követeli. Es mert Amerika népet a State Department hiányos informálta Egyiptom egy- re teljesebbtől követeléseiről, ott a külügyminisztérium hírvérese nyomán

az a barátságatlan, sőt, helyenként ellenséges vélemény alakult ki, hogy Izrael makacssága akadályozza a Csatorna megnyitását, s azzal a háború befejezését.

E hangulat ellensúlyozására Daján kétszer is (egyik esetben amerikai tévében) nagyon okosan nyilatkozott: — Nem akarjuk — mondta —, hogy Izraelért egyetlen amerikai katona essen, mert azt akarjuk, hogy Amerika népe barátunk legyen.

Ez igen szép volt azon a napon, amikor Daján elmondta, de ma már nem Izraelről, és nem Egyiptomról, illetve nemcsak rólunk, az ugynevezett közelkeleti válságról, hanem Moszkva imperialista terjeszkedéséről van szó.

Jigál Alon helyettes miniszterelnöknek, ameltt, hogy átadta feltételeinket a Csatorna megnyitására, volt miről eszmét cserélni Rogers külügyminiszterrel. A nézetek tisztázásán kívül valószínűleg az új arab föderáció volt az egyik főtéma. Nem annyira a három ország laza egyesülése, mint inkább a programja. Maga Szádát hirdette ki ugyan- is, hogy a föderáció nem köt békét Izrael- le és nem tárgyal vele. Valószínű, hogy Egyiptom a Szovjet akaratára hozta létre a föderációt, akkor pedig a Szovjet érdekeit fogja szolgálni. De egyelőre ez csak föl- tételek eshetősége.

Az utóbbi hetekben, bizonyítékokra hivatkozva, többször olvashattuk ebben a rovat- ban, hogy a Szovjet a háború felújítását akarja a Szezi-csatornánál.

A 6-ik flotta megerősítése után azonban, minthogy az nem egyszerű tengerészeti intézkedés, hanem intő jelnek számít, kérdéses, vajon folytatja-e Moszkva a háborús készülődést?

Mindenesetre nem ártana, ha a 6-ik flotta fokozását további intézkedések követték.

A 6-ik flottán kívül véletlenül akadt még egy üdítő jelenség: Amerika és Kína köz- lelése. (Vagy ez lenne az esedékes csoda?) A barátkozás ugyan még csak gyöngéd palánta, még sok gondozást igényel ahhoz, főlegperedjén és gyümölcsöt hozzon. Azon- kívül még egy súlyos akadályt kell elhárítani az utóból: Csang-Kai-sek korrupit Formó- zájával szemben vállalt amerikai közelet- ségeket. A kinaik időzítése azonban kitünő- en sikerült.

Politikai szempontból különösen érdekes tudni, hogy melyik részről kezdeményezték az olvadást. Két verzióról tudunk. Az egyik szerint Amerika indította volna el a kereskedelmi kapcsolat fejlesztését. En- nel valószínűbb, ahogyan a „Der Spiegel” e heti számának sok adatot tartalmazó riport- ja ismerteti. Ott többek között ez a mondat olvasható!

„A japán Nagoyában megtartott tenisz- világbajnokságon a győztes kínai csapat meghívott öt külföldi ügyvést, közt- ük az amerikai vendégjátékosokat. Bizonyára vannak, akiket érdekel a többi meghívott névsora is. Ezek a következők: Anglia, Kanada, Columbia és Nigéria. Az USA-játékosok a meghívást azonnal elfogad- ták”.

A kínai hatóságok, azaz a kormány nemcsak beengedte őket három amerikai újságíróval együtt, de eddig példátlanul szívesen fogadták a rész- vesztülteket. Ott tartózkodásuk ide- jén, ahol megjelentek, viharos lelke- séssel ünnepelték őket.

A 73 éves Csu-En-lej miniszterelnök barátságosan elbeszélgetett Glenn Coval 19 éves hippivel, aki hullámzó hajjal, biborszerű, lo- bogó nadrágban jelent meg a miniszterel- nökfi fogadáson. Mielőtt elutaztak — ez már nem a „Spiegel” — egy csomó koffert meg- tömtek kínai különlegességekkel, s amikor az áruházban fizetésre került a sor, az őket kísérő kinaik erőszakkal ki akarták fizet- ni a vásárolt holmik árát, amit az ameri- kajának csak nehesen sikerült megakadá- lyozni.

Hozzáteszük a hírhez, hogy a kínai kísértet erre a különös előzékenységre két- ségtelenül utasítást és pénzt kapott, vala- mint az állandó ünneplés is felülül meg- szervezett akció volt, különös tekintettel arra a féktelen propagandára, amellyel a kí- nai hírszolgálat Amerikát évek óta ócsárol- ta. Az amerikaiak buszutatása fölülmutt minden eddigi nyilvános rajongást Amerika és az amerikaiak iránt.

Hogy ezt „megrendezték”, az nem- csak hogy nem volt a semmit poli- tikai jelentőségéből, hanem még ér- tekeesebb teszi.

A váratlanul elindult barátkozásnak máris sok egyéb hasonló tünete van, ezek között legjelentősebb Kína kezdeményezése a dip- lomáciai viszony fölvtelére. Erről lapjaink is beszámoltak.

Rendíthetetlen optimistáink fantáziája e hírek hatása alatt bizonyára nagy lendüle- tet vett. A moszkvai Pravda is megérzte ezt a jelenséget, mert többek között az írta, hogy „Kína viselkedése bizonyára nagy örö- met keltett Izraelben”. Szóval a Kreme- lis tudomást szerzett a másik két nagy hatalom közlekedéséről. Azt viszont az ottani pesszi- misták minden valószínűség szerint földindu- lásnak tekintik.

Legyen nekik igazuk!
A „Die Weltwoche” e heti számából idézzük az alábbiakat:
Válaszul Peking közlekedésére, Nixon elnök

A közelkeleti diplomácia szekere olyan kacsringós utakon döcög, hogy néha ne-hez megállapítani, előre halad-e, vagy hátra- felé. Csak az bizonyos, hogy amint elakad a sárban, az oroszok és az amerikaiak nagy igyekezettel tologatják — persze mindegyik- kük más irányban. Mindketten szívesen ülne- nek már fent a bakon, kezükben tartva a gyeplőt — és az ostort...

Moszkvából most új kezdeményezést hir- cetnek „a közelkeleti helyzet normalizálása érdekében”. Erre rendelték Moszkvába Mahmud Riad külügyminisztert és állítólag Anuar Szádátot is, aki két hét mulva jelen- kezik a moszkvai főnököknél. A moszkvai nyilatkozatok ezuttal nem szölkak a béke helyreállításáról. Szokás szerint követelték ugyan az arab területek kiürítését Izrael ál- tal, kevéssé burkolt fenyegetések kíséreté- ben, de ezuttal elmaradt az „azonnali, tel- jes kiürítés” követelése, viszont erősen ki- hangsúlyozták a politikai megoldást.

A szovjet vezetők és az egyiptomi kül- ügyminiszter között lefolyt megbeszélések- némi fényt vetett Jakob Malik helyettes kül- ügyminiszter és UNO fődelegátus, a négy nagy hatalom követeinek heti konferenciáján. Malik ugyanis rendkívül hevesen tiltakozott az ellen, hogy az Egyesült Államok félretolja Jar- ringot, megkerüli az UNO-t és a négy hatalmi konferenciát, s önállóan közvetít Izrael és Egyiptom viszálátát. Ez volt a szovjet válasz arra, hogy Szádát Washingtonon keresztül eljut tatta Izraelbe a Szezi Csatorna megnyitá- sára vonatkozó javaslatát és Izrael most át- nyújtotta ellenjavaslatát.

Könnyen lehetséges, hogy William Rogers külügyminiszter a közeljövőben látogatást tesz Kairóban, Ammanban és Jeruzsálemben. Rogers számára a kairói látogatás a fontos, hiszen 1967 óta megszakadtak a formális diplomáciai kapcsolatok Egyiptommal és a- zoknak helyreállítása komoly sikernek számita Washingtonban. Donald Bergus követ, aki „diplomáciai érdekképviselet” fedőneve alatt működött az USA kairói követségét, kártartón fáradozik ennek a célnak az eléré- sére. Rogers hivatalos meghívása Kairóba alighanem attól függ, hogy milyen izraeli engedményeket hoz magával ajándékként.

Nemcsak Izrael huzódzik attól, hogy ilyen „ajándék” útján juttassa Rogers külügy- minisztert és Richard Nixon kormányát egy diplomáciai sikerhez, amelyre oly nagy szük- sége van. Moszkvának sem tetszik a kairói kormány előretörése Washingtonnal.

Kairóban alighanem még mindig kísért Abdul Nasser szelleme, aki annakidején örd- göngös ügyességgel jászotta ki Amerikát Ang- lia ellen, majd a Szovjetuniót és Amerikát egymás ellen, mindkettőt sikeresen szarolta. Azóta sok víz folyt le a Niluson, az orosz épitményi asszuáni gáton keresztül, megvál- tozott a helyzet és az oroszok ma már nem hajlandók felújítani a régi játékokat. Ok már sokkal messzebb tartanak terveik megvalósi- tásában, amelyeknek érdekében milliárdokat

Levelek a SZERKESZTŐHÖZ

OPTIMISTA VAGYOK

Politikával nem foglalkozom hivatásszerűen, de nagyon érde- kelnek az események az utóbbi hat évben, amióta izraeli vagyok. Szeretnék egy megjegyzést fűzni az új arab „hármasszövetséghez”. Erzsésem szerint jó ez nekünk, mert e három ország katonái ere- je ettől az egységétől nem lett na- gyobb. Viszont az araboknál minden szövetség magában hordja a későbbi ellentétek magját. Talán nem is kell sokáig várjunk, amíg hajbakapnak.

E minden este optimista va- gyok!
Klein Pál
Tel Gánim

Csak a tarifaemelést?

Az autóbuzsztatáságok vezetői- nek, sajnos, mindig csak a tarifa- emelésen jár az eszük, pedig inkább azzal foglalkoznának, hogy óvatosabb vezetési módsze- rekre szoktathaták sofőrjeiket. És leszkotathaták sofőrjeiket az autórádió állandó bombolté- séről.

Szabó Lea, Tel-Aviv

Lesz-e héber ulpán a képernyőn? Már sokszor felvetődött — kár, hogy a tévé vezetők nem veszik komolyan —, miért nincs héber tanfolyam a képernyőn? A tévé nagyon alkalmas esz- köz a nyelvtanulásra. És arra is, hogy héber-héber alapon tanítsa- nak, tehát egyszerre tanulhatna valamennyi réteg, tekintet nélkül az anyanyelvünkre. Talán gondoljon arra a tévé igazgatója, hogy ezzel a mód- szerrel közönséget nevelnek önma- guknak. Újabb közönséget.
Palotás Ervin,
Cholon.

Kár volt tüntetni!

Olvasom, hogy a tel-avivi mú- zeum megnyitáskor fiatal or- vostanhallgatók tüntettek, mert szerintük inkább kórházra, mint múzeumra lenne szükség. Nos, a kérdés felvetése ebben a formá- ban helytelen. Pontosabban — nem állítható szembe, hogy mi fontosabb, a kórház, vagy a mú- zeum. Mindkét intézmény fontos. —
Fejleszteni kell a kórházi háló- zatot, és annak is örülhetünk, ha minél gyorsabban avatnak ná- lunk múzeumot. Sajnálatos, hogy éppen a le- endő orvosok tanúsítottak ilyen barbár magatartást, amikor egy múzeum avatására került sor. Inkább ők is ünnepeltek volna.
Harmat Jochánán,
Tel-Aviv.

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL?

- Ne halassa utolsó pillanatára utazás előkészítését
- CSOPORTOS REPÜLŐUTAZÁSOK kedvezményes áron * USA-BA * KANADÁBA * ROMÁNIÁBA * EUROPA összes fővárosába.
- 300 SZERVEZETT TÁRSASKIRÁNDULÁS EUROPA, SKANDINÁVIABA, TAVOLKELETRE (Külön ifjúsági, és kóser ellátású csoportok)
- ANGOL-FRANCIA NYELVOKTATÁS (SUMMER SCHOOL) Kirándulásokkal egybekötve, a legjobb angliai és svájci intézetekben. — az ifjúság számára.
- GYÖGYKURA ÉS ÜDÜLES AUSZTRIA, OLASZORSZÁG, SVAJC ÉS ROMANIA világhírű gyógyfürdőiben.
- Romániai, magyarországi és csehszlovákiai hozzátartozók részére utazási jegyek azonnali továbbítása.
- BELFÖLDI KIRÁNDULÁSOK (Jeruzsálem, Gáll, Mászád, Éjját, Szinaj, stb.)

BARMILYEN UTAZÁSI ÜGYÉVEL

FORDULJON BIZALOMMAL

CITOUR

UTAZÁSI IRODAHOZ
TEL-AVIV, BRENNER 2
(Allenby sarok)
Telefon: 625959 * 61.755

MAGYARULI BESZÉLŐNK

1971. IV. 23. UJ KELET 3

STUHL ELIEZER és NEJE

Mosáv Bét-Meir

ARANYLAKODALMÁRA

gratulálunk, hosszú életet, jó egészséget kívánunk.
Lányaik, vejek és unokáik

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

ÉRDEKES ASSZONYOK

NECHAMA BEN-CHORIN,

bonni nagykövetség felesége

— Könnyű volt megszoknia Németországban?

— Mivel szabrát vagyok —

Haián születtem — ez nem volt olyan nehéz, mint ha valamelyik európai országból, esetleg éppen Németországból — származnék. De azért voltak persze problémák is...

A nagykövetség felesége oroszországi származású szülőik leánya. Haián a „reál”-t végezte el és a Mátkábi Hácár mozgalomban töltötte ifjúsága legszebb éveit. Egyébként férjével is a mozgalmi munka során ismerkedtek meg.

Katonaviselt asszony, szolgálati évei alatt igen felelős osztásban dolgozott. Herzog tábornok, — a jelenlegi népszerű hirmagyarzó — akkor a hadsereg hírszerző osztályának volt a parancsnoka. Mellé került, a titkárnői teendőket látta el.

Nem sokkal aztán, hogy férjhez ment Eljásiv Ben-Chorinhoz, újabb szolgálat következett, ugyanis a férje diplomáciai pályára lépett.

— Az első állomáshelyünk Amerika volt, férjemet neveztek ki oda követési titkárnak. Ott született első fiunk, Joáv, aki most szolgálja itthon a katonáit...

Ankarában, majd Burmában éltek ezután. Diplomata, később követ volt a férje. Ő maga szociális problémákkal foglalkozott, bibliai témákról tartott előadásokat a helyi izraeli kolónia tagjainak, s természetesen irányította a követésen folyó társadalmi munkát.

AZ IKERPÁR REJTELME

Szép ikerpárt, két bübajos kislányt hozott a világra nemrég Mrs. Dewitt Bruce amerikai asszony. Az egyik kislányt Terrynek, a másikat Tracynak nevezték el. A két kislány, ahogy az ikrekhez illik, a megszólalásig hasonlít egymásra. S minthogy a megszólalás korától eléggé messze vannak, még az anyai ösztön segítségével is nagyon nehéz megkülönböztetni őket egymástól. Kivált akkor, ha...

Ha az történik ami a Bruce családban történt. A boldog apa egy szép napon, a család detroit-i otthonában, felkapta az egyik lányát, hogy játsszék vele és Tracynak nevezte. Felfigyelt erre a felesége és közölte a férjével: „Ugyan tévedsz, hiszen ez Terry!” Egy pillanat múlva a házaspár döbbenet nézett egymásra. Terry? Tracy? Hirtelen mindkettőt bizonytalanság fogta el és rájöttek: egyszerűen nem tudják, melyik gyermek melyik?

Az első hetekben, s a legelső hónapokban még könnyű volt. Tracy, a fiatalabb — két perccel később született nővérénél — valamivel többet nyomott a mérlegben. De aztán Terry is hízni kezdett és rövidesen grammra utólte ikerhugát. Ettől kezdve az anya körömlakkal festette be egyik kislányának lábujjcskait, hogy így különböztesse meg őket egymástól. Csakhogy a fürdetésnél lemosódott a lakk és később valahogy ruháskáikat is összecserélte anyuka.

Most hát mit tegyenek az időközben hat hónaposa serdült ikerpárral, hogyan bizonyosodjanak meg róla, hogy melyikük Tracy és melyik Terry? Kétségbeesésükben a rendőrség ujjlenyomat szakértőjéhez fordultak a szülők.

A kórházban, születésükkor is készült ujj-, illetve tenyérlenymat az ikrekről, s Bruceék azt remélik, azzal összehasonlítva, megtudják, melyik lányukat hívják Terrynek és melyiket Tracynak?

Az ujjlenyomat szakértő azonban nem biztatja őket csálhatatlan eredménnyel. „A közvetlenül születés után készült lenyomatok gyakran rosszul sikerülnek, mert a piciny tenyereken még nincs elég és eléggé világosan kirajzolódó rovátkák” — mondja.

Akkor hát mi történik? „Ha nem sikerül az összehasonlítás, magamnak kell döntenem, hogy melyik lányom Terry és melyik Tracy — és aztán emellett kitalálni” — mondja az anya.

EJLÁTI LEVEL

Tíz éve alakult meg a helyi WIZO szervezet

Egy kis cribfen alakult meg tíz évvel ezelőtt az éjláti WIZO szervezet, ma viszont a város egyik legszebb sík-negyedében, új, modern épületben működnek. A szervezet titkárnője, Edit Engel, elmondotta nekünk, hogy három éve költöztek át ide. Az épületet az angliai WIZO-nak köszönhetik, a folyó kiadásokat az izraeli központ fedezi.

A városban folyó szociális és társadalmi munkából derekasan kiveszik a részüket.

Legbüszkébbek a napközi otthonukra, amelyben jelenleg 64 gyermek tölti a nappali órákat megfelelő körülmények között.

Sokat tesznek a szakmai nevelés terén is. Himzést, varrást, kerámia-készítést tanítanak a tagságnak. Az éjláti állapotok asszonyok számára torna-csoportokat szerveznek.

Az éjláti lakosság összesen negyven országból származik. Minden törzsnek más az étkezési kultúrája. Egyszer-egyszer konyhasztályaikat rendeznek, elkészítik, bemutatják és kölcsönösen megkóstolják egymás specialitásait, mindig áttűző siker jegyében. A módszer nagyon alkalmas arra, hogy közelebb hozza egymáshoz a különböző törzsek asszonyait.

Az olé-befogadással is tördök az éjláti WIZO. Meglátogatják az utakat, virággal, süteménnyel kedveskednek és elgazitással is szolgálnak. A városban munkakeresési van, — tehát nem az állászerzés a probléma, inkább a sok lehetőség közül való megfelelő válogatás. Ez pedig könnyebb, ha a begyökerezett WIZO tagok tanácsai segítik az utakat.

Most éppen egy ausztráliai, egy argentinai és két oroszországból alijázott család első lépéseinek egyengetésével foglalkozunk.

Sárona Sálom

TENYÉRNVI NAGYVILÁG

● Lelőtt egy rendőrt és revolverrel egy órán át sakkban tartott egy orvost egy 17 éves ápolit St. Paul (Minnesota, Egyesült Államok) városának egyik elmeegógyintézetében. Első lépés: a fiatal ember az orvost maga előtt tolvaj, pisztolyát annak halántékára szegezve próbál megszökni az intézetből. A második lépés az intézet bejárata előtt készült: egy rendőrmester megletéssel lefegyverzi a fiút és kiszabadítja az orvost halálalós fogságából, majd ketten ártalmatlanná teszik a gyilkos elmebetegét.

● Rekord létszámú expedíció indult a Majna-parti Frankfurtból a Himalája megmászására. Az expedíciónak 12 különböző nemzetiségű, összesen 31 tagja van, a csomagokat ezer hordozó fogja vinni. Az expedíció kétfelől akarja elérni a világ „tetjét”, a 8848 méter magas Mount Everestet. A nagy vállalkozás vezetője egy Ausztráliában élő, svájci származású amerikai állampolgár, Norman G. Dyhrenfurth lesz. A költségek több mint 250 ezer dollárra rúgnak. A Mount Everest csúcsára először 1953-ban az angol Edmund Hillary és Sherpa Tensing jutott fel.

● Tilosra állította a szemaforkát Fred Sherwood, a London-Tilbury vasútvonal egyik pályafelügyelője, azaz bakte. — váltótársa ugyanis nem érzékelte meg időre. Sherwood ezért meg-

dühödött és hazament. Huzamosabb ideig 16 szerelvény, gyors- és tehervonat vesztelt a tilos jelzés miatt. Az őrhelyét elhagyó pályafelügyelő ellen vizsgálat indult.

● A II. Vilmos-császári flotta egyik büszkeségét, a Goeben nevű páncélos cirkálót, amely az első világháború idején áttörte az angol flotta tulerjét, eljuttat a Dardanellákhoz, a német haditengerészeti hagyományok tisztelői és őrzi vissza akarták vásárolni a törököktől. Az első világháború vége óta a cirkáló Yavug néven török lobogó alatt hajózott egy ideig. A múlt évben azután a kiöregedett, volt Goebent, eladták egy török vállalatnak, amely a hajót le akarja bontani és alkatrészeit ócs-

kavaként értékesíteni. Habár a nyugatnémetek kecsesítő árat kínáltak a vállalatnak, a „Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu” nem hajlandó eladni a hajót.

● Törvényjavaslatot dolgozott ki az amerikai egészségügyi minisztérium e célra alakult bizottsága a dohányzás betiltására nyilvános helyeken. Amennyiben a kongresszus elfogadja a javaslatot, az USA éttermiben, színházban, kórházban és a tömegközlekedési eszközökön, tilos lesz a dohányzás. Egyesek a repülőgépekre is ki akarják terjesztetni a tilalmat. Néhány nemzetközi légitársaság, így a Lufthansa például, egyes gépein már nemdohányzó szakaszokat is létesített.

INNEN — ONNAN

Kelvin Sullivan londoni festőnek és díszlettervezőnek különös hobbjá van: állandóan változtatja a gépkocsikat. Hat év alatt 500 gépkocsit cserélt. Ezek szerint, minden negyedik nap más kocsiá ült bele.

● Bobby Jeomans birminghami kislánknak nagyon tetszett a televízió legutóbbi adása, amelyben cirkuszi mutatványok szerepeltek. Jól megfigyelte, hogyan ugra-

nak egyre magasabba a gumiasztalról a bohókok.

Szülei távollétében bohócnak öltözött — felöltötte apukája ingét — az ablak melletti ágba vetette magát, amelynek jó erős rugói vannak. A produkció nagy sikerű volt, Bobby egyre magasabba repült, míg végül — a nyitott ablakon keresztül — hét méter mélységben, az utca fölébe kötött ki. Szerencsén volt: aránylag kisebb sérüléssel uszta meg.

Nézzé meg a korsót és természetesen a tartalmát is...

A „Kleen” művek örömmel tudatják, hogy minőségi árujukat új, modern köntösben, a szép és könnyű plasztik P.V.C. palackokban hozzák forgalomba a nagyobb kényelem és fokozottabb biztonság érdekében.

Ismerkedjen meg a „Kleen” készítményekkel a modern és szép palackokban amelyeknek tartalma 50 %-kal több, mint az előző palackoké.

A KLEEN GYÁRTMÁNY MÉG JOBB

BÖR- ES ANTILOP-KABATOK KÉSZEN ÉS MÉRTEK UTÁN KAPHATOK „TRANSILVANIA SZALON”-ban Braun Leó — Nagyvárád TEL-AVIV, FINUTCA 8/6, Tel. 34103. Táchná Merkázit

Hölgyeim! Kifogástalan szabású elegáns szoknya BINDER KONFEKCIO Tel-Aviv, Náchlát Benjámin u. 21, tel. 623081 ● Rendeléseket méret után vállalunk ●

N A D A S ORTOPEDIA Férfi és női gyógyítók, haszkötők. * Állandóan viselhető, különleges sérvkötők TEL-AVIV, Dov Hoz u. 17. Autóbusz: 4, 5. Frischman Gordon megálló. 4 UJ KELET 1971. IV. 23

Egymás között ...

— MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

Nagyszerű szerzői estje volt hétfőn a HOH tel-avivi közönsége előtt Szemes Erzi írónőnek, a publikum melegen ünnepelt. **Boros György**, lapunk beérsej munkatársa konferált és előadott az irodalmi esten, **Ron Giladi** szavalt.

A hadsereg könyvkiadásánál a héten megjelent **Chermes Chajim**, lapunk cikkírójának „Az Amsterdam-akció” — Mivcá Amsterdam — című könyve, amelynek ismertetésére visszatérünk.

Szombat este a rádió A-hallámszobájában **Zálmán Lévis**, a Kámeri színház vezető művésze felolvasta **József Ofer** a nagyváradi születésű héber író „A születésszabályozási főfelügyelő” című satirikus hangvételű novelláját.

Megjelent a „Máramaroszi” közlöny legújabb száma. Vezetőiként **Reich Jehosua** írta. Náfáil Ben Menáchem érdekes adatokat közöl a Máramaroszigeten, nyolcvan éven át vezetett Chevrá Kádása („Szentegylet”) könyvéből. **Edelstein Jehuda**, **Eli Wiesel**, **Naschitz Frigyes**, **Káhn Kálmán**, **Reich Helen**, **Peri J.Géza**, **Hillman Eliezer**, **Dávidovits Efrájim**, **Féintuch Jicchák**, **Rössel Mordecháj** és **Obáth Fülöp** kitűnő írásait olvassuk a héber, jiddis és magyar nyelven megjelent, történelmi adatokat és aktuális témákat tartalmazó lapban.

A nagyváradi származású, Tel-Avivban élő **Spitzer Artur** (Tur) és **Agí 25. évi** házassági évfordulójukat ünnepelték családi körben. A barátok és ismerősök jókívánságokkal halmozták el a házaspárt.

Askenázi (Deutsch) **Ervin**, az Új Kelet new yorki levelezője családi látogatásra Izraelbe érkezett.

Az idén is eredményesség igényben rendezték meg a tel-avivi HOH pészachi jótékonyági akcióját, amelynek végrehajtását a szociális, illetve a hölg-

bizottság agilis vezető és tagjai vállalták.

Meleg családi és baráti körben emlékeztek meg szombat este Tivonban a magyarországi származású **Nemes Géza** 60. születésnapjáról. Az ünnepelt a nemrég megjelent Szamos-megyeyi zsidóság emlékkönyvének segédszerkesztője volt.

A HOH jeruzsálemi szervezete, annak szociális, illetve hölgbizottsága az idén is megrendezte pészachi jótékonyági akcióját, amelynek anyagi alapjait ezúttal az angliai magyar zsidók egyesületének hozzájárulása biztosította.

A nagyváradi származású **Mar-**

JIDDIS SZINHAZ

Á JÁRID IN STETL

— Ben Bonus és Mina Bern vendégjátéka —

Nátán Gilboá, az ismert színházi producer a két világházi amerikai — eredetileg lengyelországi — jiddis színművészpár prezentálásával és külön a jiddis színpad szokványos produkcióitól eltérő amerikai izü musical bemutatásával, figyelemreméltó teljesítményt nyújtott az izraeli jiddis színházak közönségének.

Kitűnően szolgálja a közönséget a gyakorlati hatást a félmeddig szírirealista, mindenképpen új szerzői díszlet, amely a két részre tagolt produkció mindegyikének kedves háttérül szolgál.

Újat hoz, a két művésznek valószínűleg amerikai repertoárjából való darab a két, — egymástól teljesen független — részlet szíriójának csak elnagyolt esetvonásokkal való felvázolása is, körvonalainak mintegy szántszándékkal való elhalványítása. Mindez a szerzők szeme előtt lebegő cél elsegítésére: a régi-régi kelet-európai kisváros és falusi zsidó folklorjának a bemutatására, vagy még inkább a hallgató emlékeztetésére való életre keltesére. Azt kell mondanunk, hogy ezt a célt úgy az első részben bemutatott — humorral és táncal is bőven fűszerezett — falusi zsidó életet karakterizáló életképben, mint az „Eljen Kolombusz!” című második részben, amelyben a század elején Amerikába érkező kis zsidók, a „zöldek” nyomoruságos hétköznapját mutatja be, — teljes mértékben sikerült elérniük.

A művészpár közül első sorban a férfit, **Ben Bonus**, az események igazi mozgatóját, a tréfacsináló örök kártyakeverőt és a mindig „hazavágó” daloskedvű vándort kell kiemelniük. Mögötte azonban **Mina Bern** asszony — ha más sikon is — egyáltalán nem marad le. Az az érzésünk, hogy drámai tehetség és karakterizáló képesség tekintetében a férjét is túlszárnyalja.

Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy a játékban részt vállaló hazai jiddis művészek között is akad nem egy, aki játékával méltán érdemelte ki a közönség tetszését és a kritikusok meleg elismerését: **Mirjam Laron**, **Paulina Tachmann**, **Betty Feldmann**, **Nátán Wolfovits** és **Moré Káháne**, **Bernard Sauer**, **Mose Sturm** és a képek hangulatát kitűnően aláfestő négytagú balett minden tagja.

A produkció színvonalát erősen emelték a **Rosenfeld**, **Bialik**, **Manger** és **Junin** költsézetéből kölcsönzött szövegrészletek. A zenei részekért és a zenekar irányításáért **Eljáhu Rubinsteint** és **Alexander Tarskít** illeti elismerés, míg a különleges hatást keltő díszletek A. Moskovits munkáját dicsérik.

morstein József és felesége, **Vera** országjárásra és rokoni látogatásra New Yorkból Izraelbe érkeztek.

Emlékkünnepséget tartottak Haifán, a HOH nagytermében **dr. Frenkel Bernát** halálának 10. évfordulóján. **Dr.Gonda László**, **dr. Schwartzbart József**, **Ahároni Ráchel** valamint az elhunyt fia, **Frenkel Mordecháj** beszélt. A liturgiái funkciót **Terbulum Pinchász** főként látta el. Az ünnepséget a néhai **dr.Frenkel Bernát** veje, **dr.Neeman Ezriél** vezette.

A kirját sauli temetőben kedden délután nagy részvét mellett ázskártartottak a néhai **dr.Winterstein Béla**, a Zsidó Világkongresszus végrehajtóbizottságának v.tagja kegyeleltére és felavatták a sírkövet. Beszédet mondott és a liturgiái funkciót **dr. Szemek Jákóv** főként látta el. **Dr.Winterstein László**, az elhunyt fivére mondott kádist.

Hersel Osztopoler és a részvétel gazdag falusi zsidó. (B. Bonus és B. Sauer vicces jelenete a musicalból).

»MI ROCE LIKNOT OTI?»

(Ki akar engem megvásárolni?)

A fiatal, tehetséges — ma már majdnem az összes héber lapok basájain szívesen látott — **Tova Herskovics**nak a **Kibuc Hámeuchád** által szépen kiállított második illusztrált mesekönyvét hozta el hozzánk a posta. A képek könyv címe találon érzékelteti az egymással többé-kevésbé összefüggő fejezetek eseményeit, amelyben a játékboltban, az életre keltett játékboltban a cselekmény bevonva — a szerző egyszerű, mégis színes és kedves nyelvvel jeleníti meg az apró — és talán a felnőtt — olvasónak is. A magyar nyelvű nehezen tanuló felnőttek is jó hasznát vehetik a szépen kinyomott, pontos és könnyű szöveggel leirt,

kedvesen és érdeklődést keltően talált képes mesekönyvnek.

A máris értékes szépirodalmi sikkerek visszatérő fiatal írói egyébként az évekkel ezelőtt Jeruzsálemben elhunyt volt kiváló magyarcionista ázskánnak, néhai **Herskovics Chajim**nak a leánya. Akire így mi, magyar jüsvbeliek külön is büszkék lehetünk. A mulatságos figurákat ábrázoló illusztrációk a tehetséges **Avner Katz**-tól valók.

(s. m.)

Bucus Reichental Feritől

Ferikém, halálod híre nem lep meg barátait, tudtuk, hogy évek óta hőiesen küzdesz a gyilkos kórral. Magad is jól ismerted betegségedet és ennek ellenére leveleiből csak úgy sugárzott az optimizmus.

Ötven éves barátság volt közöttünk. A csitri gyerekány egy Thain-Reichental kiállításán látta először képeidet és egyszerre egy új világ nyílt meg előtted. Addig csak az írott szó bővítet el és ime: egy-egy kép pillanatok alatt kifejezett annyit, mint egy hosszú regény. A modern festészetet a Te képeid, a Te szavaid, a Te egyéniséged hívós kulcsa tárta fel előttem.

Nem Reichental Ferencről, korunk egyik nagy művészeréről akarok írni, tegyék ezt szakavatottabb emberek helyettem. Feritől bucsuzom, aki egyik legjobb barátom volt, akkor is, ha

évekig nem láttam, nem hallottam róla. Egész családnak barátja volt, sok-sok képe függött falainkon, egyik színrája 16 éves korom óta kísért mindenüvé. Feri volt az, aki megtanított kritikusan és önállóan gondolkodni, mosolyogni a társadalom ostoba konvencióit és elismerni a valódi emberi értékeket. Segítették, melegsívték ember volt Feri, hűséges barát, jó zsidó és izraeli, annak ellenére, hogy New Yorkban élt. Családján kívül sokan szerették. Vítalását csak a kegyetlen halál tudta legyőzni.

Isten Veled, Ferikém, pihenj. Sokáig és sokat éltél, sokat és szépet alkotál és végül nagyon sokat szenvedtél. Pihenj, öreg barátom, pihenj békében ...

Bnk Mirjam

Uj műsorral
M' LACHT A LEIBN...
Rendezte:
Ráfáel Klatchkin
Vezényel:
Saul Berezovski

Péntek, ápr. 23., 8.45
CHOLON — ÁRMON

Szombat, ápr. 24., 7.15—9.30
Tel Aviv - Ohel Sém

Hétfő, április 26, 8.30
RISON LEZION — TIFERET

Csütörtök, április 29, 8.30
Tel-Aviv -- Ohel Sém

Péntek, április 30, 8.45
GIVATAJIM — HADAR

Szombat, május 1., 9-kor
Haifa -- Shavit

Impresszió: **W.H. Robert**

Lilianette

A zongoránál:
LEOPOLD GROSSMANN (Wien)

Máradék jegyek:
TEL-AVIV: Szerda, 1971. április 28. Vasárnap, 1971. május 2. BET HÍSZTADRUT HÁMORIM 8.30 órákor

HAIFA: Szombat, 1971. május 1. „BETENU”

További előadások:
Tel-Aviv: hétfő, május 3. Bét-Jicchák: csütörtök, május 6. Haifa: szombat, május 8. Jeruzsálem: hétfő, május 10.

Jegyek:
Jeruzsálem: Cahana. Tel-Aviv: „Union”, Dizen-goff 118. Telefon: 248518. Haifa: „Nova”.

Impresszió: **W.H. Robert**

FEINER

MARY SOREANU

NAGY SZEREPLO GÁRDÁ KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

Zenei rendezés:
Saul Berezovski

Vezényel:
Dán Blitenthal

Péntek, április 23., 8.45
NAZÁRET — NURIT

Szombat, ápr. 24., 7—9.15
RÁMÁT-GÁN BÉTHÍZTADRUT

Vasárnap, április 25., 8.45
CHOLON — ÁRMON

Hétfő, április 26., 9-kor
BÁT-JÁM — „BÁT-JÁM” Búcsúelőadás

Csütörtök, április 29., 8.30
JERUZSÁLEM — Mitchell Búcsúelőadás

MARY SOREANU

NAGY SZEREPLO GÁRDÁ KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

Zenei rendezés:
Saul Berezovski

Vezényel:
Dán Blitenthal

Péntek, április 23., 8.45
NAZÁRET — NURIT

Szombat, ápr. 24., 7—9.15
RÁMÁT-GÁN BÉTHÍZTADRUT

Vasárnap, április 25., 8.45
CHOLON — ÁRMON

Hétfő, április 26., 9-kor
BÁT-JÁM — „BÁT-JÁM” Búcsúelőadás

Csütörtök, április 29., 8.30
JERUZSÁLEM — Mitchell Búcsúelőadás

KIÁLLITÁS

JERUZSÁLEM
IZRAEL MUZEUM — Trova 25 szobra és 10 vázlat (a művész ajándéka) — A Feuchtwanger gyűjtemény: „Zsidó hagyományok és népművészet” — Az ifjúsági szárnyban: Athen fénykora, szobrok és domborművek (Jehus elején zárul) — Színházi és balett bábuk — A darmstadti Hagada (a könyvtárban).
ROCKEFELLER MUZEUM — A negyedik Chalupa homokúrnáinak között talált prehisztórikus leletek.
NORA KEPTAR — Constant francia szobrászművész alkotásai.
JAD VASEM EMLÉKHATÓSÁG — Jicchák Belper festményei a vész korszakról.
MŰVESZET PAVILLONJA — „Tavaszi tárlat”, ismert izraeli művészek alkotásából.
TEL-AVIV
TEL AVIV MUZEUM (az új épületben: Saul király fasor) — Jacques Lifschitz 100 szobra — A XX. század nagy francia festőinek alkotásai — Francia faliszoborok — Izraeli festők és szobrászok művei — „Művészet és tudomány” — Gyermekienk alkotásai — Állandó kiállítás a múzeum gyűjteményéből.
HÁRÉC MUZEUM
ÜVEGMŰZEM — Az üveggázart története az ókori napjainkig — Időskori kiállítás: a chevroni üveggázart története, művészi üvegedények.
„KÁDMÁN” NUMIZMATIKAI MUZEUM — Az első zsidó érme (időszaki kiállítás).
NEPRAJZI MUZEUM — Zsidó népviseletek — folklorikus bábuk.
BEIT NECHUSTAN — A timnai ásatások leletei.
REKÉSZETI MUZEUM (Jaffa, Óváros) — Az ötezer éves Jaffa és Tel-Aviv. (Állandó kiállítás).
KERÁMIKA MUZEUM — Jehudit és Jocheved kerámiái munkái — Kerámia használati tárgyak az ókor től napjainkig.
TECHNOLÓGIAI ÉS TUDOMÁNYOS MUZEUM — Didaktikus és művészeti kiállítás: „Dinamikus ábrák”.
BEIT CIONA AMERIKA (ZOA-HAZ, Daniel Frish 1) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben József kiállása. Üvegfestmények és vitázások.
ISRAELI KEPTAR (Israels 21) — Jáel és Szári festményei (április 17—30).
HARAMATI KEPTAR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).

IFJUSÁGI KOZPONT (Jaffa, Óváros, Mázál Arje 9.) — Amáig festők és szobrászok tízedik országos kiállítása (április 18 — május 2).

MINDENKINEK...

SZOMBATI NAPTÁR

5731. Niszán 28.
1971. április 23., péntek.
5732. Niszán 29.
1971. április 24., szombat.
UJHOLD KIHIRDETÉSE

GYERTYAGYÚJTÁS

Jeruzsálem 5.35
Tel Aviv 5.33
Haifa 5.46
Be'er Seva 5.51
Ejlát 5.50

SZOMBAT KIMENETELÉ:
Jeruzsálem 6.52
Tel Aviv 6.54
Haifa 6.54
Be'er Seva 6.50
Ejlát 6.50

NETI SZAKASZ

TAZRIA-MOCORA
HAFTARA: Máchár chodes
Smuel I. 20. 18.

ÜGYVELETI GYÓGYSZERTÁRAK

TEL-AVIVBAN
péntek: 17 - 23 óráig
Avramski, Allenby 42, tel. 57526;
Frenkel, Hámelech George 28,
tel. 223721; Kaszel, Ibn Gvirol 147,
tel. 44718.

Szombat: 8.30 - 19 óráig
Mágen David, Allenby 35, telefon: 44465; Trufa, Dizengoff 217, telefon: 223485; Makkabi, Schunat Háchádá-
s, tel. 29532.

19-23 óráig
Jaffa, Ben Jehuda 172, telefon: 224540; Frenkel, Hámelech George 28, tel. 223721; Cidon, Jehuda Hakkábi 33, tel. 449995; Makkabi, Schunat Háchádá-s, tel. 29532.

CHOLON - BÁT-JAM
Péntek: Brüt, Cholon, Krause 46,
Szombat: Juno, BÁT-JAM, Merkáz
Rámát Josséf.

RAMAT-GAN
Péntek: Hádasza, Katzenelson
151, tel. 722271.

HERZLIA
Péntek: Ráchámot, Rámát Há-
saron, Sivt, Jiszráel 79.
Szombat: Kádám, Merkáz Misch-
char, Nová Mágen, Rámát Há-
saron.

PETACH TIKVA
Péntek: Rössel, Rothschild 89,
Szombat: Reuv, Chovev Cidon 40.

BEER-SEVA
Szombat: Rámabán,
CHEDERA
Péntek-szombat: Merkáz, Hánaszl
Weizmann 73.

RÁMLA-LUDD
Péntek-szombat: Mázor, Ludd,
Merkáz Mischchari.

NATANJA
Péntek: Hánaszl,
Szombat: Merkáz.

ORVOSI SZOLGÁLAT
TEL-AVIVBAN
Dr. Simon Saul - rehov Ke-
re - Kájiemet 43, tel. 221378, dr.
Har-Even Jákov, rehov Epstein 6,
Beloch 442621, dr. Segál D., rehov
Blon 12, tel. 247860.

HÁZASSÁG

● FORTUNA házasságközvetítő-iroda, dr. Révészné Haifa, Pevzner-utca 13. Telefon 62495.

● JO HÁZASSÁGOT csak jó iroda útján köthet. - Szigorú diskreció. Akadémikusok, turisták. - Fortuna, Tel-Aviv, Idelson 20. (Mugrábi-nál), 10-1 és 4-3:30 között. - Magyarul beszélünk.

● DARLING házasságközvetítő iroda, szolid, gyors, korrekt. Tel-Aviv, Ben-Jehuda 9. Telefon: 51907, dél-után 4-3-ig. Magyarul beszélünk.

● GOLDA HÁZASSÁGKÖZVEVŐ IRODA. Fogadóórát délután 4-8-ig. Haifa, Hanevim 27, tel: 68971.

● GYERMEKTELEN ASSZONYT keresek feleségül. Fania, Ejn Hachelet 37.

● BERENDEZETT LAKÁSSAL bíró, csinos, gyermektelen özvegyasszony komoly egzisztenciával rendelkező, intelligens férjlet keres. 50-56 között. „Komoly level” jellegre, Haifa, POB 683.

60 éves jólszituált,
csinos kanadai rokonom részére, aki hajlandó Izraelben megtelepedni, 65/70 éves, diplomás, jömegjelenésű férjlet keresek
Válaszokat: Áskelon, Afridár POB. 5026 címre kérek.

● IPAROS megismerkedne hozzájáruló férjlet asszonnal, 65-ig, aki szívesen megintá az egyedül-
lét. „Házasság jellegre”. Tel-Aviv, POB. 831.

● EGYEDÜLLŐ, jömegjelenésű, intelligens özvegyasszony, lakással, jól jövedelmező szakmával megismerkedne korrekt, becsületes, jövedelemmel bíró úriemberrel 66-ig, házasság céljából. „Serencse” jellegre, T. A. POB. 831.

● AZ „EXCLUSIVE” iroda rendkívül ajánlatos: Igen gazdag hol-
gyek minden korban. Művelt, szép, igen gazdag leányok nagy hozománnyal, vallások is. T. A., Ben-Jehuda 11, Tel. 50490.

● EGYEDÜLLŐ 54 EVES csinos hölgy megismerkedne hasonló, gyermektelen komoly iparossal, le-
het új olé is, házasság céljából. - Haifa, POB. 4094, „65-ig” jellegre.

● „JOFI” DIZENGOFF 212, telefon 220868 ajánl akadémiásokat, turistákat, vallásokat. Rokkantságnak külön iroda.

● VONZO KÜLSÉJ DOLGOZÓ 22 éves fiatal lány férjlet keres. „Boldogság 1971” jellegre POB. 831, Tel-Aviv.

OKTATÁS

● ANGOLUL VAGY NEMETUL bar mely korban megtanulhat gyorsan és könnyen, speciális módszerrel írvit vagy magyar nyelvű magyarázatokkal. Prof. Klein, Tel Aviv, telefon: 76 20 13.

KOZMETIKA

● UJ! VÉGLEGES HAJELTAVOLTI-
TÁS arcról, karról, lábról, a leg-
újabb epilációs eppel s a legújabb
módszer szerint. Arckezelés, Parisi
diploma. MARKOVITS AGI
KOZMETIKA, Tel-Aviv, Seikin ut-
ca 4. II. emelet. Telefon: 623-144.

ADÁS-VÉTEL

● MEG MINDIG mi vagyunk a
legelőbbek! Zongoránk olesob-
ban, mint gyártási országukban.
Vizsgálja meg személyesen a hiva-
los árjegyzékben. Uj olesnak
vámmentesen. A Feurich, seller,
Hoffmann, Brinsmead, Bentley,
Uhlmann importőre. Bét Hápszán-
ter, T. A., Allenby 99. Musica
Lilung, Haifa, Herzl 1.

● MILVE KLITA es Bitachon. Kül-
önlegesen magas árakat fizetünk.
„Bitachon”, Tel Aviv, Lilienblum
43. Allenby sarko.

MUTÉTRE NINC SZUKSEG ha beteg az üzlet...

RENDSZERES HIRDETÉS
gyors felépülést eredményez!

KÜLÖNFÉLE

● PARÓKÁK MERETRE, KEZI-
MUNKA, a legmodernebb és legto-
kétebb kivitelben készülnek. -
Szalon Háná Goldstein, Tel-Aviv,
Dizengoff 125, felelelet. Telefon:
22 45 96.

● JÓL SZABOTT OLTÓNY, elegáns
kosztüm készült Indig D. szabósa-
gában. Tel-Aviv, Allenby 32. I. em.
(Mugrábiul zembán). Tel: 58572.

● A ZUCKERMANN FOGASZAI
LABORATORIUM, expressz javítá-
sok fél óra alatt. T. A. King George
3, tel: 612429.

JÁRMU

● BNE-BRAK: M.M.M.-nél, Hája-
kon u. (Ce-De kárv) telefon 780892

● HAIFAN a járműrendelő hivata
mellet. Telefon 721339.

● JERUZSALEMBEN, Merkáz Misch-
chari. Telefon 26852.

Figyelem!
CORA ASSZONY
AZ ISMERT JÓSNÓ
aki néhány perc alatt meg-
mondja jövőjét (örömet és tüz-
bőli, kártyából és tenyérből),
asztrológia és grafológia -
örömmel közli ügyfelekvel
új címét:
TEL-AVIV
Geula u. 19., II. em.
Autóbuszok a Táchnáná Merkáz
bitról. 31, 32, 33 a végállomásig
vagy 17, 18 a Mugrábiul.
Létezőt napok: vasárnap,
hétfő, kedd, szerda 11-19 óráig

KERESÉS
● POLLÁK JOZSEF (brassói szá-
bó) Ausztriából látogatóba érke-
meresit, leljenek vele összeköté-
tése. Címe: Pollák József, Givat-
Aljija, 175.08 utca 3 sz.

● KERESSEM STEINT, aki felesé-
gevel és két fiával Zolival és Jenó-
vel jött az országba. Budapestén a
Csengeri utcában laktak. Levelek:
Adler Béla részére, c/o Reich Jisz-
ráel, Áskelon, Cáhál 14.

Friedler Ede
KANADÁBOL
keresi barátját
FRISCH LASZLÓT,
BUDAPESTRŐL,
AKI LIPHEIMBŐL JÖTT
IZRAELBE.
Aki tud róla,
kérem közölje
az UJ KELET
hirdetési osztályával.
Tel-Aviv, POB. 831

JERUZSALEM
● MINDENMÉ SZORAFESTÉST,
mázolást, bútorápolást, ablak, plas-
tik munkát vállalok. Király Adolf,
Jeruzsálem (azelőtt Kolozsvár), Tai
piot 6/19.

● JERUZSALEMBE KERESUNK
háztartási segítségért főzést, kis
lakásba. Jelentkezés telefonon, -
524903, este 7-9-ig.

TELAVIV HILTON
FELVESZ
SZOBALÁNYOKAT
gyakorlat nélkül is
JELENTKEZÉS A SZEMÉLYZETI OSZTALYON
14-től 16 óráig

ELSŐRENDÜ SZAKÁCSNÓT
állandó munkára alkalmaz
szigorúan kóser penzió
NATANJA, POB. 1073

HADIÜZEM HAIFA KÖRNYEKÉN!
Állandó és változatos munka fejlődő fémipari üzemben

KERESÜNK:
★ Gépészeket
★ Lakatosokat - hegesztőket
★ Bádigosokat
★ Karbantartási- és jármű villanszerelőket

Biztosítva:
munkabér a szakmai nívó szerint, nagy előmeneteli
lehetőségek, teljes szociális feltételek.

Az üzem képviselője személyes megbeszélésen fogadja
vasárnap és kedden 16.00-18.30 közt a várospa-
rancsnok irodájában,
HAIFA, J. L. PERECZ UTCA 10. SZÁM.
LEVÉLCIM: DOAR CVÁI 2639.

ROMÁNIAI csoportrepülések és bármilyen egyéb
UTAZÁSI ÜGYÉBEN
forduljon bizalommal magyarul beszélő
hivatalnokokunkhoz.
Díjmentes tájékoztatással szolgál
ALLTOURS Ltd. UTAZÁSI IRODA
HAIFA, Nordau 1. Tel. 66951.
NAHARIA, Weizmann 61. Tel. 922888.

Chevrát Hashmira B. M.
keres
férfiakat örzési és biztonsági munkára
Tel-Avivban
JÓ FELTÉTELEK.
Személyes jelentkezés a tel-avivi irodában:
Rech. Ben Jehuda 77, minden nap 08.00-18.00-ig.

«» H A I F A «»
● MAGYARUL BESZÉLŐ, egyedül-
álló nő, szépen berendezett otthon-
nában úrnő lakótársat keres, koszt-
lat, minimális díjazással. Mosko-
vits, Kirját-Chájim, Daganja 4, te-
lefon: 728790.

● KERESUNK SOFÓRT AUTOVAL,
sittemény kiosztásra. Telefon 61784,
Haifa.

● RAMAT-SAULBAN 3 SZOBAZ
vashálózat, szobákban hályberbe ki-
adó bővebb Klein nővérek üzle-
tében, Haifa, Jaffo u. 59.

FIGYELEM!
Uj olék!
Óriási választékban
televízió készülékek
mosógépek és
minden villamosági
cikk
Az összes külföldi
gyártmányok.
Különösen olcsó árak,
részletfizetésre is.
Minden formáltást elintézünk
SZALON FEINGOLD
HAIFA, Hanevim u. 27.
Fiókjaink nincsenek

Szomorúan tudatom, hogy drága testvérem
KASSOVITZ ILA
Ujvidék
nincs többé.
Földi maradványait 1971. április 19-én helyezték örök nyu-
galomra Ujvidéken.

Küldjön vámmentes IKKA ajándék-utalványt magyarországi rokonainak és barátainak

A márciusi (3. sz.) listán feladott megrendeléseképr. 14-én osztozták ki Magyarországon

Az áprilisi (4. sz.) listát, május közepéig történő kiosztásra **április 27-én, kedden zárjuk**

MEGRENDELŐHELYEK:
JERUZSALEM: Vajda Jolán található a „Sova” kávéházban, felelelet, d. u. 5-6.30-ig, a Hísztrudt utcai Hísztrudt-
épületben.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, I. em., d. e. 9-12.30,
d. u. 4-6.30 óra közt - Telefon: 55052.
HAIFA: Léber Dávid ékszerület, Nordau 21.
BEER-SEVA: Frankfurter István, Hácmánt 49/51.
Levelezést kizárólag G. KEMENY, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27,
címrre kérik.

Budapesti sűrűpolásra is felveszünk megrendeléseket.
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségöl
mentes küldési lehetőség **MAGYARORSZÁGRA**

FIGYELEM!
CSEHSZLOVAKIABA VALÓ KÜLDESRE
TUZEX ajándék-bónok kaphatók

ÜZLET

Fizioterápiai intézet
felszereléssel (komplett),
vagy csak a felszerelés
+ telefon + légszabályozó
eladó.
Tel.: 257690 • 9-12, 4-6

ÁLLÁS

● PINCÉREKET és PINCÉRNÖ-
KET keresek éves munkára Hotel
Dagon, tel. 651-2148. Tadmort vég-
zetek előnyben.
● ALEF-ALEF VARRÓNGEKET ke-
resek varrósághoz, továbbá ál-
dí munkásokat overloch- és kiki-
munkára. Arlan, T. A., Montefiore
9. III. em.
● A BASMIRA vállalat keres fer-
fiakat törpemotorképpárral, mo-
torképpárral, kétképpárral
éjeliörnek. Ajenhákos a tel-avivi
fiókánál, Ben-Jehuda 77. 16-18 óra
között.
● VARRÓNGEKET keresünk Singer-
és overloch géphez. Femina, Ramat-
gan, Tuval-u. 15. Tel. 735862
● UGYES ES KITTÓVÓ varróngket
keres ruhavarrásra Boutique Adler,
T. A., Dizengoff 135, tel. 228591.
● BOUTIQUE ADLER keres mihe-
berek és kikió munkásokat, szabási
és varrási munkákra háznál. Ajánl-
kozás: Boutique Adler, T. A., Dizen-
goff 135., tel. 228501.

Bevezetett tel-avivi
MAGYAR KÖNYVTÁR
családi okokból
sürgösen átadó
„Jó megélhetés” jellegre,
T. A., POB. 831.

● KIOSZNAK vagy más célra ü-
lethelyes fizizterrel és egyéb fel-
szereléssel Ramle központjában,
hivberbe, lelepes nélkül, azonnal
kiadó. Érdeklödni naponta délután
5-től 8-ig. Selmes Herzmannel,
Rámie, Kvis Hátábaát 43. (266).

Idősebb, egyedülálló
hölyghöz
keresünk
intelligens, egészséges,
nemétül beszélő
társalkodónót
könnyű házimunkával,
bentlalással.
Sandberg, Rámát-Gán,
Jáhahol utca 16, I. bejárát,
4-es lakás, telefon: 726855,
(8-12; 4-6 közt)

LAKÁS

● LAKÁS, ülethelyes a kör-
mert „EXPRESS” iroda utján
Tel Aviv Merkáz Bálá Melachó
5 sz. Tel. 415376 (10-14 ó)
● TURISTÁK! Bné-Brák központ-
jában, új házában, 2-3 személy szig-
ordán kóser penziót kaphat. Tele-
fon: 784472.
● HAVIBERBE 1-11 szobás, kom-
fortos lakás keres egyedülálló, dol-
gozó nő, Tel-Aviv, Givatájim, Bné-
Brák, Pádesz-Katz környéken I-II.
emeleten. „Pontos fizető” jellegre,
POB. 831, Tel-Aviv.
● EGYEDÜLLŐ egyetemi háll,
gatóno keres egyzobás, bútorozott
lakást, a Bár-Ilan környéken. -
Ruth Roman, Tel-Aviv, Soutine 10.
● SZEP SZOBA, turistának. Natan,
ján a tengerpart mellett kiadó. Er-
deklödni: Mirtelman, Rh. Säär-
Hágaj 10.

● KERESK ASSZONYT egyedül-
álló beép. ápolásra. Fizetés, étke-
zés és bentlakással. - Jelentkezés
Spitzer Slomónnál, Kibuc Nir-Da-
vidban.
● ORAZJAIK KESZITÉSSEHEZ -
betanítást - bent, vagy otthoni
munkára ügyes munkás/nőt keres-
sek. Baruch, Bernstein Cohen utca
9, Pínsker sarko, Tel-Aviv.
● SZABASZT, MODELLOZÓT,
vassalót, varromunkást keres nőika,
bát- és kosztüm-gyár. - Telefon:
24779, 615168.
● LAKATOST KERESK plasztik
stancnikhoz „Lusztig”, Tel-Aviv,
Rábun Chánanel u. 16. Tel: 821501.
● ILLATZERTÁRÉKBAN jól be-
vezetett úgnyok, képviselőtel keres.
„Agilis” jellegre, T. A., POB. 831.
● KERESKEDELMI KOCSIMMAL
könyvebb áru szállítást vállalom,
esetleg fél napra is. „Szalitäts” jel-
legre T. A., POB. 831.
● SEGEDSZABASZT KERESUNK
kosztümökhöz, kabátokhoz és ru-
hákhöz. Jelentkezés Grünberg, Tel.
Aviv, Becatel Jate II, Szd. Roth-
schild sarko.
● FOGTECHNIKAI LABORATO-
RIUM keres fém-szkeletekhez mo-
delálort. Telefon Tel-Aviv, 245727.

Kitűnő
SZAKÁCSNÓT/NÓT
SEGEDSZAKÁCSNÓT/NÓT
KONYHAI DOLGOZÓKAT
és TAKARÍTÓKAT
keres azonnalra és állandóra,
jó fizetési feltételekkel
GÁN-RIMON
étterem, Kármel-hegy
Szdérot Hábrosim 10.
Telefon: 81392.
Ajánlközás délelött 10-től

**Ruhagyárba felveszünk
kézi-
és gépvarrónóket,
vasalókat
és vasalónóket,
szabászatba
segédlányokat
és elsőrendü
szabászt, vagy
szabásznót**
Személyes jelentkezés
Paulánál.
DERBY KNIT
T. A., Náchlát Jicchák u. 68
● Autóbuszok: 53, 63

● FOGSORÁT FÉL ÓRA ALATT
szakszerűen, lelkiismeretesen meg-
javítja fogászati laboratórium. Haifa,
Hanevim 10. Udvarban.
● EGYEDÜLLŐ NÓ ALLAST
KERES; jól fiz., betegondozáshoz
ért, beszél magyarul, románul, ne-
metül, esetleg bentalással. Haifa,
POB. 44515.
Ügyeletes gyógyszerárak
Péntek: Rási, Bár-Giara 36, tel:
68266.
Szombat: Rámabán, Arizorov 29,
tel: 62974.
KÁRMEL-HEGYEN
Szombat: Merkáz, Hánaszl 130.

● BUTORASZTALOSOKAT leve-
szek állandó munkára. Strausz-
mann, Tel-Aviv, Bét Alfa-u. 8, az
Ulán Lechájim mögött.
● JÓLFOZÓ HAZVEZETÓNÓT ke-
resünk hetenként 5 napra, reggel
6.45-től 2.30-ig. Nehéz munkához
segítség van. Jelentkezés telefon
5616 reggel 8-9-ig és este 8-9-ig.
● SZABASZNÓT VAGY SZABASZT
állandó munkára keresünk. Jelent-
kezés „Femtex” Rech. Ejlát 52,
Tel-Aviv, telefon 825759.
● SEGEDSZAKÁCSNÓT keres 50-
ser étkezdé. Tel-Aviv, telefon 51329.

Orvosi Szolgálat
HAIFAN
Állandó éjszakai orvosi szolgálat:
a Mágen David Adom állomásán.

KASSOVITZ ILA
Ujvidék
nincs többé.
Földi maradványait 1971. április 19-én helyezték örök nyu-
galomra Ujvidéken.

Földomlás következtében

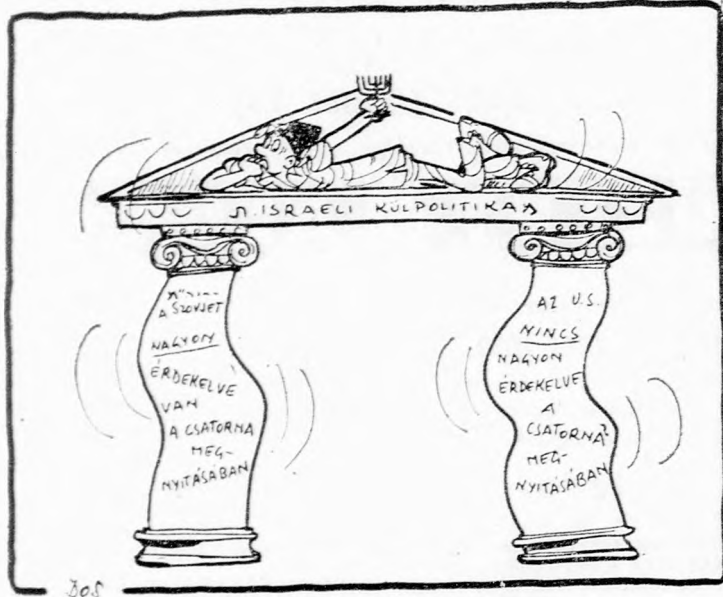
Tragikus halált halt három kisiu Kironban

Két méter mélységben találták meg az

A Kirját Onhoz tartozó Kiron városnegyedben szerdán este tragikus szerencsétlenség történt, a föld maga alá temetett három kisiut, a 8 éves Gáj és az 5 éves Jonátán Manningot, valamint pajtásukat, az 5 és fél éves Amnon Heimant. A három gyermek — mint megállapítást nyert — a homokban játszadozott és egy hatalmas földtömb maga alá temette őket. Végül egy traktor ásta ki a három kis holttestet.

A gyermekek eltűnését szülei kutatásukra. A sötétség ellenére, azonnal keresésükre indultak. Amikor a gyermekek 8 órákor tűztesen átkutatták a környéki sem kerültek elő, jelentették eltűnésüket a kirját-onoi rendőrségnek, miközben a szomszédok ön-

Elvi alapok

Közel nyolc millió fontos adomány a haifai orvosi egyetem építésére

Joe Libo herziai nagyiparos adta a tekintélyes összeget — A Rám-bam-körház mellett 13 emeletes épületet emelnek az intézet céljaira

Haifa (Az Uj Kelet tudósító-jától). — Joe Libo herziai nagyiparos hét millió 874 ezer fontot

Sztrájk a posta mérnöki osztályán

A tel-avivi posta mérnöki osztályának alkalmazottai tegnap egy napos figyelmetzt sztrájkot rendeztek és a déli órákban közgyűlést tartottak. A mintegy 1800 főnyi alkalmazott sztrájkjának oka az, hogy a posta igazgatósága — állításuk szerint — immár négy hónapja folytatja a huzavonát különböző bérköveteléseik teljesítése, illetve tárgyalása kérdésében.

Az indiai hatóságok közölték, hogy kolera- és kiütéses tifusz-járvány tört ki a félmillió pakisztáni között, akik Bangla Deshből jöttek át és a járvány katasztrófális méreteket ölt.

adományozott a haifai orvostudományi intézet céljaira, amelyek felépítését a Rám-bam orvosi központ keretében tervezik. Az adakozó a napokban személyesen nyújtotta át a közel nyolc millió fontos csekket Pinchász Szápir pénzügyminiszternek, Dávid Erlik professzor, a haifai orvosi iskola dékánjának lakásán rendezett ünnepségen.

Az új orvostudományi intézet és az annak keretében felállítandó gyógyszerintézet katedra az adományozó nevét fogja viselni. A Rám-bam orvosi központ komplexumában többek között egy 13 emeletes épületet terveznek előadótermekkel, laboratóriumokkal és a legmodernebb tudományos berendezésekkel. Az Aba Chusi orvosi iskola, amely nemrégiben fuzionált a Technionnal, reméli, hogy a nagyközönség követni fogja Libo példáját és adományaitval lehetővé teszi az orvostudományi központ mielőbbi tető alá hozatalát.

5-8 év közötti gyermekek holttestét

hajnali fél 4-ig folytatódott minden eredmény nélkül és ekkor elhatározták, hogy napkelte után folytatják, amikor lovasrendőrök és nyomozókutyák segítségével is igénybe lehet venni.

A reggeli órákban a rendőrség és az önkéntes csoport folytatta a gyermekek utáni kutatást. Két óras eredménytelen munka után megjelent egy asszony, 5 éves kisiu, Száár Sapira társaságában. A gyermek elmondta a Hágá embereinek, hogy előző este egy magas homokdombon együtt játszott a három eltűnt kisiuval, a kironi Kupát Cholim közelében, de anyja hívására hazament és magukra hagyta pajtásait. A Hágá emberei ekkor szóba elegyedtek egy traktoristával, aki már az előző nap a környéken

Megalakult a városi koalíció Názáreten

Több hónapig tartó tárgyalások befejeztével végre megalakult a városi koalíció Názáretben — közölte tegnap a Munkapárt szóvivője.

A koalíció magában foglalja az összes városi frakciókat a Rákúch kivételével és annak élén polgármesteri minőségben Seif el-Din Zuabi Kneszet-alelnök áll. A Mááráchhoz tartozó polgármester első helyettese Jákub Szálem, a VNP listavezetője. Ugyancsak alpolgármesterré választották Musza Ktjijit, aki a Mááráchkal együttműködő arab lista élén került a városi tanácsba. A názáreti koalíció a 17 városatyá közül tizet foglal magában.

KEDVES OLVASÓ!

Az UJ KELET csütörtökön, A FUGGETLENSÉGI NAPON nem jelenik meg.

Jövő heti pénteki számunk a rendes időben megjelenik.

«BENY»

KÖZLI VEVŐIVEL, ROKONAIVAL, BARÁTAIVAL, ISMERŐSEIVEL ÉS ÜZLETFELEIVEL, HOGY

Tel-Avivban, King George utca 51 sz. alatt (volt „Ata”, a „Maxim” mozi) szemből, RÖVIDESEN MEGNYITJA

NŐI-, FÉRFI- ÉS GYERMEK-KONFEKCIÓ ÜZLETÉT.

- ★ Női-, férfi- és gyermek-fehérenmű
- ★ Melltartó és fűző - különböző modellek
- ★ Ágynemű készen és rendelésre
- ★ Fürdőköpenyek és törülközők

AZ ELSŐ 30 NAP KOMOLY ENGEDMÉNYEKET NYUJTUNK VEVŐINKNEK.

TISZTELETTTEL VÁRJUK LÁTOGATÁSUKAT

Drága felejtethetlen édesanyánk, nagyanyánk

Arnstein Lea Szára (Lenke) ז"ל

Velky Meder — Rámát Jisáj

elhunytának első évfordulóján

AZKÁRÁT

tartunk április 25-én, vasárnap délután 4.30 órákor a rámat-jisaji temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

A GYÁSZOLO CSALÁD

DRÁGA FELESEGEM, TESTVÉRÜNK, NAGYNÉNENK

KEMÉNY MARI ז"ל

AZKÁRÁJÁT ÉS SIRKÓAVATÁSÁT

1971 ÁPRILIS 26-ÁN, HÉTFŐN DÉLUTÁN

5 ÓRAKOR TARTJUK

AZ ÁSKELONI UJ TEMETŐBEN.

A GYÁSZOLO CSALÁD

Tüntetés az UNO jeruzsálemi székháza előtt

Tucatnyi fiatal fiú és lány — a Gáchál tagjai — tegnap tüntetést rendezett az UNO jeruzsálemi kirendeltségének székháza előtt. A tüntetők azt kifogásolták, hogy az UNO mit sem tesz az arab államok zsidóságának megmentésére.

A bent ülő UNO-megfigyelők megijedtek és bezárták a vaskaput, sőt nem voltak hajlandók átvenni a tüntetők U Tanthoz intézett petícióját sem. A tüntetők ekkor a kapu előtt fennhangon, héber és angol nyelven olvasták fel a petíció tartalmát.

Izrael népe kegyelettel emlékezett meg a hatmillió mártírról

Golda Méir: Emlékezzünk a multira és harcoljunk a biztonságosabb jövőért, a békéért

Az ország minden városában és településén tegnap kegyeletesszertartások keretében emlékeztek meg a vérszomjazó hatmillió mártírról. A központi emlékszertartást a jeruzsálemi Emlékezés Hegyén, a Jád Vásem mellett tartották Zálmán Száár államelnök, Golda Méir miniszterelnök és a kormány, valamint a diplomáciai kar több tagja jelenlétében.

A miniszterelnök megható emlékbeszédet mondott, amelyben felhívást intézett a néphez, hogy ne feledje el a multat és egy emberként harcoljon a biztonságosabb jövőért, addig is, amíg eljutunk a békéhez, amelynek el kell jönnie. A miniszterelnök beszédét több ezer főnyi közönség hallgatta végig, miközben a térséget hatalmas fátyla világította be, a hatmillió áldozatot jelképezve. A miniszterelnökön kívül Gideon Hausner Kneszet-képviselő, a Jád Vásem tanácsának elnöke beszélt és magasztalt a szónoklatban a vérszomjazóktól eredő tanulságokat fejtegette. Végül Iszár Jehuda Unterarm országos főrabbi eleveintette fel a mártírok emlékét és imát mondott a zsidó nép békés jövőjéért.

Ugyancsak nagyszabású emlékszertartást rendeztek a náclajjcháki temetőben, amelynek során megemlékeztek a lengyelországi haláltáborok áldozatairól, valamint a varsói gettófázadás mártírjairól. Ezen az emlékszertartáson dr. Jozsef Burg belügyminiszter mondott beszédet.

Hagyományos módon emlékszertartást rendeztek Lochámé Hágétáot kibucban, amelynek nevére ugyancsak a gettóharcosok emlékét öröktíti meg, valamint Jád Mordecháj kibucban, Mordecháj Anilevics, a varsói gettófázadás parancsnokának emlékműve mellett.

Két holttestet találtak

Egy traktorista tegnap a Rámát Aviv negyedben, az oktatási televízió épületétől néhány száz méterre fiatal lány holttestét bukkant. A kihívott rendőrség megállapította, hogy huszegynéhány éves lányról van szó, akinek arcán erőszak nyomai láthatók. A holttestet az abu kabin körbontani intézetbe szállították, ahol megállapították, hogy a halál áral néhány órával azelőtt állt be és feltételezik, hogy gyilkosság áldozata lett a fiatal nő, akinek újján jeggyűrű volt.

A givatájimi Sheinkin utca egyik házában egy férfi holttestét találtak. A szomszédok közölték a rendőrséggel, hogy már néhány napja bíz árad ki a lakásból. A tüzoltók behatoltak a lakásba, ahol holtan találták a lakás tulajdonosát, aki egyedül élt. Feltételezik, hogy öngyilkosság történt.

Maurice Schumann Moszkvába látogat

Párizs (Reuter, IFP). — Maurice Schuman francia külügyminiszter hivatalos látogatást tesz Moszkvában, ahová május 4-én érkezik és 7-ig marad. A francia külügyminisztérium közleménye szerint a látogatás a két kormány közötti megállapodás szellemében történik.

A MIFAL HÁPÁJISZ SORSOLÁSA

A Mifal Hápájisz tegnapi 16/71 számú sorsolásán a 46200 és a 189730 számú sorsjegyek 100.000 fontot nyertek.
30 ezer fontot nyertek: 420984
10 ezer fontot nyertek: 661422, 765564
5 ezer fontot nyertek: 080778, 437236, 454406, 521243
Ezer fontot nyertek: 072222, 070916, 064949, 009866, 004312, 268324, 220722, 203611, 189976, 050690, 641943, 547053, 516342, 471409, 455338, 747597, 741822, 719646, 673790, 698321.
Az alábbi végződésti sorsjegyszámkok a következő nyereményeket kapták:
500 font: 68359, 63690, 62990, 51748, 47660, 41053, 24438, 19575, 09655, 07097, 86894, 82867.
200 font: 20118, 19745, 18748, 16834, 11157, 10825, 09538, 07773, 03461, 01648, 77645, 74677, 65698, 62042, 50597, 47953, 42053, 39552, 28968, 25341, 93528, 90127, 88098, 78921, 77954.
100 font: 9660, 7495, 7190, 6932, 4081, 2066.
40 font: 2745, 2517, 2494, 2127, 1914, 1727, 1458, 0959, 0741, 0054, 6538, 6216, 5613, 4657, 4821, 4419, 4066, 3900, 3838, 3136, 0963, 9120, 8834, 8664, 8571, 8022, 7738, 7350, 7055, 6682.
A 0-val végződő sorsjegyek visszatérnek a 3 fontot.

UJ KELET

עונו יומי בלתי מכלותי במשה הוונגרי
הוארת ד. ד. ג. מרטון
העורך האחראי דוד שן
המחיר: אוי קלט עונו יומי בני
תל אביב, רח הרכבת 52, ת.ד. 831
ÖTVENKETTEDIK ÉVFOLYAM
שנת ה'תשי"ם ושתיים
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
TEL AVIV, Harakevet 52, P.O.B. 831
Telefon: 30011

UJ OLE!
VEGE A SZALAGDALSNAK!
MINDEN CEG EGY CIMEN!

- TELEVIZIÓK 48 km
- MOSOGÉPEK 63 km
- BUTOR, SZONYEG 52 km
- FÜGGÖNY, TAPÉTA 79 km
- FENYKEPESZETI felszerelés 94 km
- AUTÓK 85 km

Vámmentes szállítás 10 napon belül, garanciával. Tekintse meg bemutató termünket, Porcelán és kristály KÁLYHAK: **ranco**

FARKAS
1ST SCHAUH-LORENZ
PHILCO
Kenwood
Dual
NORDMENDE
SABA Blaupunkt
GRUNDIG
Telex Bolex
eumig
Candy
TELEFUNKEN
TAPETA
DECORENE
Kingfisher

S. FARKAS: YAMAHA hangszerek

Tel-Aviv: Derech Petach Tikva, 9. I. em. Tel. 621272. Nyitva: vasárnap, kedd, csüt. 8.30-18 óráig, hétfő, szerda, péntek, 8.30-14 óráig.

Jeruzsálem: R. Hasoreg 2, (Gád ep.) 7. em., nyitva 9-12: 16-19 óráig, Tel. 527914

Haifa: Herzl u. 24., vas., kedd, csüt. 10.30-18 óráig, Telefon: 523008

Natanja: Herzl u. 18., I. em., bej. Stampfer 2.

Asdod: R. Kibuc Gálijot 1 (varosháza) Nyitva 16-19 óráig, Telefon: 32033

Beér-Séva: Hechalbe 47., Telefon: 4033 Nyitva d. u. 4-7-ig.

A kis Izrael nagy gondjai

— szegénység felszámolása, az új olék befogadása és a tervgazdálkodás problémája —

A legégetőbb társadalmi, álljia és gazdasági természeti bajokról lesz ezután szó, amelyek sürgős orvoslásra szorulnak. A huszonharmadik Függetlenségi Nap előestéjén szembe kell néznünk e kérdésekkel, eddig ugyanis annyira iekötöttek bennünket a különféle biztonsági kérdések, hogy a fejünk bubja sem látszott ki.

Nem nagyon szakíthattunk magunknak időt másirányú bonyolult számtani ismeretek megoldására. Ervényes ez arra az esetre is, ha állambiztonságunk és a politikai bonyodalnak ezentúl is, még nagyon sokáig képezhetik főgondunkat. De emellett az említett feladatok is nagyon a körünkre estek. Emiatt nem lehet már kitérni előlük. Hacsak vaktában nem kívánunk nekimeenni a falnak és szándékosan akarjuk belevinni koponyánkat a kemény és sokfejtű sárkány bonyodalmaiba.

AZ ELSŐ ÉS A MÁSODIK IZRAELI...

Izrael társadalmát „szakszerfen” két kategóriába sorozzák. A Jiszráel Hároná és a Jiszráel Hásinjá. Vagyis az első és a második izraeli társadalmi fokozatokra. Az elsőbe a befutottak, a felső-, a középső- és a jólkereső, dolgozó osztály tartozik, míg a másodikba azok tartoznak, akik alul maradtak a lért folytatott kemény harcban. Akár szellemi és kulturális, akár pedig jól színi, anyagi vonatkozásban. Mennyire tehető a számuk? Ebben a tekintetben eltérések a vélemények. A Bituah Leumi kerek felmüllőre, a népjóleti minisztérium 350-400 ezerre, illetőleg a pénzügyi hatóságok 150-180 ezer lélekre becsülik őket. Azokat, akik a szegénység első vonalának megfelelően merítik ki az előirt kriteriumokat.

A lázógó Hatikva település Tel Avivban, a fekete párdúkok Jeruzsálemben, a szegénység drámai előharcosai Haifán és másutt az országban, egyre nagyobb erővel törnek elő. Látnák az állandóan emelkedő jöletet töltik párszáz méter távolságban, miközben az ő társadalmi „rangfokozatuk” lefelé súlylyedő tendenciát mutat. Ez az a belső bomlasztó folyamat, amelyet merészebb megjelöléssel — a belső ellenségként határoznánk meg. De teljesen mindegy, milyen minősítéssel illetjük. Mert tény — létezik mellettünk, körülöttünk és egy lélegzetre, nehezen észlelhető veszélyeket rejteget magában. Ha idejében, a 12-ik óra előtt nem fogunk össze a komoly, nagy társadalmi kérdéskomplexum felszámolására.

A NINCSTELENEK STATISZTIKAI VITÁJA

Mint már említettük, a statisztikai vita javában folyik a Bituah Leumi, a népjóleti minisztérium és a pénzügyi hatóságok szakértői között. Előre a hazai szegénység az 150, illetőleg a 350-400, avagy „csak” a 500-180 ezres lélekszámot? Ha alapul vesszük, hogy a nincstelenség első fokozatain legalább négy személy tartozik egy családkeretébe, akkor az előbb vázolt számokat figyelembe véve, a Bituah Leumi szerint 125 ezer, a népjóleti hatóságok szerint 85-100 ezer, végül a pénzügyminisztérium szerint 40-45 ezer család képezi az állam szegényeinek, a megoldásra váró elsőfoku problémáját.

Vitathatatlan, hogy az alsófoku kategóriába osztályozott családok, nehezen felgátható lakásmizériák között élnek. Ott, ahol a statisztikai vonatkozások könnyebben illesztésre alkalmasak, az említett négy családtagon, tehát a két gyermek kivételével, több van és ahol a leggyakoribb esetben a lakás szobából-konyhából áll, elképzelhető, milyen hatalmas állapothoz dominálnak. Csak magának a lakásnévelésnek a megoldása, — alapul véve a népjóleti minisztérium legalacsonyabb számát, — kerek 85 ezer megfelelő lakás építését teszi szükségessé. Ami lehetővé tenné a felgyülemlett szegénység lázadásának a lecsapolását és egyidejű orvoslását.

A SZEGÉNYSÉG FELSZÁMOLÁSA MILLIÁRDOKBA KERÜL

Ha jökvitell, luxus-mentes standard lakásokra gondolunk és a mai árak mellett lakásonként, nagyon szerényen, legalább 30 ezer fontot irányoznánk elő, rájövünk, hogy 85 ezer lakás felszámolásához, hozzávetőlegesen, 2 milliárd 550 millió font kellene. Hatalmass összeg! De ki tudja előre, egyáltalán, elegendő-e ez a horribilis előirányzat a nagy mű végrehajtására. Hiszen meggyőződhettünk, hogy semmilyen pénzügyi elgondolás nem állja ki a tűzpróbát, az uralgok, állandó áreltörlődások következtében.

De ez csak az egyik tétele a hazai nyomorlisanak. Ezenkívül tekintélyes részének az öregebbjének, havonként pénzügyi segélyt kell nyújtani. Az ifjúság szakmai nevelésére és kulturális növelésére az emelésére a megfelelő tanítványokat kellene létrehozni, ami a pedagógiai tanerővel együtt sok számmillióba kerülne.

Még akkor is, ha ezer gondunk van, ez a kérdéskomplexum, életbevégo jelentőségűvé fogva, elsőséggel joggal lépett elő közéletünk főbb centrumaiban. A Kneszetben, a Hisztdrutban és legutóbb a Munkapárt kongresszusán is. Úgy látszik, az illetékes körök rájöttek, hogy a probléma megoldá-

Irta: FRIED MIKSA

sa, — de legalább részleges megoldása, többé nem odázható el. Hacsak nem akarjuk bevárni, hogy a lázógó tömegek, megmondatlanul, önmagukra és a társadalomra, a nehezen, vagy az egyáltalán ki nem védhető csapásokat zúdítják.

AZ ÉVI 20-30 EZER AMERIKAI OLE LEHETŐSÉGE

A már említett, súlyosveretű problémán kívül, — hála az égnek! — az álljia-ügvek is főszerephez jutottak. Az 1970-es évben álljiazott 42 ezerrel szemben, az idei előirányzat az 50-52 ezer olékeretet is felülmúlhatja. Ezáltal már nem is az álljia-jelöltek mulik, mennyien jönnek, hanem rajtuk. Mennyit tudunk befogadni, számukra lakást biztosítani és beilleszteni őket a szakmai foglalkozásokba és a társadalmi életbe.

Egyedül az Egyesült Államokból eléri az elmúlt évi álljiazők száma a 10 ezret. De a mai körülmények között nem sok erőszítésbe kerülne, hogy számukat felemelhesük évi 20, azaz 30 ezerre. Ha a lakás, no meg a társadalmi beilleszkedés problémája simább, könnyebb megoldáshoz jutna. Egyébként is a tavalyi 42 ezer olébi közel 25 ezer nyugat-európai és amerikai volt.

Tegyük kezünket a szívünkre és tegyük fel önmagunk ellen irányítva a vadólok kérdést. Nem voltunk-e kishitűek a nyugat-európai és az amerikai álljia illetően? — Nem mondtuk-e társaságokban és egyebütt, hangos eszmecsere keretében, hogy az ázsiai, az afrikai és a kelet-európai országok zsidóságának álljia után az oléreztervórok végleg kimerültek? Még hozzá is fűztük, félig gúnyosan, félig keserűen: Az amerikai és a nyugat-európai zsidóknak nem lesz egyéb gondjuk, semmint háttá fordítsanak a jöletnek és a nyugalomnak, csak-hogy Izraelben beállhassanak uttörőnek és harcias katonái zélotáknak. Minek és miért?

AZ OROSZ ZSIDÓK PÉLDÁJA

De gondolhattuk-e legrozásább álmainkban is, hogy a több mint 3 millió lelket számláló orosz zsidóság egy része megmozdul, úgy, ahogy megmozdult és követeli jogát — a hazatérését Izraelbe. Mindez pedig közel 54 évvel a világmegevtő kommunista társadalom létrejötte után történik. Illetőleg azután, hogy a második és a harmadik zsidó generáció beleszületett a marxista ideológiai világba. Természetesen, teljesen távol a zsidó szellemtől és tradíciótól. Sőt, annak kicsuftolt, megbélyegzett és szigorúan eltított létkörében.

Valóban, bálmalatos példaadása ez népünk orosz törzének, amelynek fiatal nemzedéke bátran és felemelt fejjel száll szembe elnyomóival. Vannak, akik azt mondják, hogy ha teljesen szabadba tennék az orosz zsidó álljia, számuk nem lépné túl a 200-300 ezret. Fogadjuk el ezt a jövendölésnek beillő becslést. Bízunk az ottani keményzimu fiatalokra, hányan akarnak belőlük bucsut mondani a velük mostohán bántó, igazságtalan rendszernek.

Igaz, ne hagyjuk számitáson kívül, hogy az elmúlt évi álljia több, mint egymilliódba került. Beleértve a lakás, a nyelv és a szakmai előképzés, sok kiadással együttjáró tetteit. De ha pénzügyi vonatkozásokban le is tudjuk valahogy gyfni a nehézségeket, majdnem megoldhatatlan problémának látszik az olék társadalmi beilleszkedése. Mert ha vannak jéridzők — és vannak! — főleg ennek tudható be. De ennek pertraktálása külön fejezetbe tartozik.

A TERVGAZDÁLKODÁS ALAPFOGALMAI

A Munkapárt nagygyfllésén, az általános vita keretében, Pincsház Szápir az alábbiakban foglalta össze a párt, illetőleg a kormány tervgazdálkodását a következő öt évre.

Az ipari termelésnek háromszorosára való emelése. Az exportnak négyeszeresére való emelése, ami hatmilliárd dollárt jelentene évente. A zsidó lakosság számának hatmillióra való növelése. Végül: a szegénység felszámolása; az összes munkára alkalmas dolgozó ellemek állandó foglalkoztatása; a lakásviszonyok normalizálása; az oktatási színvonalának emelése, a modern követelmények által megkivánt színvonalra.

Ennek a gondolatkörnek a keretébe tartozik annak megemlítése, hogy Alex Kinen egyetemi tanár elnöklete alatt, külön tudományos kutatóbizottság dolgozta ki a szóbanforgó tervgazdálkodás egyik nagyfontosságú fejezetét. Eszerint a bizottság javasolja, hogy a kormány átszervezéses alkalmasból, állítsanak fel külön minisztériumot, a magas főiskolai tudományok és a technológia irányítására.

Az új miniszter a többi szakminiszter bevonásával dolgozta ki az egyetemi oktatás új módszereit. Rendelkezne a különböző szakbizottságok felett, amelyek kutatómunkát végeznének különböző területeken és összegeznének a tervgazdálkodásra vonatkozó projektumokat.

A munkügyi minisztérium teljes gőzzel dolgozik azokon a terveken, amelyek arra vonatkoznak, ha minden feltevással szöges

clientében, mégis bekövetkezne a béke korszaka. Mi történik azzal a másfélszázézer alkalmazottal, akik a hadfelszerelés különböző ágaiban dolgoznak és a háboru likvidálása esetén szakmát és munkahelyet kellene változtatniok? Szóval — nemcsak az a tézis áll, hogy aki békét akar, készüljön tel háborura. Hanem, aki háborut visel, készüljön fel a békére. Mert nemcsak a háborut kell megnyernünk, de a békét sem szabad elvesztenünk.

EGY IZRAELI INTÉZET NEMZETKÖZI SIKERE

Hogy a tudományos kutatómunka terén milyen renoméra tettünk szert, arra a legjellemzőbb a magánkézben lévő és Chajim Een-Sáchár professzor vezetése alatt álló „Izraeli Városkutató és Ismeretterjesztő Intézetnek” a nagy sikere nemzetközi viszonylatokban.

Kiderült, hogy ennek az intézetnek a projektumai a várostervezés terén, az első helyet vívták ki maguknak több európai országban. Így például a németországi Harzburg, Dortmund, Düsseldorf, Koblenz és más centrumok ezt az Intézetet bízták meg, hogy a városfejlesztési terveit dolgozga ki. Egy ismert német repüléstudományi igazgató és a szóbanforgó Intézetet kérte fel, hogy a konstruálható gépeinek terveit és rentabilitását vizsgálga fülül.

Bécs megbízásából pedig most dolgozzák ki az Intézet tudásai, az egykori császár-város új urbanikus alapterveit. Nem kis megtiszteltetés. Hollandia is felfedezte Chajim Een-Sáchár professzor címét. Többek között az Intézetre bízták a 700 ezer lakosú kikötőváros, Rotterdam városfejlesztési terveinek az előkészítését.

A három probléma: a hazai szegénység felszámolása, az álljia ütemének a szükségleteknek megfelelően való meggyorsítása és végül a tervgazdálkodás lefektetése, az ország háttérpolitikája a megterjesztés szolgálatá. Most, a „se nem béke, se nem háboru” periódusában és arra az időre, ha egykorvalamikor mégis csak sültkérezhetünk a nyugalmas béke meleg napfényében.

KÜLÖNVELEMÉNY

MEGDÖBBENTŐ...

Irta: KARMEEL JOCHANAN

A „Time”, az Egyesült Államok talán legelterjedtebb politikai napilapja, Közönlöm kell az olvasóval, hogy a „Time” meg van döbbentve — saját bevallása szerint. Ennek a megdöbbenésnek az okai mi vagyunk, izraeliek. A „Time” megdöbbenésének az oka, hogy mi nem vagyunk defetisták.

Az egész úgy derült ki, hogy a magazin megbízásából valamelyik közvéleménykutató intézet kutatást tartott Izraelben. Azt akarta megtudni, hogy miként vélekedik az átlag-izraeli a béke és a háboru időszerű kérdéseiről, és azokról a cselekedetekről, amelyeket a kormány ezen a téren tesz.

Aki ismeri a közvéleménykutatási technikáját, az tudja, hogy már a kérdések feltevésének is döntő befolyása van a későbbi eredményre. A kérdések ügyes megfogalmazása után már eleve nagy lehetőség adódik az eredményeknek a kivánt irányba való korrigálására. De, ha valamelyik intézet tényleg azzal a szándékkal kezd egy közvéleménykutatásba, hogy az igazat megtudja, meg akarja is nagyon hamar rá lehet jönni a kérdések feltevésének módjából arra, hogy mi is az eredmény, amelyre a kérdézők számitanak.

Ha átnézzük azokat a kérdéseket, amelyeket az illető amerikai intézet szakírtófolt felteke az izraeli lakosságnak, akkor világos, hogy ök arra számítottak, hogy az itteni közvélemény nagy része defetista, és nyomást gyakorol a kormányra, hogy legyen „rugalmasabb” az álláspontja. Erre a legfőbb bizonyíték, hogy a kérdések között ugyszólván egy sem volt, amely arról érdeklődött volna, hogy mennyien vannak az országban, akik szerint a kormány álláspontja túlságosan is rugalmas és nem fordítva.

Egyáltalán nem csodálkozom azon, hogy ilyen előítéletek és ilyen kérdésfelvetésmód után, az eredmények számukra abszolút meglepetést, sőt a saját bevallásuk szerint, megdöbbenést jelentettek.

Vegyük például egy jellemző kérdést: „éleget tesz-e a kormány a béke érdekében?” ebből a kérdésből világos, hogy először is szerintük nea, másodsor, hogy nagyobb enkedénység az több cselekedet a béke érdekében. A kérdézetek 87 százaléka a kérdésre igennel felelt. Ha meggondoljuk, hogy nyilván volt a feleletet adók között olyan is, aki nem a „Time” szellemében értelmezte a kérdést, és azért adott nemleges választ, mert éppen a béke szempontjából túl rugalmasnak tartja a kormány álláspontját, akkor nyugodtan egyetérthetünk a „Time” szerkesztőjének véleményével, hogy az izraeli kormány — semmi olyan nyomás nem érvényesül az ország lakossága részéről, hogy foglaljon el „a béke érdekében” rugalmasabb, vagy mérésékeltebb álláspontot.

Az ezzel szembenálló kérdés még megtéves-

AMERIKAI LEVEL:

A STATE DEPARTMENT ARABISTÁI

Régen tudott dolog, hogy az amerikai külügyminisztériumban az arab-barát elemek túlsúlyban vannak, de az arabisták befolyása még sohasem jelentett olyan súlyos veszélyt Izrael fennállása óta, mint jelenleg. Eppen a közelmultban kellett Nixon elnöknek személyesen intervenálnia, hogy a State Department arabistáit megakadályozza egy olyan veszélyes lépésben, amely csaknem egy Izrael elleni hadüzenettel egyenlő.

Az arabisták ugyanis türelmetlenül sürgették, hogy az amerikai kormány két döntő — és Izrael szempontjából életveszélyes — lépésre határozza el magát. Először azt követelték, hogy Amerika nyitlan és a legérellyesebb formában bírálga Izrael megalkuvás nélküli hajthatatlan politikáját. Másodsor pedig „szorítani akarták a hurkot”, azaz kedvenc fenyegetésszóikhoz akartak nyulni, hogy a fegyverszállítások leállításával hathatos nyomást gyakoroljanak Izraelre.

Az arabisták azt állították, hogy ez az egyetlen mód, — a rosszlemélkü Neville Chamberlain idézve —, hogy elérjük a peace in our time” megvalósulását a Közelkeleten. Felesleges hangoztatni, hogy az arabisták eszközeikkel éppen olyan „békét a mi korunkban” értek volna el, mint annak idején Chamberlain Münchenben.

Nem szükséges különösebb diplomáciai jártassággal bírni ahhoz, hogy tisztában legyünk a ténnyel: ami Izraelnek jó a Közelkeleten, az jó Amerikának is. Csak a State Department arabistái nem hajlandók erről az egyszerű igazságról tudomást venni. Csaknem egy éven át a szovjet vezérkar aktív és szisztematikus előkészületeket tett, hogy hathatos hadsegédlettel Izraelt erőszakal megsemmisítse. De körülbelül ez év januárjában első jélic mutatkozta annak, hogy Moszkva egy ilyen hadjárat kockázatait tüzetes vizsgálatnak vetette alá. Hogy mi volt e felülvizsgálat eredményénél döntő tényező, azt nem tudhatjuk pontosan, de biztosan jól meggondolták Moszkvában, de biztosan jól meggondolták Moszkvában,

hogy játszanak-e a tűzzel és küldjenek-e szovjet katonákat meghalni a Földnek abba a részébe, ahol semmi kérésnivalójuk sincs. Az is egy szempont lehetett: nem tudhatták, hogy miként reagál Amerika egy ilyen lépésre.

Szadát látva az oroszok visszatáncolását, csapajit Washington felé nyújtotta, miközben — kétségkívül orosz nyomásra — beszüntette a „kifárasztó háborút” és Izrael szemben olyan engedményekről beszélt, amelyek egy évvel ezelőtt meg elképzelhetetlenek voltak.

A dolgoknak ilyenirányú alakulásánál Amerikának látnia kellett volna, hogy helyes volt az Izrael-orientációs politika, továbbra is erőlyesen a sarkukra kellett volna állni és egy jótányit sem engedni addig, amíg a felek közvetlenül nem tárgyalnak. A State Department arabistái naivságból, vagy rosszindulattól, azonban éppen az ellenkezőt cselekedték: Izrael ellen akarták az amerikai politikát irányítani, azaz levonnak a szovjet egyenlegről azt a fontos tényezőt, amely a közelkeleti irányváltozásnál kétségkívül döntő szempont volt. Moszkva tehát abba a helyzetbe került volna, hogy az Egyesült Államokt kikapcsolja számitásából és ilyesmít üzenjen Amerikának: „Ha nincs szándékotokban az igazság érdekében lépéseket tenni, akkor biztatok csak ránk, mi szívesen elintézzük a dolgot a magunk módján.”

Mert amit az elnök végülis megakadályozott, az sem több, sem kevesebb nem volt annál, mint hogy az idő kerékét visszafordítsák és a status quot amerikai kezdeményezéssel, részrehajlóan, az arabok érdekében megváltoztassák. De hogy ez még nem a badarság határa, az látható a State Department kairói arabista (illetve arab-bérenc) képviselőjének, Donald Bergusnak esetéből. Ez a Bergus egymásután a legoptimistább hangu jelentéseket küldte, amelyekből azt a következtetést vonták le Washingtonban, hogy amennyiben feladják Izrael-barátságukat, akkor Bergus mindent el tud érti az egyiptomi kormánytól. A State Department arabistái boldogan dörszölkék a kezüket, — hogy ezáltal sikerült a megfelelő embert a megfelelő helyre küldeni. lám Bergus olyan zseniális diplomata, hogy sikerült Kairóban a Szovjetunióval nagyobb befolyásra szert tenni és az egyiptomi kormány most már úgy táncol majd, ahogyan azt Washingtonban elírják — feltéve, ha háttá fordít Izraelnek.

Ami Bergus utat illeti, hogy ha olyan jó kapcsolatai vannak Kairóban, kérje meg egyszerű egyiptomi barátait és mutassák meg neki, hogy a mersza-matruí szovjet flottatámaszpont építkezései abbamaradtak-e? Végül el a Szezi-csatornához, hogy meggyőződjön, a rakétaámszpontokat elhagyták az oroszok? Végül: közöljék vele, hogy a sokezer szovjet „tanácsadó” vajon már elhagyták-e Egyiptomot?

Ami pedig a State Department arab barátait illeti, felmerül a kérdés, hogy miért válik egy amerikai diplomata arabistává? Természetesen komoly és jelentős tényezők a gazdasági és olajérdekek. Elvégre nem lebecsülendő Amerika hanyatló gazdasági helyzetében az az évi három-négy milliárd dollár, amit az olajérdekeltség a Közelkeletre profilálnak. A döntő szempont azonban nem ebben keresendő. Ezeknek az arabistáknak nagy része, ugyanis abban a tévhitben él, hogy ök Amerika érdekeit védik arab-barát politikáikkal. Amig ugyanis nem létezzet Izrael, addig harmonikus barátságban voltak az arabokkal, az oroszok nem voltak a Közelkeleten és a szovjet flott nem mutatkozott a Földközi tengeren. „Forgassuk tehát vissza az idő kerékét és visszajöjnek a régi szép idők, az arabok ismét barátaink lesznek, mi leszünk a hanyadok a világ e részében és az oroszok pedig szépen hazatarkodnak”.

Ez viszont egy olyan nagyfoku struccpolitika, hogy szegényre válik a világ első államának, ilyen rövidlátó diplomatákkal rendelkezni. Még szerencse, hogy nem csak ilyen politikuskok ülnek a State Departmentben. Elég rámutatni a franciák példájára, akik arab-barát, illetve Izrael-ellenes politikájukért azt a köszönetet kapták, hogy Algéria egyik napról a másikra kisajátította olajérdekeltségét. Annak ismeretéhez sem kell különösebb diplomáciai szakértelem, hogy ahová az oroszok befészkeltek magukat és ahová nehéz dollármilliókat fektettek be, — onnan bizony nem olyan könnyen mennek ki.

Ezért nem lehet elég gyakran és nyomtatékosan hangoztatni, hogy az orosz közelkeleti behatolás csakis olyan politikával egyensúlyozható, amely Izraelt, mint a demokrácia és a nyugati érdekek bástyáját tekintve a Közelkeleten és minden tekintetben támogatja. Az izraeli diplomáciának és propagandának pedig elsőrendű feladata, hogy ezt a szabad világ tudomására hozza.

Az ajánlanám a „Time” szerkesztőjének és társainak, hogy ahelyett, hogy nálunk tartanak közvélemény kutatást, a költséget inkább fordítsák a saját pszichoanalitikai kezelésükre. így talán ki lehetne deríteni, hogy hol vannak ennek a mélyen defetista lelki beállítottságnak a belső rugói náluk. Persze, könnyen lehet, hogy ez is hiábavaló lenne, mert attól tartok, hogy náluk a pszichoanalitikus még az újságrólknál is defetistább...

ASKENAZI ERVIN

Joszéf Száfir Kneszet-képviselő, a liberális párt elnöke:

»A Csatorna megnyitása ügyében a hadseregé a döntő szó!«

— Még nem jött el a térképrajzolás ideje — A Gáchál jelenlegi formájában is teljesíti funkcióját, nem kisebb mértékben, mintha a Liberális Párt és a Chérut egyesülne —

Irta: RÁFAEL BASAN

Hogyan vélekednek az időszerű politikai kérdésekről az ellenzék vezetői? Ezúttal Joszéf Száfir, a liberális párt elnökét kerestük fel kérdéseinkkel. Száfir képviselő egyébként a Kneszet külügyi és hadügyi bizottságának is tagja.

— Mi a véleménye a Csatorna megnyitásáról? Lehet erről szó?

— A kérdést több szempontból is megvizsgálhatjuk. A Csatorna megnyitására — mint a békehez vezető út átmeneti állomására — vetetünk tekintetet biztonsági szempontból, politikai szempontból rövidtávon és politikai szempontból — középtávon. Ami a biztonsági kérdést illeti, nem tudom, hogyan vélekednek erről a hadsereg vezetői. Megvédehető-e Izrael biztonsági érdekei, ha elmozdulunk — akár egy jótányit is — a jelenlegi védelmi vonalunktól. Ezért — biztonsági értelemben — véleményem szerint a hadseregé a döntő szó. Ha ettől a katonai vonatkozástól eltekintünk, politikai szempontból is felmerülnek problémák, akár rövid, akár hosszútávon is vizsgáljuk a dolgot. A kormány politikája az volt, hogy amíg nem jön el az arabokkal való béke ideje, nem tágtunk a jelenlegi védelmi vonalainktól. Annak idején Nixon elnök is hozzájárulást adta ehhez a politikához.

A NAGYHATALMAKAT IS ÉRDEKEL!

Másrészt azonban nem lehetünk merevek. Ha egy újabb felismerésből az következik, hogy álláspontunk módosítása csökkentheti a háborús veszélyt, nem szabad mereven lennünk. Erről persze csak akkor lehet szó, ha az egyiptomiak elfogadják, hogy a Csatorna megnyitása egyben az ellenségeskedés végleges megszüntetését jelenti.

Fel kell ismerni, hogy az izraeli-egyiptomi konfliktus, a háború kiújulása, nemcsak a két ország egymás közötti ügye, de a nagyhatalmaké is. A két nagyhatalmat nem kevésbé érdekli, hogy béke lesz-e, vagy háború a Csatornánál, mint bennünket, vagy az egyiptomiakat. Összefoglalva: — azt mon-

dom, hogy szívesen látnám a Csatorna megnyitására vonatkozó lassu, megfontolt előkészületeket, amelyek azt jeleznék, hogy a tartós békéről nem felesleges beszélni ebben a körzetben.

— **Hogyan látja az oroszok legutóbbi egyiptomi lépéseit?**

— Az oroszok meg akarják vetni végleges Egyiptomban a lábukat és ennek érdekében szítják az ellentétet Izrael és Egyiptom között. Másrészt a Csatorna megnyitását nagyon szeretnék. De csak akkor, ha ahhoz az amerikaiak is hozzájárulnak. Nos, az amerikaiak sokáig nem lelkesedtek különösebben ezért, de álláspontjuk a legutóbbi időkben módosult.

— **Mi az amerikai álláspont lényege?**

— Amerika korlátozni akarja az orosz terjeszkedést. Ez világos. Vonatkozik ez a Közel-Keletre is. Globális megoldások viszont inyre lennének Amerikának. Ha a helyzet viharosra fordul, Izrael hadserege olyan erős, hogy sokat tehet az amerikai érdekek védelmében is.

— **Mi a véleménye arról, hogy adott esetben Amerika nyomást is gyakorolhat Izraelre?**

— Az eddigi tapasztalatok alapján állíthatom, hogy az esetleges amerikai nyomással szemben, is erősek vagyunk. És ha erősek vagyunk, soha nem válhat a nyomás fojtogatóvá.

— **Véleménye szerint, van közvetlen veszély arra, hogy az oroszok beavatkoznak katonailag a konfliktusba?**

— Ha kiújulnak a harcok, azt hiszem, az oroszok inkább az eddigi módszerekkel, tehát fegyverrel, pénzzel segítik majd az egyiptomiakat, s közben hajlandók lesznek együttműködni az amerikaiakkal a békés

rendezés érdekében. Ez a legjobb biztosíték, amely megakadályozza, hogy az oroszok és az amerikaiak nyíltan szembekerüljenek egymással katonailag.

— **Mit lenne hajlandó adni területileg a békéért? Milyen tétet javasol a majdani béketárgyalásokra?**

A DAJAN-TERV ÉS AZ ALON-TERV

— Még nem jött el az ideje, hogy tétéről beszéljünk. Amikor erről a kérdéssel van szó, csak a magam nevében beszélek, s meg kell mondanom, hogy eltérés van a Szináj és a többi területek között. Szináj csak biztonsági probléma. A Jordán nyugati partvidéke, vagy Jehuda és Somron tekintetében más a helyzet. Ha arról lemondanánk, az Erec Jisráél újiból felosztásával jelentene egyet. Ezért véleményem szerint, Jehudát és Somront Izraelhez kell csatolni — akár a „Daján-terv”, akár az „Alon-terv” alapján. Az lenne a legjobb megoldás, ha a nyugati partvidék a kezünkben maradna, s ezen az alapon építenénk ki a jövőszonyt Jordániával. Ami a lakosság állampolgárságát illeti, lenne egy javaslatom. Egy példával élek. Izrael lehetőséget biztosít külföldi állampolgárságot zsidóknak, hogy a „hazatérési törvény” értelmében alijázzanak, de nem kell lemondaniuk az eredeti állampolgárságukról. Ehhez hasonlóan el tudom képzelni, hogy az Izraelhez tartozó Jehuda és Somron lakói izraeli állampolgárokká váljanak, de megőrzik a jordániai állampolgárságukat is.

Ez a megoldás közelebb hozná a kibontakozást a menekültek sorsát illetően is. Jelenleg nincs munkanélküli menekült Jehuda és Somron területén. Három-négy éven belül megoldható a lakásproblémájuk is. Sokkal könnyebben, mint ahogyan megoldható az izraeli szegény-negyedek felszámolása. — Javaslatom vonatkozik a gázai sávban élő

menekültekre is.

— **A Kneszet rendkívüli ülést tartott az iraki zsidó problémáról. Képviselő ur véleménye szerint, mit lehetne még tenni ebben az ügyben?**

— Nagy sajnálatunkra nem bízhatjuk a feladatot a hadseregre. Katonák nem tudják kimenteni Irákból a zsidókat. Marad a politikai megoldás. Továbbra is ébresztenünk kell a világ lelkiismeretét — ami a felvilágosító munkát illeti. És vannak bizonyos nemzetközi tényezők, amelyeknek bevetésével talán eredményes lehet a mentőmunka. Ne feledjük el, hogy milyen nehéz volt részt venni a szovjet vasfüggönyön, de részben sikerült. Ma már — ha tömegeljáról nem is lehet beszélni, de azért jönnek az oroszországi zsidók. Ilyen alapon csak remélhetjük, hogy az iraki zsidókról sem kell lemondanunk. Kis számu közösség, nincs semmi jelentőségük. A bagdadi vezetők csak gonoszszágból tartják vissza őket.

— **Mi az oka annak, hogy a liberálisok nem akarnak egyesülni a Chéruttal?**

MIERT KELLENE SIETNI?

— Nem helyes ebben a formában a kérdés. Ugyanis az a kérdés, hogy elérkezett-e már az idő, hogy a pártszövetségből teljes egység váljon. A mi felfogásunk szerint a Chérut—Liberális pártszövetség, — vagy héber rövidített neve szerint, a Gáchál — tökéletesen teljesíti a funkcióját. Nem rosszabbul, mint más egyesült pártok. Mielőtt sor kerülne a teljes egységre, előbb a két párthoz tartozó tömegeknek össze kell szökniük, s a vezetők is közelebb kell hogy kerüljenek egymáshoz. Itt egy nagy történelmi folyamatról van szó, amelyet kár lenne elcsúsztatni. A mi pártunk tagsága — legelőször is a tagok nagy többsége — így vélekedik. A folyamat jelenlegi állásával elégedettek vagyunk. Mirevaló lenne sietni az egységért?

— **Most, utólag, ha visszatérünk képviselő ur, sajnálja-e, hogy a Gáchál tavaly nyáron kivált a kormányból?**

— Ha nem vetette volna fel ezt a kérdést, én nem nyulok a témához. Mivel megkérdezte, öszintén válaszolok. A legutóbbi hónapok eseményei azt mutatták, hogy ha bent maradtunk volna a kormányban, a jelenlétünk megakadályozta volna néhány hibás lépést, illetve határozatot. Viszont — ezt is nagyon őszintén mondhatom — úgy érezzük, hogy hasznos politikai munkát folytatunk az ellenzéki oldalon. Folytatjuk tevékenységünket ebben a szellemben.

ESKÜVŐ szimultán alapon

A második világháború idején halottunk távesküvőkről, amikor a völgyény helyett az illető város katonai parancsnoka, kezében karddal és tisztisapkával állott a menyasszony oldalán.

Tudunk olyan esetről, amikor egy 21 éves munkaszolgálatos kért engedélyt a távhadzásra, gondolva, hogy e lépésével egy 18 éves lányt tud megmenteni a gettó elől. Az engedélyt akkor kapta meg, amikor a lány már Auschwitzban volt...

A napokban — lehadvíl — más vonatkozó eseményekről beszéltünk. A maga nemében egyedülálló. Egy és ugyanabban az órában Naharián és Zsolnán, szimultán alapon.

Hetven meghívott, főképpen csehszlovákiai származásúak, nagy hányaduk a fiatal házaspár új-elő diáktársai találkoztak az egyik nahariai kávéházban, hogy résztvegyenek a 24 éves Dr. Vozár Magda, a Hádász kórház szemorvosa és az egy évvel idősebb Bielik Péter utolsó éves kémiai hallgató esküvőjén.

Percekkel azután, hogy a fiatal pár kilépett a chupá alól, megszólalt a telefon. A vonal tulajdonosa Dr. Vozár zsolnai kórházi főorvos és felesége voltak.

„E pillanatban harminc barátunk ül körül asztalunkat, hogy titeket ünnepeljünk, s gondolatban az éter hullámain keresztül veletek legyünk. Mindkettőtök helyét üresen hagytuk, hogy ezzel is magunk között érezzük benneteket” — mondotta sirós hangon a telefonba a menyasszony édesanyja, akinek kiutazási engedélyt, hogy leánya esküvőjére jöhszen, az ottani hatóságok visszautasították.

Igy nem maradt más hátra, minthogy a nahariai esküvőre szóló meghívókat szétküldték csehszlovákiai barátainknak.

A völgyény részéről annak pozsonyi származású özvegy édesanyja vett részt az esküvőn. Másik fia, Igor, az izraeli kézilabda válogatott volt tagja s az egyik rechovoti gimnázium tornatanára, jelenleg külföldön van.

Esküvő a Szabadság ünnepének előestéjén, a Harmadik Zsidó Állam alapításának 23-ik évében...

Galili G. Ervin

Egy ellopott autó nyomában

— Kényszerű séta Jeruzsálemben keresztül —

Irta: MEIR BEN-BARÚCH

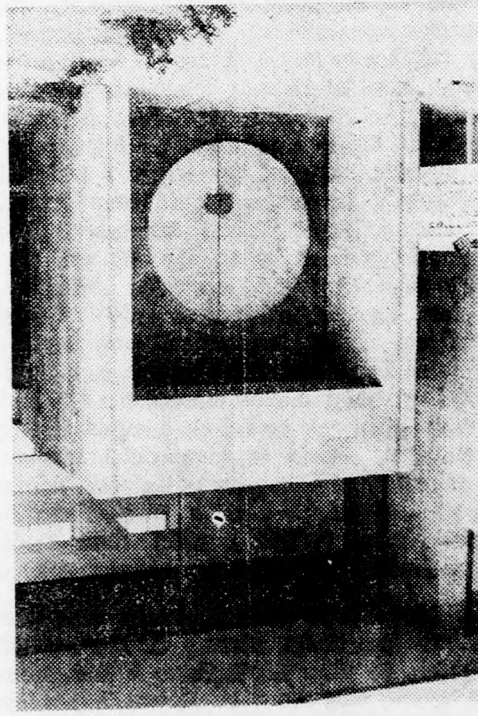
A felső házak: Gonen Tet — Az alsó Rassco villasorok

Miután vasárnapra virradóra eltűnt a lakásom elől az autóm és kevés esély nyílt arra, hogy a rendőrség egyhamar megtalálja, magam indultam a keresésére.

Legelőször a nyolc Gonen egyikének fiatalágát gyanúsítottam meg, hogy éjjel a városból hazamenve „kölcsönvették” ezt a négykeréken járó ócskavas halmazt. Szinte jólesett hogy e szürke, szegényfalvú nyolc városnegyedben sikertelenül végződött a keresés. Közben azonban felfedeztem a kilencedik Gonen negyedet, ami már lényegesen jobb benyomást tesz és ami a fő, a duplasoros Rassco cottage-lakásokkal elegánsan fogják körül a kellemetlen szürkeséget, amíg eltűnik a szem elől.

Szemben, az E. Golumb ut másik oldalán elterülő magas dombon van a Holyland szálloda. A környező kietlen utak mentén sem találtam meg, amit kerestem, pedig a rossznyelvek szerint erre is kocsiháznak éjelenként a forgalom itt a Második Szentély miniatűr városában. Ezt még a háború előtt kezdték kirakni apró márványlaposkákba és akkor tömegesen keresték fel, szinte ide záradokoltak az emberek a Sirató Fal híjára. A turisták, csoportosan kirándulók és egyének érdeklődése még ma sem csappant meg, ma ráadásul az eredeti helyszínen, eredeti történelmi nevezetességeket hoznak felszínre.

A sanda gyanu nyomán ezután átfésültem a 2500 főfőrhelyel rendelkező egyetemi otthonokat és így érkeztem a Scopus hegyre. Szemből, hogy milyen magasan feszülnek itt a villanydrótok. Persze nem a villanypóznák magasabbak ezen a helyen, mint máshol,

A Truman Békeintézet vaskapuja

hanem a hegyet gyalulták le. Több mint két métert nyisszantottak le a csücskéből. A póznákat tartó sziklaszigetek tanuskodnak csak erről.

A legalult ut végén, a szabadtéri színház mellett prosírok a Harry S. Truman, volt amerikai elnököről elnevezett Békekutató Intézet. Az épület teljesen megfelel a békeproblémák tanulmányozásának. Masszív, tartós márvány-

Hár Hácófim villanypóznát tartó sziklatomb

gyet is lassan elborítják a villák. Egyiket másikat már lakják is.

Innen egy ugrás a város keleti oldalán épülő, ezidőszent legkésőbb épülő lakónegyed. Jeruzsálem-Ramalla ut keleti oldalán épül a hangzatos „Jeruzsálem Koronája” nevű ház-tomb. Az épülő új házak stílusa inkább hasonlít minden más városban épülő betonrengeszhez, mint a város régi jellegzetes épületeihez.

Mielőtt egy belvárosi szűk utcában végre ráakadtam az autómra, eszembe jutott, mennyit is vitatkoztunk mi azon mi legyenek is keljenne lennie a fővárosunknak. Szép lelki esztétikánk hangoztatják, hogy ezen a régi városban minden évszázad rányomta a különleges bélyegét. Nem szabad elharmarkoani az építkezést, jól meg kell fontolni és hozzáidomítani a régi stílushoz, hogy egyformán nézzen ki. Szép. Miközben azonban a vita folyik, hála Istennek, nem szünetel az építkezés és természetesen halad a város keleti részének a felépítése, a volt csupasz dombokon. Az utódatunkra hagyjuk azt a dilemmát, hogy melyik stílushoz illeszkedjenek építkezés szempontjából. A huszadik század hevenesen éveiben épült háztömbökhöz, vagy az ezt megelőző évtizedekben épült cserepedeles házakhoz.

TISZTA SZEMÉTTARTÁLY
MILYEN SZÉP AZ UDVAR, MILYEN SZÉP A HÁZ
MILYEN SZÉP AZ ÉLET...
A SZÉP ÉS TISZTA VILÁG HÁZA UDVARANAL
KEZDŐDIK!

Háágudá L'tárbut Hádijur együttműködésben az egészségügyi minisztériummal
Sikunúgyi minisztérium Háhíszadrut Háklólit
Hákírjá, Tel-Aviv sel Háovdim B'Erec Jisráél

HITLER IFJUSAGA

Kétségtelenül Hitler a történelem nyomozója, hírhedt figurái közé tartozik. Azt sem lehet eltagadni, hogy mozgalmát tömeghisztériává dagadt és azt sem, hogy néhány esztendőre megváltoztatta az első világháború szűlé, többé-kevésbé „szerecsélen” európai határokat... A zsidóság hőhéra, a tömeggyilkosság apostola mellett nem lehet szólanul elismerni, a történelem még sokáig kutatja szünetes sikereinek titkát, körülményeit, szadizmusának gyökereit, akárcsak ellenlábasa, Sztálin esetében.

A napokban az osztrák televízió esti műsorában ugynevezett dokumentum-filmet láthatunk: Hitler ifjúságáról, szülővároskájáról, középiskolái éveiről Linzben, és bécsi periódusáról. A film rendezője, szerzője Lázár Imre, egy „övenhatos” menekült, aki ma már osztrák rendezőnek számít, s a riport-filmek terén szép sikereket könyvelhetett el magának.

Ez a film is alapos, jól tájékozott, gondos munka. Annára, hogy az ember hátán végigborzong a hideg. Kérdés, mit akart elérni Lázár Imre ezzel a filmmel a mai Ausztriában, mikor a régi sebek nagyon is sajognak (örökké fognak) mikor az emlékek még elevenen égnék szívünkben, mikor Hitler egykori csodáló, végrehajtói köztünk élnek? Hosszadalmasan vitakozhatunk fölőtte, pro-és kontra-élmények hangzanának el, igen nehéz dönteni ebben az esetben. Mert ha a rendező addig vár, amíg kihágnak Hitler kortársai, s akkor fog hozzá filmjéhez, nem szálathatja meg többé hajdani osztálytársait, tanárait, szülővárosának hiteles szemtanúit, — a film elveszti legfőbb értékét, egyben vonzerjét...

Lázár kevés kommentárral látta el az eseményeket, riportalanival beszélgeti s csak akkor „szól bele”, amikor tompítani kell a Hitler-barát kijelentéseket, néhány elitét, sablonossággal egysúlyozza a „kellemetlenül” esengő tirádákat. Nyilvánvaló a rendező célja: lehetőleg semleges pozícióról, a történelmi távlat szüneteléstől emelvényéről kutatni Hitler ifjú éveit nyomában...

Braunau az Inn folyó mentén, tipikus osztrák városka, közvetlenül a német határ mellett, 1889-ben, amikor Adolf Schicklgruber, illetve Hitler született, csupán hátezer lelkét számlált, ma már 18.000-en népesítik be. Lázár filmkamerája kíváncsian követi a számos amerikai és német turistát, akik Hitler szülőháza iránt érdeklődnek. — egyesek minden köntörfalazás nélkül tuda-

BÉCSI SZIVÁRVÁNY

Irtá: BÁRDOS B. ARTHUR

kozódnak, mások óvatosan kerülgetik a „forró kását”... A turisták szorgalmasan fényképeznek s többen, főleg az amerikaiak kifogásolják, hogy a ház falán nem található emléktábla, vagy valami ehhez hasonló. A helység turisztikai hivatalának vezetője is érthetetlenül minősíti a hatóság emléktábla-fütyülését. Szerinte így még jobban növeljük a titokzatoság ingerlő homályát. A rendező a helyszínen meginterjúvott néhány turistát, helybeli lakost, néhány ott lebzselő kamaszt. A régebbi korosztály tagjai (az idegenek) a diktatórt látják Hitlerben, az idős osztrákok, Braunau polgárok, nagy és jelentős történelmi figuráiról beszélnek, aki sok szenvedést is okozott. Az egyik fiatal ember, aki csak hírből ismeri, egyszerűen örülne, hogy...

Megdöbbenően hatnak a Hitlert személyesen ismerők „tanuvallomásait”. Tanárai úgy emlékeznek vissza rá, mint zárkózott, különös, akaratos fiúra, aki az elémiben jól taunt, a linzi középiskolában egyre gyengébb tanulónak bizonyult, bukásra állt és ezért meg kellett szakítania tanulmányait. Az egykori linzi polgármester (1938) nem rejti véka alá, hogy meggyőződéses hitlerista volt, az elragadtatás hangján esztétli Hitler győzelmes bevonulását Linzbe, ahol ő, mint polgármester fogadta a „Führer”-t. Részletesen leírja a találkozást, idézi a lefolyt beszélgetést, többek között, a Vezér megígérte, hogy Linzből szebb dunaparti metropolist épít, mint amilyen Budapest, a „Duna gyöngye”...

A nézőnek az lehetett az érzése, hogy a náci polgármester megfédkezett arról, — ma 1971-et írunk s nem 1938-at, ám ez a semmisség valószínűleg nem zavarta az emlékeibe merült ex-városatát... Braunau volt községi előjárója is csodálattal adózik a nelység „nagy szülőltje” iránt, a rogyantérdű vénember nadrágjának hátszó zsebéből halássza ki félve özött kincsét, tenyereben felcsillámlék a kampóskeresztes, kerrekded gomblyukerem.

Nem kevésbé meglepővágott a hajdani Reich rádióriporterének szereplése Lázár filmcsejé előtt, aki 1938-ban közvetítette Linz főteréről a „Führer” diadalmis bevonulását az éljenző tömegek hársány sorfala között. A rádiószókrat olyan lelkesedéssel, — mondhatnám, izgalommal élte újja az ese-

ményeket, hogy azt hittem, tényleg mostmost tűnik fel a linzi utcákon a nyitott gépkocsiban gyertyaszálegyenesen meredő Hadvezér, az egykori, megbukott középiskolák. Gimnáziumbeli osztálytársa, a mérnök, el-gondolkozva számol be a csöknyös, a szőke germánfajt istenítő, vézna kamaszról, aki Wagnert és Napoleont csodálta s aki már ezekben az években a gombamódra szaporodó nacionalista ifjúsági egyesületek buzgó tagja volt. A mérnök beszerte, maga is rokonszenvezett ezekkel a körökkel s később a nemzetiszocialista mozgalom híve lett.

Lázár filmje azért olyan figyelemreméltó, mert kénytelenül érzékelteti, hogy a látásra kihűlt hamu alatt, a demokratikus Ausztriában, még izzik ama parázs, mely a világtörténelem legpusztítóbb és legembertelenebb tüzvészét lobbantotta fel. Még élnek a tunya agyvakban a féligazságok, a févhitkek, a torz álmok, az elfojtott indulatok. A film hibája, hogy ezt ki kellett volna mondani, a kép és a szó egyesült erejét latba vetni, hiszen a fiatalabb generáció számára az ifjú Hitler és korosztálya talán csak kuriózumként hat, számunkra az áldozatok számára — a véres valóság!

TÖRÖK KÁVÉ

A nyersolaj után a kávé a legsikeresebb „slager” a világereskedelem export-import listáján. Az egyre növekvő földlakosság — mind több és több kávé fogyaszt, az üzlet tüneményesen virágzik. Közép-Európa egyike a legnagyobb kávéfogyasztóknak. — többek között Bécs a kávéfőzetek, moka, melange, török-kávé, kapuciner eldorádója... Talán kevesen tudják, hogyan és miként terjedt el ez a bűvös „gyümölcs” a szel-rözsza minden irányába. Számos legenda, történet forog közzsájon a közelkeleti országokban a kávéval kapcsolatban. A kávé fája, habérlevéhez hasonló leveleivel és jászminszéri virágaival, az afrikai Szomáliából és Abessziniából származik. Körülbelül ezeltől 500 esztendővel karavánok útján jutott el Arabiába. S minthogy az a-besszin Kaffa nevezetű tartományból eredt a lilaszínű „gyümölcs”, ezen a néven vált

ismertté az arab világban. A tizenhatodik században a törökök meghódították az arab országokat s rövid idő alatt a kávé a török nép nemzeti italává magasztosult. A Proféta megtöltötte a szeszitalok élvezetét, a törökök a kávé izzató folyadékával pótolták amaz, a török kávé mindenüvé elkísérte a szultánok hadait.

A törökök először 1529-ben jelentek meg Bécs kapui előtt, de a krónikások nem jegyezték fel, az utánpótlás dőcögő szeke-rein illatozott-e a kávé... Később, 1683-ban, a török hadak Bécs előtt végérvényesen elvessztették a csatát s a harctéren, a janicsár-hullák mellett 500 teletömött zsákok találtak, valamiféle ismeretlen tartalommal, amit a Kaiser katonái tevetápláléknak vételek s a Dunába akarták önteni a számkura értéketlen, fekete, furcsallatu szemcséket... Egy Lengyelországból származó harcos, Georg Kolschitzky, aki ebben a csatában különlegesen kitűnt, érdemeit, saját kérésére, az ótszáz zsák tulajdonába került. Az élelmes hős, akinek valahogy tudomására jutott, mire szolgál ez a furcsa „tevetáplálék”, Bécs megfelelő hatóságaihoz fordult és iparengedélyt kért s kapott egy „kávécsapszék” megnyitására. Így született meg 1683-ban a bécsi Dunaparton az első kávéház, a későbbi ezernyi „Wiener Kaffehaus” őse...

Kolschitzky vendégei eleinte nem igen kedvelték ezt a fajta török kávé, mert a csesse alján a sűrű „Satz” köhögésre ingerelte őket. Ezért a „bevádorolt lengyel” belekevert a „fekete vízbe” csipetnyi mézet és három kanálka tejet. Ezzel létrejött a bécsi „Melange”, az osztrák főváros kávéspecialitása. Az öleles kávéháztulajdonos azonban nem nyugodott, Wendler, ismert pékmestertől félholdformájú kifliket rendelt a kávé mellé, így született meg a „Wiener Kipferl”, mely a csatavesztett törökökre emlékeztette a bécsieket...

Bécs kapui előtt az ottmáni hadak olyan vereséget szenvedtek, amelyből sohasem tudtak felocsúdni, ám ezzel az elvesztett csatával indult el diadalmis útjára Európában a kávé, ez a pompás ital, hála a törököknek!

EMBERI HANG

Ernst Hausermann neve fogalom Ausz-

riában: a Burgtheater (felér egy nemzeti színházzal) volt igazgatója, hírneves publicista, a salzburgi Unnepi Játékok művészi direktóriának tagja, a színházi szakirodalom élvonalbelije, a színház- és filmfőiskola professzora. Ez a férfi nemrégiben figyelemreméltó politikai cikkekkel jelentkezett az egyik legolvasottabb bécsi napilap hasábjain. Fenntartás nélkül állást foglalt Izráel mellett, hangsúlyozván, hogy az emberek emlékezete — sajnos — igen rövidlégzetű, s azt, Izráel esetében, újra fol kell frissíteni... Négy esztendő mult el a hatnapos háború óta, de lényegében semmi se változott, bármennyire törekednek erre az oroszok és vazallusuk, az egyiptomiak s egyes nagyhatalmak, vagy olyanok, akik nagyhatalmak szeretnének lenni, sikertelenül...

Izráel — írja Hausermann — bolygónk zsidóságának utolsó menedékelye, nincs még nép a világtörténelemben, mely ennyit szenvedett volna. A kietlen pusztaságból, köből és homokból, virágból, erőből duzzadó országot teremtettek és ezt a földet, mely őseik földje, foggal-körömmel védelmezik. A szerző szerint, Izráel nem hódítani akar, amint ezt az arabok és mások, a világtörténelem megerőszőkölök, fennen hirdetik, hanem ahhoz ragaszkodik, ami az övé, ami a tulajdona. Izráelnek rokonszenve van szűksége, bátoritásra a mai politikai harcban, mely eldönti, így vagy úgy, az egész világ békéjét. Mert mindenkinek tudnia kell, — figyelemztet Hausermann — a megcsontított, fél-béke minden bizonytalanság háborút jelenthet az emberiség számára. A hatalmas túlerővel dacolva, Izráel jogos, csodálatraméltó küzdelmet folytat — vonja le következtetést a bécsi professzor.

BARATOK

A napokban megalakult a bécsi Pálffy-palotában ünneppélyes keretek között a „Jeruzsálemi Héber Egyetem Barátainak Osztrák Társasága”. Az összejövetelen részt vett az izráeli nagykövet, Zeev Shek is, az est keretében előadást tartott Benjámin Mázár, az archeológiai és történelmi tanszék jeruzsálemi professzora. A Társaság Dr. Karl Schwarzenberg herceg indítványára jött létre, elnök alekővé választották meg a vezetőséghez, többek között, hozzátartozók Dr. Karasek, parlamenti képviselő és Friedrich Torberg professzor. A célkitűzés: szorgalmazni és fokozottabban támogatni az osztrák főiskolák és a Jeruzsálemi Héber Egyetem közötti együttműködést.

HETVENÉVES CIONIZMUSOM TÖRTÉNETE

Irtá: Dr. TOMASCHOFF BARUCH

ötödik osztályába, tehát a Chatam Szofér városába. A cionizmusról ugyan hallottam Al-só Kubinban, de egy 12-14 éves fiú még nem gondolkozik ilyenmiről. Amikor azután egy árvegyei kiváros gimnáziumából legelőször „nagyvárosba”, Pozsonyba kerültem, az fordulópontot jelentett fiatal éveimben. Pozsony a maga erősen zsidó és egyben intelligens atmoszférájával új világot jelentett számomra. Az ottani — pajsz nélkül — jesiva-növevények meglehetősen rányomták bélyegüket a zsidó közletrre. A báchurok új része kimondottan intelligens, világi tudás után is szomjazó fiatal volt, a zsidó vendéglők legnagyobb részében velük találkoztam az orthodox családból való diák is.

Igy történt, hogy ebéd alatt gyakran hallottam a szomszéd asztalnál étkész talmudisták vitáját — a „cionizmusról”, a Herzl által proklamált „Zsidó Állam”-ról. Mi sem természetesebb mint hogy „Erec Izráel”, „Jeruzsálim” szavak nem mentek el észrevétel nélkül a fülem mellett, sőt hogy azok lelkem burját erősen pengették. Így közelített meg engem a vendéglőben — 70 év után is pontosan emlékszem még a nevére is — egy Schneersohn nevű óromániai talmudista — kezében egy sékeltőmbel. Az „Erec Israel felépítéséért küzdő mozgalom évi fejadója ez” — mondta. „Vegyen egy sékelt 1 forint 20 krajcárért”, látom hogy ebéd után benszolni szokott, tehát vallási kötelessége Erec Jiszráelért valamit tenni. Így hát az 1900-1901 tanévben lettem legelőször „sékelfizető cionista. Egy Schön nevezetű erdélyi, nagyon intelligens cionista lelkesedéstől csak úgy áradó talmudista még a lakásomban is ellátogott, hogy mint diákok díjmentesen „a zsidó kultúra kincseinek egyikével, a misnával megismertessen, — de én gimnáziumi tanulmányaimmal lévén nagyon elfoglalva néhány kapott óra után — máig is sajnálom — lemondtam a további tanulást. Csak későbbi éveimben pótoltam az elmulasztottakat.

A középiskolai évek folyamán némelykor eljártam Bettelheim Sámuel szombati előadásaira, de több érintkezésem a mozgalommal akkor még ne volt. Hiszen a középiskola magyar sovinszta szellemű nevelése, különösen a protestáns gimnáziumokban elterelt a diákok figyelmét minden másnemű áramlattól. Március 15-én — ma nem is tudom elhinni magamról — én is piros-fehér-zöld kokárdát tűztem magamra. Az 1905—1906 évfolyamban kerültem Pestre, ahol hallottam, hogy létezik egy „egyetemi cionista egyesület.

Ez nagyon érdekelt engem, és kezdtem utána kutatni. Megtudtam, hogy Arany-János

utcai Mocca kávéházban találkoznak szombat esténként. Odamentem — és megtudtam, hogy már nem járnak oda, mert az „Andrássy ut 13 félemlétlen a Drechsler-palotában saját helyiségük van.

1906 tavaszán siettem oda és — és ott már cionizmusról folytatott, vitázó csoportokba ütköztem, azaz én is belevegyültem a vitába. A cionizmust „hafazist” vagy „szocialistát” szempontból hevesen ellenző diákoknak magyarázhattam a zsidó nemzeti eszmének rejlő szocialis elemeket egyrészt, és másrészt azt bizonyítottam, hogy a cionista eszme semmit sem változtat a zsidó ember hafaziságán, hiszen a cionisták — eltérően a nemzetiségektől — távolállanak mindenrendű kisebbségi jogok követelésétől és még inkább holmi „irredentától”. Schönfeld Jósának és Kahan Niszonnak feltűntem, hogy — mint akot még addig nem is láttak a Makkabeában — már „agitátor” is vagyok. Tény, hogy nindjárt bele is kapcsolnak a „munkába”. Roviddal rá már előadás-ciklust is tartottam — Bisseliches előklete alatt, 1906 őszén háznaknak választottak, és 1907 tavaszán a Makkabea elnöke lettem, amely tisztséget 1909 őszéig viseltem, amikor Pestet elhagytam.

Az első világháborúban a temesvári katonai ügyészségnél tisztként teljesítettem szolgálatot, ahol Marmorek professzor katonai orvosként működött. Ott cionista diákegyesületet és zsidó lányegyesületet alapítottam. A professzor minden heti találkozásunkkor Herzlről, Nordauról, a cionista kongresszusokban lefolyt küzdelmekről beszélt nekünk, ami elmélyítette cionista gondolatvilágomat. A temesvári cionisták akkor héber óvodát alapítottak, amelyet Rédingler Szidónia mint óvónő vezetett. Nála naponta héber órákat óvottam.

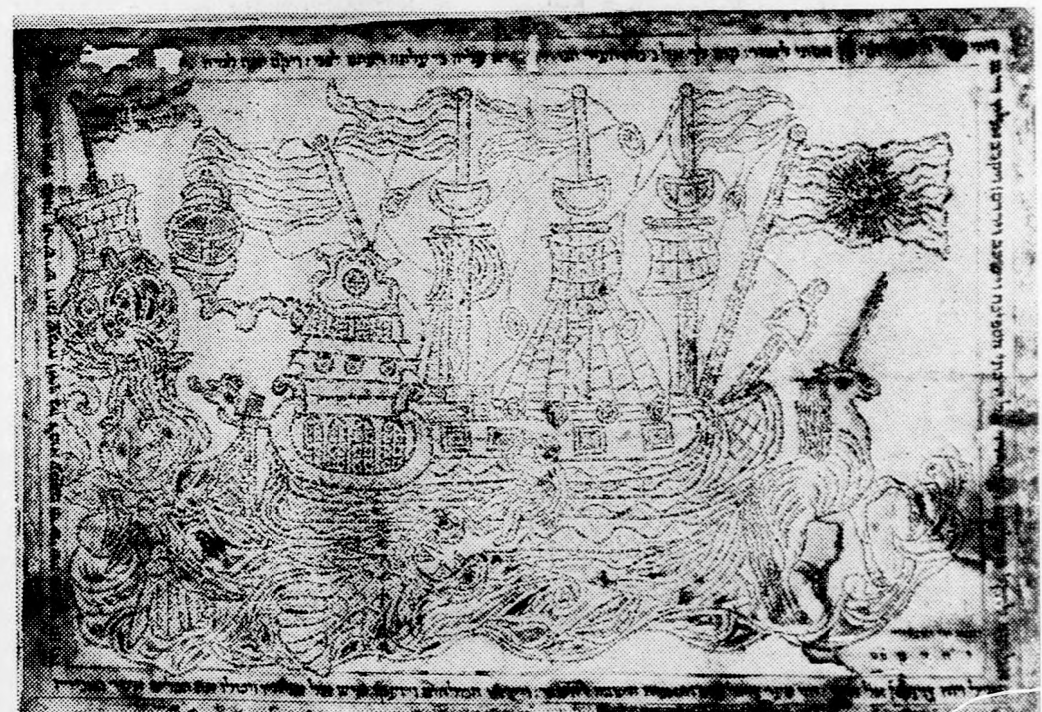
Azután életem egész folyamán a cionizmus volt közéleti működésem irányítójá. 1920-ban pozsonyi ügyvéd koromban megnoúsultam, azaz Rédingler Szidóniát, Magyarország egyetlen héber tanítónőjét vettem feleségül és gyermekeinket héber anyanyelven neveltük. Három gyermekünk — a munkácsi héber gimnáziumból kikérült nevelőnőnkkel sétálva — héberül hancuroztak — és így felkeltették a többi gyermek és a felnőttek figyelmét a „ujszéri nyelvre”. A városban gyakori téma lett „a feléledt héber nyelv”. Ez adta még az első lökést a pozsonyi héber iskola alapítá-

sára. En minden cionista nyilvános beszéde-m héberül nyitottam meg, ami szintén „forradalmi újítás” számba ment. Így Munkácsón is egy, az ottani moziban megtartott nagygyűlésen a héber megnyitó beszédem hatása alatt — dr. Sternbach vezetésével — megalakult a „kärpátaljai héber nyelvgyesület, amelyből kisarjadt az otáni héber nyelv-iskola-hálózat.

Magyarországi feldarabolása után, 1919-ben Szlovákiában megalakult az Országos Cionista Szervezet, amelynek az elnöke lettem. Akkor Lengyelországból százával menekültek a fiatal, nagyobbrész a Hasomer Hacair kötelékébe tartozó chalucok, akik a demokratikus Csehszlovák állam területét választották arra, hogy azon keresztül Bécsen át Erec Izráel-

be juthassanak. Ezeket hozzáam utasították — ugy is mint ügyvédhez — hogy nekik a szükséges kiutazási engedélyt a hatóságoktól megszerezem. Ez nem volt könnyű, minthogy a legtöbben hanyat-homlok, minden igazolási papír nélkül menekültek. Sikerült azután kijárnom a pozsonyi minisztériumban, hogy a menekültek úgy szerepeltek mint akik „palesztinaiak”, akiket a hatóság „repatriál a hazájukba”. Így vagy 4-5000 chaluc ment az én kezemen keresztül Erecbe. Ezek között volt Chajim Arlozoff, Eliezer Kaplan, Méir Jáári és még jó sok olyan ember, akik a Hisz-tadrutban, akár a Kneszetben és a kormányzat vezető szerepet játszottak, vagy még most is játszanak.

Visszatekintve hét évtized cionista működésemmé egy érzem, hogy annak gyökere gyermekkori zsidó tradícionális élményeim, amelyek közül az első az említett, hatéves korombeli, nagyatyámnál lejáródott jelenet. Ezzen élményemből sarjadt ki az ercizsiráeli-cionikus érzés — és gondolatvilágom.

ZSIDÓ MUVÉSZETI KIALLITÁS

A jeruzsálemi Izráel Muzeuumban a héten nyitották meg a zsidó művészeti kiállítást, amelyen többek között bemutatásra kerül a képiünk látható festmény is. A Jónás és a cethal bibliai történetét ábrázoló színes képen miniatúr, kalligrafikus betűkkel írt Biblia-szövegből állította össze a formákat és vonalakat a festő, aki valószínűleg a XVII—XVIII. században élt. A Feuchtwanger gyűjteményhez tartozó képet a genfi Rappaport család adományozta a muzeumnak.

1900-ban kerültem a pozsonyi gimnázium

GISZKALAY JÁNOS EMLÉKEZETÉ

Írta: RÖSSEL MORDECHAJ

Husz éve, hogy a haifai Elisa kórházban meghalt Giszkalay János, aki egykor a cionizmus látóka, csodaváró, felajzott feszült, fixíztetéses kis-hivatalnok fejezte be életét, hatvanöt esztendőskorában.

Friss sírhantnál még volt, aki kaddist mondjon utána, de az eltelt évek alatt már senki sem tartotta számon a költő halálának évfordulóját és aligha akad valaki, aki ilyenkor felkeresné sírját és elmondaná érte az imát.

Amilyen nagy volt Erdélyben, olyan névtelenné vált az országban és annak a nemzedéknek letűnésével, amely szerette és becsülte őt a gálutban — Giszkalay János is letűnik. Nevével az utókor ott találkozhat majd, ahol az erdélyi zsidóság történetét írják.

Valamikor még hittem abban, hogy sor kerülhet műveinek héberre való áttételére, ma már tudom, hogy alaptalan volt ez a reménykedés. Nincs hála és nincs köszönet. Akik az ő tanítása révén kerültek az országba és így életben maradtak, azok is elfelejtették. Kisebbségünk is nagyobb, mint hálaival gondolni arra, amit egykor hála-nyoztak.

Fáj leírni, de ez a valóság.

mus szolgálatában tette. Amikor megalapította a „Kiráj Széfer” nevű zsidó könyvkiadó vállalatot, végigjárta Erdély összes zsidó lakta helyeit, hogy minden zsidó házába elvige a zsidó kultúra és a nemzeti gondolat üzenetét. Kiadóvállalatának „Kiráj Széfer” című folyóiratában az alábbi sorokat írta Aradon tett látogatásáról:

... En nem csak írja, szerkesztője, korrektora, levelezője, hanem vigéce is vagyok a Kiráj Széfernek és annak a kulturgondolatnak, amely ebben az intézményben testet öltött. És nem szabad ebben a szoban lekiécsinylést látni, vagy akárcsak kesernyes mellékzét és érezni. Szép mesterség

a vigécség és messze-messze időkbeli örökletes az én fajtámban. Azoktól az én próféta-őseimtől kezdve, akik Isten vigécei voltak — és milyen nagyzerű, milyen nagyzerű vigécei. Nem ismertek fáradtságot, nem-törődömséget és nem ellentmondást: rákényszerítették árujukat a szabadkozó lelkekre és nem az ő hibájuk, ha a nagyzerű prófétájuk kétezeröttszáz év alatt azzá slányult, amit ma nyugati kultúrának hívnak. Igen, az én próféta-őseimtől kezdve, akik Isten nagyzerű vigécei voltak, egészen Weizmannig és Szokolovig, akik a zsidó nemzet vigécei. — sokan voltunk, sokan születünk bele ebbe az örökletes réveteg porszem az ő nagyságának sugárzásában: a Kiráj Széfer zsidó kulturgondolatának vigéccé szegődtem.”

Giszkalay, aki csupa pátoz volt, aki prófétai igényekkel lépett fel kortársaival szemben, aki évezredek remények és sóvárgások eposzát közvetítette minden szavában és betűjében — boldog volt, ha olyan nevekkel illették, mint: „agitátor”, „a nemzet napzámosa”, vagy a „nemzet vigéce”. Boldog volt, amikor siker koronázta agitációs munkáját, elégedettebb, mint egy, a könyvével foglalkozó jó bírálattal.

Aradi „vigéce-utrájól” lelkesedéssel számolt be:

... Gyönyörűen fogadtak Aradon. Mire megérkeztem, már nem kellett senkit rábeszelnem. Az aradi WIZO-asszonyok fáradhatatlanul jöttek velem és a gyönyörű háza-

lok munkája nyomán, kétszer huszonnégy óra alatt magasra nőtt a Kiráj Széfer példolainak a száma.”

Lelekeseése csucspontján történt, amikor — véletlenül — nem hölgyek, hanem két fiatal somér (cserkész) kísérte el néhány zsidó címre:

Becszengettünk egyik zsidó újságíró házába. A ház urnője nyitott ajtót.

Giszkalay bemutatkozott, mint zsidó költő.

— Zsidó költő. — csodálkozott a hölgy — hát az meg mi? Miért ír maga verseket, miért nem áruil inkább cipőzsinórt, — vagy fopgaspasztát?

Giszkalay megbecsülő mosollyal válaszolt: — Igaza van asszonyom, kifizetődött dolgot peritvel, vagy Schmall-pasztával házalni, mint zsidó kultúrával.

Kilépve a házból, megismogatta a fejem és magyarázta: „Látod fiam, a zsidó kultúra utja Erdélyországban, néhol tövisekkel is fel van szórva...”

★

Giszkalay János írói és emberi egyéniségének legszembeötlőbb jellemvonása a harcosság volt. Rejtethetetlenül küzdött az akkori antiszemitizmussal, amely a zsidó ellen, akik a hitközségi potentátok ellen, akik a cionizmusban veszélyt láttak és a cionizmuson belül harcolt a kényelmes konformizmus ellen. Igaz barátja a zsidó ifjúság volt, amely hűségére ment és a megvalósítás útjára lépett. A „szalon-cionistákat”, akik elnökösdi játszókat és megrészegedtek saját szónoklataiktól, akik másokat rábeszéltek az alijárára, de ők maradtak, lenézte őket és harcolt ellenük.

De a szüntelen harc és aktivitás felemészítette erejét és már 1934-ben, negyvenéves korában, az alábbi rezignált sorokat írta:

... Elmúltak már a régi harcos kedveim, szürkülő hajammal bekétség költözött a lelkembe is. Bűnököt ostorozni már nem, csak fájlalni tudom és nagyon sajnálni azokat, akiknek örömetlen vezetjük az, hogy rosszak legyenek.”

★

Giszkalay temetésén sokszázan vettek részt és a gyászbéreked sablonos refrénje az volt, hogy: „Giszkalay szelleme örökké él majd lelkünkben...”

Ez a fogadalom nyomban ellíllant, amikor tul voltak már a temető kerítésén.

A huszadik évforduló idején álljunk meg egy másodpercet és mondjunk el érte egy hangtalan kaddist.

HUGOM, A TURISTA

Öt év alatt harmadszor van itt. Pedig már jóval tul van a bátmicván. Nem kérde, hogy háboru van-e, vagy béke, hogy a terroristák Bét-Seánt lövik-e, vagy Metulát, hogy mit mond Rogers és mit — lehávdil — Daján, vagy Goida. Felül a new-yorki repülőtérén és másnap bekopog hozzánk.

Valaha bejárt itt minden zeget-zugot, kibucot, még mosávot, városot és falut. Keszertet és muzeumot. Ma már csak az utcánkat, ha végigtapigálja.

Eszrevesz mindent. Nini, ez a ház két éve még nem volt! És megáll mellette és bámulja, szívia magába az új vakolat szagát, mintha parfüm volna. Ugy kell onnan szépszóval elcsalogatni.

Az udvaron megáll egy maszatos is kölyök mellett és simogatja, dicséri a szemét, a száját, a haját. Azt mondja: csak itt terem ilyen és nyul bele a tászkájába egy cukkerli után, majd megkérde, hogy van. A gyerek nem értvén a gálutit szót, riadtan néz rá, szabadulni szeretne tőle, csak a cukkerli marasztalja aztán.

Katonát ne adjon az Eg utjába, mert anaak meg az utca közepén a nyakába szeretne borulni.

Othton aztán szedjük elő a régieket és licitálunk egymásra, ki tud több rokont a multból felkajtatni. Skatulyázzuk őket! Ladmóc, Ricsé, meg Auschwitz között. Sorra kerül a ricei nagymama, aki az anyám volt. Meg a szőlősiek, a bustyaházaiak, a trebunaiak. Nagyot ugrottál, hugom, az már Oroszország. Erthetetlenül néz rám. Ezt sehogysé tudja bekoponyázni, vagy tán nem akarja. Azt se, hogy Ladmócól Ricsére utlevél kell. Nohát! És egy angol szót tesz hozzá, amit én nem értek.

Van ugy, hogy egy-egy rokonnál azt kérde, hogy hotta után hova rakja. Megmondom neki. No, ennek szerencséje van, nem került Auschwitzba, jegyzi meg.

Jó Egék! Milyen szerencséje is van egy-egy zsidónak! Ha nem az életében, a halálában, a korai halálával. Hogy én eddig erre, amíg Rózi nem jött, sohse gondoltam. Arról nem beszélünk, hogy az ő édesany-

STOCKHOLMI LEVEL :

Husszein svéd tanácsadót kap?

Írta: SERES GYULA

Ahol történik valami, ott a svédnek nem igen szoktak kimaradni az eseményekből, legyen az bármilyen vonatkozású is. Ez igen érdekes jelenség, mivel minden államnak megvannak a sajátos belső problémái, amelyek a külső dolgokban való részvétel keretében talán szűkebbre vonják és eltekintenek emiatt a külső reklámszerű hatásokról.

A svédnek viszont a belső problémák ellenére mesterek abban, hogy a kellő lélektani pillanatban hallassanak magukról.

A stockholmi zsidó tüntetők egyik csoportja

Sokaknak van még élénk emlékezetében von Horn svéd generális, aki az UNO csapatok parancsnoka volt sokáig a palesztinai övezetben, de akit a végén mégis kiruktak, mert arab barátsága (saját antiszemitizmusa folytán) tulment a kapott díszpajzson és mindeközben jó volt csak UNO megbízottnak nem. Von Horn generális nyugdíjba ment, irt egy Izrael ellenes könyvet, megkapta a legmagasabb szír kitüntetést és most pendizze éji életét az arab államok és Svédország között. Egy másik arabrajongó svéd Gunnar Haegglöf párizsi nagykövet, aki már sok kontraverzális ügyben hallatott magáról — főleg itt beiföldös és aki szintén irt egy sokat vitatott könyvet utazásairól az arab országokban. (Nem kapott érte Nobel-díjat).

A nagykövet ur nejét a hatnapos háború „véletlenül” Jeruzsálem arab részében érte egy szállodában és miután a harci zaj ellílt, a követasszony körülnézett és felfedezett a szálloda mellett egy gazdátlan autót, amely mint később kiderült egy Ammanban rekedt indus UNO-tisztviselő tulajdona volt. Haegglöfnek az autót egyszerűen birtokába vette és eladta a tel-avivi svéd követésgé sofőrjének, mert mint később mondotta, pénzre volt szüksége.

Az ügyből Stockholmban annakidején bírósági eljárás lett, mert Bo Siegbahn vett a tel-avivi svéd követet úgy találta, hogy ez közönséges rendőrségi ügy, aminek szabad folyását kell engedni. A bíróság kötelezte is Haegglöfnek a teljes kártalanításra.

Nos Gunnar Haegglöf június 30-án nyugdíjba megy, ami normális dolog. Egyes hírek szerint utódjává Dr. Gunnar Jarringot helyezték át Párizsba, amit viszont kérdésesre a

svéd külügyminisztérium illetékes szószólója nem volt hajlandó megerősíteni.

Gunnar Haegglöf nyugdíjazása után nem fog részvételeket nemesteni, mint azt sok nyugdíjas teszi, mert úgy hírlik, hogy mint privat ember letelepszik Ammanban és a kis királyi tanácsadója lesz.

EGY ZSIDÓ TUNNETES

MARGÓJARA

Mint a legtöbb európai és tengerentúli

rosban, úgy Stockholmban is megrendezték a szovjet zsidóság elnyomása elleni tüntetést az összes stockholmi zsidó szervezetek és egyesületek — természetesen rendőrségi engedéllyel.

Tüntetések általában nem tartoznak a zsidóság kirívóan jellemző tulajdonságai közé és ezért sokak szemében szinte oázisként hatott, hogy a csömörlelég megszokott kép helyett, amit a hosszuhaju, narkotikával jól ellátott svéd ifjak fészakvietnám melletti és Amerika elleni tüntetése nyujt — valami újat látnak, ami kézzelfoghatóan emberi és egyben megrázó is.

A tüntetés résztvevői egy hétköznapi este hat órákor gyülekeztek a Koncertház előtt a város kelős közepén, éppen a legremesebb forgalom idején, amikor iródkból, üzletekből, mindenki siet autóján haza.

Mintegy hat-hétszázan gyűlthünk össze és megfigyelésem szerint ebben a tömegben rendkívül sok nemzsidó ifju is volt, akik valószínűleg a liberális svéd fiatalokhoz tartoztak. Mikor a menet elindult a városon keresztül az orosz követésgé felé, a plakátok tömege emelkedett a magasba. Az egyik leglátványosabb plakát az volt, amely egy börtön-rács mögül kilépő megkínzott arcú zsidót ábrázolt, a rács mellett falon egy sarló és kalapács, mellette egy horogkereszttel. A plakát szövege csak ennyi volt: Hitler örökösei.

Nagy hatást váltott ki a menet élén levő kb. harmincfőnyi csoport, házilág készített orosz fegyverruhában, s fáklyával a kézben.

Miután rendőrségi utasításra a sorok között egy méternyi távolság kellett legyen, a menet kinyult vagy másfél kilométer távolságra, ami tökéletesen megbénította az utcai forgalmat. A várakozó autósoknak és a gyalogjáróknak serény ifjak röpécédulákat osztottak ki tiltakozási aláírások gyűjtésére, ami ügyes sikerrel is járt.

Közben a tömeg a plakátokon levő jel-szavakat kiabálta és a „Let my people go”-t énekelte. Az orosz követésgé összes redőnyei le voltak húzva, míg az épület előtt lovas rendőrség állt őrt. Megható volt látni, hogy az ablakokból kihajoltak az emberek és kendőkkel integettek a tömeg felé. Láttam egy idősebb hölgyet a követésgé szembenlevő ablakban, aki erősen tapsolt is a tüntető menetek, keresztmetszetet adva az általános svéd felfogásnak.

IZRAEL JO PELDA?

Jó az, ha az ember néha nemcsak nyitott szemmel, hanem nyitott füllel is jár, mert mindig akad valami említésre méltó érdekesség. Így a svéd rádió egyik minapi külpolitikai szemléjében az északirországi eseményekkel foglalkozott és ennek keretében a rádió londoni szerkesztője meginterjúvolta az IRA nevével régi ir nacionalista mozgalom egyik vezetőjét, aki érthető okokból nem akart nevet szerepeltetni a mikrofon előtt.

A svéd riporter kérdésére beszámolt az IRA vezető céljairól és hogy az angol kormányzat milyen hibákat követ el a nép ellen. Arra a kérdésre, hogy tulajdonképpen milyen politikai irányt akarnak bevezetni, — szocializmust, választotta a kérdéset.

Az ilyesmi elég gyanusan hangzik manapság és a további kérdés, hogy milyenfajta szocializmust akarnak, az felelte az illető, hogy vagy az angol Labor-féle, vagy pedig az izraeli szocializmus az ideáljuk.

Ez a válasz nagyon meglepett, csak sajnos, magam nem tudtam eldönteni, hogy hízegő-e ez Izraelre nézve vagy sem. Ennek eldöntését átengedem másoknak, bár nem tartom megvetendőnek, hogy Izrael egyebek mellett politikai irányvonalat is exportáljon a világra.

★

Még egy rövid ugynevezett „egysoros” hírt is hallottam a napokban, ami szintén érdekes, amennyiben a rádió röviden közölte, hogy Róth Matyi azaz Rákosi Mátyas 79 éves korában Oroszországban meghalt. Rákosi Mátyas tévedésből zsidó volt.

Vendégeink :

GÁRDONYI ISTVÁN,

EUROPÁBAN ELO MAGYAR-ZSIDÓ ÚJSÁGÍRÓ

Evtizedeken át a világlapok munkatársa volt, s annyira világpolgárrá vált, hogy talán nem is lenne helyes országok szerint megjelölni mozzalmas életének főbb állomásait. Tény, hogy olvasóink közül — ahogy azt egy kis alkalmi közvélemény-kutatás alapján megállapítottuk — sokan emlékeznek

a nevére, politikai riportjaira, éles közéleti judiciumára. Pedig bizonyos kényszerítő körülmények alakulása miatt elég rég nem abbahagyta az újságírást és 16 évig nem nyult tollhoz.

Nem irt, de nem is olvasott. Börtönben volt. De a rabság nem törte meg. Fizikai értelemben azt is elhinnék róla, hogy ezt a nehéz másfél évtizedet a Rivierán töltötte és ott tanulmányozta a nemzetközi nagypolgárság színes és felszínes életét. Ami pedig a lelkieket illeti — ebben az értelemben is töretlen Gárdonyi István, s ma már nem csak az események és azok nemzetközi összefüggései, de az életünket meghatározó nagy erők belső vetülete, az emberben vegyemenő belső folyamatok is érdeklík. Ezért lett belőle író.

Pályája korábbi szakaszai során két köny-

vet irt. Az elsővel — „A D-terv” volt a címe, Práger Jenő adta ki harmincegyévesével elszőlve — Budapestén Mikszáth-díjat nyert. Politikai regény volt, azt írta meg benne, hogy egy esetleges német-francia háború esetén, a gall szellem ellenlél majd a germánok és hiába terítik le a trontvonalon Franciaországot, a belső ellenállás teljes lesz, megtöri majd a németeket, akik nem készültek fel a gerilla-háborúra.

Más szóval, ez a könyv utópianak íródott, de az események által később történelmi regény lett.

Hosszu évekkkel később — 1945-ben — újabb riportregényt irt a lágeréletéről „Az ember jó” címmel. Azt írta meg benne, hogy az ember alapjában jó tulajdonságokkal indul az életben, de a különböző események által — és akarata ellenére — végül gazemberré lesz.

Amikor két évvel ezelőtt kiszabadult a börtönből és megteremtődtek számára az írás körülményei, megírta harmadik könyvét, amelynek „A nagy kaland” a címe.

Még nem jelent meg, de a sorok írójának alkalma nyílt elolvasni a vaskos kézirat-tömböt, ötven esztendő társadalmi történéseinek foglalátát.

Döbbenetes olvasmány.

Gárdonyi István egész pályafutásának politikai, társadalmi és emberi tapasztalatait beszűrítette és két család sorsán át bemutatja a kor uralkodó eszméit, s a hősei ügyeskedve, esetlenül, jellemesen, vagy lealjasodva — ki-ki saját alapulajdonságai szerint — lépnek előre, oldalvást, vissza, vagy minden ráció nélkül esetlenek-botlanak, ahogy a nagy erők húzágálják a marionett-bábuk kezére-lábra erősített zsinórt.

Most jár először Gárdonyi István nálunk, rokonai, barátai és egykori olvasói élnek Izraelben. Nem lehetetlen, hogy „A nagy kaland” című regényének leendő olvasói is, mert annak kiadásáról tárgyal.

(bene)

Löwenkopf Kálmán

A HETI SZIDRA

— TÁZRIÁ — M'CORÁ —

Es szólt az Örökkévaló Mózeshez, mondván: Szólj Izráel fiaihoz, mondván: Ha egy nő magzatot hoz világra és szül fiugyermeket, tisztátalan legyen hét napig... Ha pedig leánygyermeket szül, tisztátalan legyen két napig... Es midőn leteltek tisztátalanságának napjai... hozzon egyéves juhott égőáldozatnak és galambfiat vagy gerlicét vétekáldozatnak...

(Vájjikrá 12, 1-6)

A szülés után az anya égőáldozatot és vétekáldozatot mutatott be a szentélyben és ezáltal rituális szempontból megtisztult.

Egyes magyarázók — nyilván idegen befolyásra — összefüggésbe hozzák ezt a szabályt azzal a bűntetéssel, amelyet Isten mondott ki Eva fölött (B'rést 3,16) és amely úgy hangzik, hogy „megsokasítom terhességé fájdalmát, fájdalommal fogsz szülni gyermeket.” Az élet és a halál így összefüggésbe kerül az ösbün („háchétt hákád-mon”) gondolatával. Eszerint az anyaság önmagában bűnös dolog lenne, ami tisztulásra és engesztelésre szorít.

Ez a gondolat azonban idegen a zsidóság egész eszmevilágától, amely a magtalan-ságot a legnagyobb szerencsétlenségnek tekint. Ezért nem hódított a zsidóság körében a cölibátus eszméje: nálunk nincs se pápi rend, se zárda, se kolostor, se fogadalm. Még a kabbala képviselői sem mondtak le a családi életéről, jóllehet magukévá tették az önsanyargatást, a böjtt és a szélsőséges önmegtartóztatás gondolatát.

Ez az első parancsot (mievá), amelyet az ember kapott. A rabbinikus összeállítás szerint a 613 törvényi parancs („tárjágg mievot”) között az első: hogy az ember otthon teremtsen és családot alapítson. A teremtés leírásánál nincs szó „átokról”, mert az Isten maga az ember termékenységét áldásnak nevezte. (B'rést 1, 28) „Vájjvárech o-tám Elohim, és megáldotta őket Isten és szólt hozzájuk Isten, szaporodjatok és sokasodjatok és töltsétek be a földet!”

Az anyaság tehát nem bűn, hanem ellenkezőleg, szent parancs.

„Elfogadhatóbb az a felfogás — írja dr. Jozsef Cvi Hertz — hogy ez törvény csak a szüléssel járó testi szkecciókra vonatkozik. Az anya a szüléssel kapcsolatos dolgok miatt lesz tisztátalanná, de nem a gyermek miatt. Ha a tisztátalanság összefüggésben állana a gyermek születésével, mint természetes jelenséggel, akkor a gyermek, aki az anya tisztátalanságának okozója, maga is tisztátalanná lenne.”

Es szólt az Örökkévaló Mózeshez és Aronhoz, mondván: Ha egy ember testének bőrén daganat, vagy var, vagy világos folt keletkezik, és ez testének bőrén a poklosság sebévé válhatik, akkor vigyék Aronhoz, a paphoz, vagy egyik fiához a papok közül. Es a pap nézze meg a sebet... és ha a seb színe mélyebb a test bőrénel, a poklosság sebe az: a pap nézze meg és jelentsé ki tisztátalannak. (Vájjikrá 13, 1-3)

A kommentátorok jó része úgy véli, hogy a poklosságról szóló törvénynek semmi köze a mindennapi értelemben vett higiénia-hoz. A Tóra nem egészségügyi szabályokat közöl. Ezt a nézetet vallották a talmudbölcsécsk is, akik a poklosságot gondviselészerű büntetésnek tekintették rágalmazásért, vagy mások megszólásáért. A rágalmazás et-köcsi poklosság, és nincs helye Izráel táborában.

Ez a téma feltűnően nagy helyet foglal el a zsidó irodalomban. A Talmudból és az azt követő művekből kötetekre rugó anyagot lehet idézni. Eszerint a rágalmazás rosszabb, mint az istentagadás, súlyosabb, mint a vérontás, a paráználkodás, a bálványimádás. Bölcséink szerint a rágalmozó a denuncian-sok és a hamis tanúk kategóriájához tartozik, csak akörül van vita, hogy mi a büntetése: egyesek szerint meg kell kövezni, mások szerint „kutyák elé kell dobni”.

A Nagy Szinódus tagjai a 18 áldás záro-akkordjaként mindennapi imánkba iktatták Már beré de-Rábiná, az alázatos ember könyörgését, amely magyar fordításban a következőképpen hangzik:

En Istenem! Tartsd vissza az én nyelve-met gonosz beszéditől és az ajkaimat attól, hogy hamisságra nyiljanak meg. Akik engem átkoznak, azokkal szemben némulják el, hadd legyen az én lelkem, mint a por, amin mindenki tapos. Nyisd meg az én szí-ve-met a Te tanodnak, hadd buzogjon az én lelkem szent parancsolataid teljesítésére. Amen.

A harmincas évek végén, amikor Magyar-országon járványszerűen elszaporodtak a ki-terések, a rabbik a heti szidrából vett ha-senlattal aposztrofálták a hitehagyottat. Beszéltek azokról a betegségekről, amelyek az emberről a házra is áttérjednek és végül az egész táborot, az egész közösséget fertőzéssel fenyegetik. A heti szidrára hivatkozva beszél-tek sebekről, amelyek ellepik a testet és színük változtatásával mutatják meg mivol-tukat. Es emberekről, akik megszagott ruhában és mezitelen fölvel állnak a tábo-ron kívül és önmaguk kiáltják magukról: „Istizátalan, tisztátalan!”

A gondolatunk, ahogy a szidrát olvassuk — írta annakidején az egyik rabbi — ön-

vunk is önkéntlenül azok felé fordul, akik rabbi hivatalok előszobáiban türelmetlenked-nek, sorszáma és bebocsátásra várnak, hogy kijelenthessék: el akarjuk hagyni a hitün-kei.

Az egyik a szegény és az önvád szavai-val mondja, a másik a cinizmus és a kö-zöny kihívó fitogtatásával. Az egyik azt sut-togja: nem merek az emberek szemé közé nézni, nem lesz többé nyugodt éjszakám, de meg kell tennem a családomért, a gyerme-keimért, a másik pedig mosolyog és azt kér-

di: miért ne tegyem meg, eddig sem imá-d-koztam, ezután sem fogok. Ha megkérde-z-ük, milyen hitre térnek át, nemegyszer azt válaszolják: még nem tudjuk, ahol előbb sorra kerülünk, ahol kevesebb feltételhez kö-t-ik. Es mennek tovább, más egyházak ir-t-áiba, más felekezetek templomaiba. Amig valahol kikötnek. Es akik nálunk még sir-t-ak, zokogtak, úgy ígérték, hogy lélekben azért jó zsidók maradnak, ott azt vallják: az üdvözlésünkért jöttünk ide. Es akik itt még főlényesen hangzottatták mindenmindegyi-

ket, ott alázattal válszólják: hitből, meg-győződésből. Ossze kellene egyszer vetni a kitérésit és a betérsi jegyzőkönyveket, az itteni és az ottani nyilatkozatokat. Akkor napfényre jutna az, ami így sem titok: mi ennek a tömeges valláscekerének és valláske-rskedelemnek állandó alapja, örök háttere, A rabbi azután arra a konkluzióra jut, hogy hiába tér ki a zsidó, ugysem javít-hat ezzel sem elnyomottságán, sem másod-rendű helyzetén. Majd azt kéri tőlük: Mi- (Folytatás a 17-ik oldalon)

גרופית

**NAPONKÉNTI JÁRATUNK VAN
GROFITBA**

ELJUTUNK

MINDENHOVA! MINDEN HELYZETBEN! MINDEN IDŐBEN!

REÁLIS ÁRAKAT KÖVETELÜNK

KÖZLI AZ „EGGED” KOZONSEG SZOLGALATA

ZENEÉLET

Mahler 3-ik szimfóniája Leonard Bernsteinnal

— A Filharmonikus Zenekar rendkívüli hangversenye —

stinnal hosszantartó ünneplésben részesítették.

MENOTTI: „A KONZUL”

— Az Izraeli Kamara-Együttes előadásában — Rendező: a szerző — Zenei vezető: Gary Bertini —

A hatvan évvel ezelőtt Olaszországban született, 1923 óta Amerikában élő Gian-Carlo Menotti számos operája közül az 1950-ben bemutatott „A konzul” aratta a legnagyobb kasszasikert. Csak a Broadway-n futott kilenc hónapig esténként, Londonban „csupán” három hónapig, míg nálunk egyelőre 25 előadás van „en suite” tervbevéve.

Puccini és verista követői, Mascagni és Leoncavallo után senki sem értett jobban a könnyfakasztó, hatásos, minden színpadi fogást csalhatatlan ösztönrel, skrupulusmentesben kiaknázi, mint a „neo-verista” zeneszerző és szövegíró Menotti. Amellett a természetből ajándékként kapta örök-

Egy jelenet Gian Carlo Menotti „A konzul” című operájából: Rema Számszovov és Jehosua Hecht.

ségül remek színpadi érzékét és ragyogó rendezői tehetségét is. Mint saját maga szövegírója és darabjainak rendezője (rendszerint magának foglalja le minden operájának rendezését), az operaszínpadot rendkívüli dinamikus, izgalmasan mozgalmas, állandó feszültség légkörében tartja.

Nagymeisterül, Puccinittól ellette a brutalitásig érzélgős zenei hatások titkát, Franz Kaffkától, kit szívesen utánoz darabjaiban, a titokzatos, lélektanai módszereit. Amellett, habár zenei lelkeltárában az olasz elődök vezetnek, nem restel — mint „A konzul” érzélgős bölcsődalában — az orosz Muszorgszkijhoz fordulni kölcsönért. A kompiációt, a mindenünne összehordott zenei emlékeket aztán ugyanolyan ügyesen „simkeli”, mint akár — szereplőt.

„A konzul” rendkívüli közönség-sikerét nálunk más tényező is befolyásolja, mint a világ többi részében: nyomozó remiszceneciái, melyeket a nézők nagy részében kelt. Ez a Cavaradossi-ivadék, John Sorel, akit a kaffkai titoktartással leplezik, hogy milyen politikai hatalom, milyen forradalom, vagy ellenforradalom üldöztette, s aki — hacsak a kaffkai éjhomályba burkolt, s a mennyi hatalom, a Vízum, az életmentő vízum mindenhatójától, a konzultól, minden kétségbeesett erőfeszítése ellenére sem kapja meg a lehetőséget, hogy külföldre meneküljön. — a zsidóság tragédiáját idézi emlékeztünkbe. Az elmúlt évszázadok, s az azt követő „demokráciák” elől menekülő igyekvő tömegek drámáját, — s mint ilyen, talán Menotti intenciói ellenére, komor vádirat mindazon nagyhatalmak ellen, melyeknek konzuljai, a szívtelen, könyörtelenül embertelen közöny végrehajtói, süketen és némán túrték és szemlélték, ártatlan ezrek, százazrek pusztulását. És ha — feltételezem, szintén nem Menotti rendezői utasítására, a jaffai „Alhambra”-színházban folyó előadásokon, a konzul szobájának bejárata fölött, félhomályban, de eléggé kivehetően, annak a nagyhatalomnak stílizált címerét véljük felismerni, mely a nagy „exodus” óráiban oly megrendítően rideg önzéssel zárta le a menekültek elől országunk kapuit, úgy „A konzul” realiztikusan izgalmas előadása zenei és színpadi benyomásai mellett ezt a sötét árnyékot is a falakra veti...

„A konzul”-t már láttuk két évvel ezelőtt, szintén Menotti személyes rendezésében és ugyancsak Gary Bertini és az „Izraeli Kamara-Együttes” előadásában a készíráni festíválon, s már akkor is rendkívüli sikert aratott. Bertini különben is nemcsak „A konzul”-nak, de Menotti más darabjainak („A telefon” és „A médium”) is izraeli főkonzulja, feltehetően, a szerző legteljesebb megelégedésére.

Ezuttal is, mint Készárián, Netanja Dávrat Magda Sorel, az üldözött szerencsétlen feleségének szerepében remekelt. Igaztalanok volnának vele szemben, ha azt állítanák, volnának csupán Menotti szüggesztív rendezői varázslának eredményeként robbant ki ily drámai erővel alakításában, hangilag, színeléglyt egyaránt nagyvonalú előadásában, Menotti csodát művelt a többi elvárásolt szereplővel is, már amelyikük megfelelő ké-

pességgel rendelkezett, amelyeket ki lehetett aknázni: Josua Hecht-nél (John Sorel) csak részben, Rema Számszovovnál, aki ismét az anya szerepében tűnt ki, teljes sikerrel. Mint színpadi debütáns Ilana Bruckmann a titkár szerepében szerencsésen egyesítette erőteljesen csengő, kultúrál hangjának és köznapi tehetőségének előnyeit. Az újabb szereplők között Gerald Stera (tenor), mint varázsló még kissé merev volt előadásában, amit kellemes hangjával némileg kárpótol. Igen jó volt ismét Bibiana Goldenthal (az idegen asszony), — Mordechaj Ben-Sachar, kis szerepében, mint üvegező is kimutatta nagyobb feladatokra hivatott képességeit, épp úgy, mint Wily Haparnas (Mr. Köfler), Rachel Nachmias (Vera Boronel), vagy Leon Lisner (rendőrtiszt). Feltűnt Adi Ecion, mint Anna Gomez, aki szintén túlnőtt kis szerepén.

Giora Godik, az impresszárió, remélhetőleg ismét képes lesz nagyobb tömegeket vonzani az Alhambra-színházba. „A konzul” hatalmas sikere után jó kilátásai vannak rá. Ne felejtsük meg a kitűnő ívrit-fordítótól, Niszim Aloni-ról sem.

MNEDELSSOHN „ELIÁS”-ORATORIUMA HAIFÁN

— A Haifai Szimfónikus Zenekar előadásában, vezényel Cvi Osztrovski —

Kétszeresen cáfolta meg a haifai zenekar 8-ik bérleti hangversenyorozatával a közmondást: „Senki sem lehet próféta saját hazájában”. Mert ime, Mendelssohn oratóriumának bemutatásával egyidejűleg két „próféta” is „érvényesült”: Haifa házi-prófétája, Eljahu, s főzeneigazgatója: Cvi Osztrovski.

Az utóbbi kitűnően szolgálta barlanglakó elődjét: a Jozsef Friedland által betanított és meglepően fegyelmezett, jóhangu haifai Kamara-Enekkar közreműködésével nagy tehetőséggel és biztos zenei ösztönrel tartotta össze a zene-és énekkart, s a négy szólistát. Osztrovski, aki elhivatottságát erre a műfajra már a Mozart-reakviem és az abu-gosztiválódásaival is fényesen demonstrálta, most a Haendel nyomdokaiban haladó Mendelssohn-oratóriummal ennek újabb bizonyítékát szolgáltatva.

Hangilag a legszebben Zilla Grossmeyer (szoprán), mint oratóriuménekes legjobban Michael Schopper (basszus) vált be. Az intelligensen előadó tenorista, Kalman Fisch, és az altista Eliezer Zakov számára még kissé új volt az oratórium-stílus.

A Városi Színházban tartott előadásnak első felét hallgatva meg, igen kedvező benyomásokkal távoztam, örvendve Haifa város komoly zenei törekvéseinek és eredményeinek.

Tel-Aviv város zenekarának legutóbbi hangversenyét, melyet Székely Endre — mint halom — nagy sikerrel vezetett, sajnálatomra nem hallgathattam meg. Dávid Ehrlich, Fehér Ilona hegedős-növendéke Vivaldi „A tel” című versenyművét, Judit Lazarovics (szoprán) Mozart „Exultate, jubilate” kantatáját adta elő. A műsor többi részében Geminiáni és Albini-műveket játszott a fuvósokkal bővített zenekar. Pataki László

KARINTHY FERENC PÁRIZSBAN

— IKODALMI LEVEL —

Karinty Frigyes fia, Karinty Ferenc a párizsi Magyar Műhely című folyóirat rendezésében szerzői estet tartott, az író új regényéből, — amelynek Epepe a címe — részleteket olvasott fel.

Az est folyamán a hallgatók kérdéseket tettek fel Karinty Ferencnek a munkájáról, terveiről.

Nem esett messze az alma a fájától. Kitűnő író és igen szellemes anekdotázó Karinty Ferenc — becenevén „Cini” —, így ismerik őt legtöbben.

Idézem egyik sztoriját, amelyet az est folyamán elmondott. A történet valódi-igaz... — Sétálgattam egy este felé és az utcán megszólított egy idősebb ur:

— Ismerem önt, már találkoztunk valahol. Maga Kosztolányi, ugye?

— Mire én megszólalok: „Nem kérem — én Móricz Zsigmond vagyok.

— Ph — mondja —, sebj, — az egy autóbusszmegállóval feljebb van.

(Budapestben ugyanis egymás közelében van a Kosztolányi és a Móricz Zsigmond körtér.)

Karinty legújabb regénye, az Epepe, igen sok vitát leveltel szült. Ezek a levelek meg „feldolgozásra várnak”, némelyikük remek humor. Ugyanis az Epepe című regényben, többek között, egy hitlen férjről is szó esik és egyik olvasó ezt nagyon helyteleníti.

Cini meg akarta válaszolni az olvasónak, hogy ő bizony hallott iesmiről, valamikor

a középkorban előfordult, hogy egy férj megcsalta a feleségét.

— Mik a jelenlegi tervei? — kérdezték az írótól.

— Egy riportregényt szándékozom írni a halálról. Különböző foglalkozású emberekkel fogok elbeszélgetni erről a témáról.

Késő éjjelig tart a beszélgetés, a hallgatók a sportról, filmekről, a magyar irodalomról kérdezik Karinty-t. Félél után, mivel bezárják a termet, az estet egy kávéházban folytatjuk, néhány magyar író, költő társaságában.

Borozgatunk, nevetünk és ahogy elnézem, ugyanaz a profil, ugyanaz a nevető szem — valóban apja fia.

Forrai Eszter

A HETI SZIDRA

(Folytatás a 16-ik oldalról)

Ért térték ki? Hová futok? Merre menekülök? Ugy sem lesz jobb a sorsotok. A kapukat, amiket lezártak előttünk, ez sem nyitja meg előttetek. A törvény nem tesz különbséget közöttünk és tiköztetek. És akiknek a törvény nem elég, azok meg a szülöket, a nagyszülőket, a rég porladó őseket is kikutatják, annyira nem engedik, hogy ilyen könnyen szabaduljatok.

Évszázados bevett szokás, hogy pészách és ros hásaná közötti időben szombat délutánoként Perekét mondanak, illetve tanulnak. A Misnának ebben a hat fejezetében (pontos neve Pirké Avot, amit szokás szerint úgy fordítanak, hogy „Az Atyák példázatai”), a talmudi kor kiváló mesterei, népszerű nagy írás- és törvénytudói rakták le mely életbölcsességeiket, lehangadt, érett tapasztalataikat, világ- és emberismeretéről, önzetlenségéről és emberszeretetről egyaránt tanulsóköd nemes erkölcsi tanításait. A Perek szerves részét képezi a zsidó liturgiának, beiktatták a szidreibe.

A Perek — a magyar zsidóság körében különösen népszerű. Faluban és városban valahol egy templom, vagy imaház — egyaránt tanították. A gyászos emlékü 1944-ig úgy tartozott hozzá a hosszú nyári szombat-délutánok programjához, mint a szombati bárchez, a reggeli templomozás, a kid-

is, a csóient, a zmiress és az ebéd utáni szundítás. Igen gyakori volt, hogy imaházak rabbis tartottak, akinek főfeladata volt a lélekmentesítő Perekből előadni.

Ennek a népszerűségnek tudható be, hogy a Perek-kommentátorok között a magyar zsidóság vezető helyet foglal el. Erről a hat Misna-fejezetről magyar rabbik hatalmas könyvtárra való anyagot irtak össze. A Perek-enciklopédia Nagyváradon, a Kapucinus utca egyik bérházában készült el. A hatkötetes mű (minden fejezetre egy hatalmas kötet) címe „Kneszet Jiszráel”, szerzője pedig Reb Jiszráel Goldmann, a katonavárosi magid, aki egész életét, több mint négy évtized áldásos munkásságát szentelte ennek a grandiózus műnek.

Kol Jiszráel jes láhem chélek láolám háhá, egész Izráelnek, illetve minden zsidó embernek része van a jövőnd világban. Ezzel a Misnával kezdik meg minden alkalommal a Perek-tanulást. Vajon mi a szokás alapja, oka, értelme és magyarázata?

A Perek — mondják a kommentátorok — dicséri és magasztalja azokat, akik a Tórával foglalkoznak. Féő tehát, hogy a tudósok elbizakodnak és lenézik a nép egyszerű gyermekeit. Ezért a nyitány: Kol Jiszráel... Ne tessék elbizakodni, az „olám háhá”, a jövőnd világ az egész zsidó nép közös ügye és ebben a társasúletben az egyszerű, tudatlan embernek is megvan a maga része.

Ismét — elsők az új szolgáltatásban

Engedmény a vagyonadó fizetésénél

7% annak, aki előre kifizeti a vagyonadót ingatlana után, 1971-re — május hó végéig

6% annak, aki előre fizet június hó végéig

5% annak, aki kötelezettséget vállal, hogy számláját 6 egymás után következő havi részletben fizeti ki.

Jöjjen el a Bank Hápoálim fiókjába, és hozza magával az 1971-es évi ingatlan vagyonadó számlát.

BIZTOSITSA MAGÁNAK az önnek járó engedményt bankunknál

BANK HÁPOALIM

HA ÖN MINŐSÉGI TELEVIZIÓRA GONDOL, A VALASZ

Pilot

1971. IV. 23 UJ KELET 17

MÁMZERNAK LENNI NEM FENÉKIG JOGHURT...

Írta: BENEDEK PÁL

A szótár csak annyit mond: Mámzer = fattyu. Igen ám, de milyen értelemben? Ismerőseim, barátaim körében kis hevenyszétt közvéleménykutatást rendeztem a minap, husz embertől kérdeztem meg, tudja-e, mi az, hogy mámzer. Tisztában van-e azzal, hogy a zsidó vallási törvények szerint ki számít fattyunak.

Az arány nagyon rossz volt. Szinte kétségbeesztő. Husz ember közül csak egy tudta pontosan.

Egy konkrét ügy felszínre dobta a problémát, szelvény-hosszában vitakoztak róla, s könnyű illeszmit mondani: „Hallatlan, ezek a rabbik mit nem engednek meg maguknak!” — mert a dohogásnak nem feltétele, hogy e-lobb pontosan ismerjük a fogalmat.

Ki a fattyu? Miért mámzer a mámzer?

Fattyu azt jelenti, hogy törvénytelen gyerek. Tehát aki házasságból születik, az nem mámzer, aki azon kívül, az mámzer — vélik sokan, de teljesen helytelenül.

A másik gyakran felbukkanó tévhit: — Az a fattyu, aki vegyesházasságból születik, tehát vagy az apja, de főleg az anyja nem zsidó. Más szóval másling...

Határozzuk meg tehát pontosan, hogy ki a mámzer. Az olyan zsidó vallású fiú, vagy lány, aki tiltott kapcsolatból született. Akinek például az anyját nem annak férje, hanem egy más ember termékenyítette meg. Vagy aki testvéri kapcsolatból született. Ha egy hajadonnak gyermeke születik, — néha ez is előfordul — az nem mámzer.

A zsidó családi életet évezredek óta szabályozza ez a törvény. Jól szabályozza, mert tény, hogy a zsidó családi élet tisztasága példaként volt ismeretes más népek körében évezredek óta. Ennek egyik eredője, hogy az egykori időknek megfelelően súlyos társadalmi szankcióval fenyegette a tiltott kapcsolatot férfi és nő között. Ezek között úgy látszik a leggyakoribb volt — ma is előfordul —, hogy az anyja — aki házassági kötelékben van A-val, gyereket szül B-vel való kapcsolatából.

Vagyis mámzert szül.

Evezredekkel ezelőtt ez volt a zsidó családvédelmi törvény. Az akkori idők bölcsői tudták, mit foglalnak törvénybe, de azt valószínű nem tudták, hogy később majd megváltoznak az életviszonyok, a társadalmi és erkölcsi normák is, mégpedig ennyire megváltoznak. A törvény viszont törvény azóta is, mert a zsidó vallási törvénykönyv módosítására nincs illetékes testület már elég régen. Nincs és belátható időn belül nem is lesz.

„Szandredin” bölcsői nem ülnek össze, hogy módosítsák a törvényt. Még szerencse, hogy elég bölcsék azok a rabbik is, akik a törvényt alkalmazzák, s mindent megtesznek, hogy senkit ne kelljen végül is mámzernek nyilvánítani.

Vagyis a törvény körül semmi hiba, szent annak minden betűje, de a valóságban mégis jóval kevesebb gyermeket nyilvánítanak mámzerré, mint ahányszor előfordul — maradunk meg a fentebbi példánál —, hogy egy anyának B-től születik gyermeke, noha A-nak a felesége.

A törvény azt mondja, hogy a mámzernek nincs helye Isten gyülekezetében. Viszont bölcsőink már régen felismerték, hogy bármilyen helyes a törvény eredeti intenciója, egyéni értelemben igazságtalanul sújtja magát a mámzert, aki tényleg az anyja és apja miatt lakol, pedig ő maga ártatlan.

A bölcs Kohélet irt egy szivertmarkoló szakaszt úgy általában azokról, akik igazságtalanul huzzák a rövidéket — és egy Midrás szerint valószínű, hogy a mámzerokra gondolt. Erre való hivatkozással a vallási törvényt alkalmazzák, a rabbik tiszta lelkiismerettel nyulnak a legképtelenebb fikciókhoz is, hogy ne kelljen senkit mámzernek nyilvánítani.

Jellemző, hogy az új államiság 23 éve alatt még senkiről sem mondta ki izraeli rabbitanács, hogy mámzer. Könnyen, vagy nehezen, de mindig találtak valami kibívót, amelynek nem voltak elég reális alapjai, de arra mégis jó volt, hogy kihúzzák általa a mámzer-jelöltet a csávából.

Egy rabbinátsági ügyekben jártas ügyvédől hallottam például a következő történetet. Tiszta helyzet volt, a gyermek nem az anyja férjétől, hanem valaki más közreműködésével jött a világra, tehát papírforma szerint hat ökorrel sem lehetett kihuzni a mámzer-ség kátyujából.

Az ügyvéd — tudván, hogy ilyen esetben a rabbik minden képtelen ötletet tárt karokkal fogadnak, csak hogy ne kelljen mámzerré nyilvánítani a delikvenst —, a következőt jelentette ki:

— A gyerek nem mámzer, mert az anyja és az állítólagos férje nem kötötte szabályszerű házasságot, pontosabban a házasságuk érvénytelen — tehát ha egy másik embertől született az asszonynak gyereke, az ettől még nem mámzer.

Ilyen esetben a rabbinátus nem papírok

— házasságlevél, stb. — alapján állapítja meg, hogy valódi-e a házasság, hanem tanukat hallgat ki. Meg is jelent két zsidó ember előttük és azt állították, hogy az asszony és a férje házások.

Ekkor felállt az ügyvéd, kérdéseket tett fel és a válaszok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a tanuk nem szombattartó zsidók. Már pedig aki nem tartja a szombatot, annak a tanuskodását semmibe veheti, elutasíthatja a rabbinikus bíróság.

Ez meg is történt. A következő módon. Felállt a bíróság elnöke és kijelentette:

— A két tanu nem szombattartó, ezért a tanuvallomását nem vesszük figyelembe. Ha elutasítjuk a két vallomást, akkor nincs bizonyíték arra, hogy az asszony és a férje valóban házások. Ha pedig nem házások, és az asszony szült egy gyereket egy másik férfitől, vagyis nem mámzer...

Ugyvéd-ismerősöm azzal kapcsolatban mesélt ez az ügyet nekem, mert véleménye szerint a most folyó mámzer-ügyben súlyos hibát követett el az ügyvéd, mikor kötötte az ebet a karóhoz, mondván, hogy a két mámzer-jelölt anyja és az első férj házassága körül semmi szabálytalanság nem volt. Ha inkább az ellenkezőjét bizonyította volna, ki lehetett volna huzni az ügy mérőfogát.

Lássuk miről van szó.

Ezelőtt 50 évvel kezdődött. Egy lengyelországi szuster, vagy szebb szóval lábbelikészítő kisiparos áttért a zsidó hitre és megnohult. Zsidó lányt vett feleségül. Az asszonyával később Amerikába kerültek, ott két gyermekük született. Hosszu évekként később polgári bíróság előtt elváltak, rabbinátus előtt azonban elmulasztották a get-eljárást.

Nem sokkal később az asszony is, a férj is Izraelbe jött, de nem együtt éltek, hanem külön. Nos, az ötvenes évek elején az asszony másodszor is férjhez ment. Azokban az időkben elég gyorsan bonyolódott az ilyesmi, megjelentek a givat-rámbámi rabbi előtt, aki nem sokat kérdezett, csak szépen összeadta a párt. Hogy van-e válólevele az asszonynak az előbbi férjétől, azt nem firtatta. Ebből a házasságból két gyermek született.

Most mindkettő katona. Ők a mámzer-jelöltek, mert hiszen a vallási törvényeket semmibe vette az anyjuk, nem rendezte el a szénáját, mielőtt megszülte őket.

Mit lehet itt csinálni?

Nos, van néhány lehetőség. Felmerült például, hogy be kellene bizonyítani: annak idején, 50 évvel ezelőtt nem volt szabályszerű a cipész áttérése. Ebben az esetben az asszonyt kötött házassága is megtámadható, az asszony a Háláchá fogalmait szerint soha nem volt a felesége, ennél fogva ha mástól szült gyereket, azok nem mámzerok.

Igen ám, de az öreg rátarti ember, tiltakozott:

— Nem elég, hogy ötven éve zsidó vagyok, most utólag kisütök, hogy pardon, tévedtünk, az áttérésem nem volt érvényes? Ezt velem nem tehetik meg. Tiltakozom! Elmegyek a legfelsőbb bíróságra!

Oda nem jutott el, de a hadserg vezérkarának hivatalilag annál inkább. Az történt, hogy Goren tábornok, a tábori főrabbi elküldte érte saját hivatali kocsiját és megfelelő külsőségek között látta vendégül a vezérkar hivatalában.

Últék az öblös fotelekben, jöfőle vodkával löchajmot is ittak és közben Goren tábornok a lélkéré beszélt. Emondta, hogy két tíju ember jövőjéről van szó, ha mámzeroknak nyilvánítják őket, akkor nem köthetnek házasságot szüveik választottjával — egyzóval az öreg segítségét kérte.

Járujón hozzá saját 50 évvel ezelőtti áttérésténék érvénytelenítéséhez és a következő öt percben megállapítjuk, hogy ennél fogva a két gyerek nem mámzer. Utána átmegyünk egy másik szobába, várunk újabb öt percet és én magam fogom magát — most már végérvényesen — zsidóvá téríteni — mondotta Goren főrabbi.

Az öreg végül megtört és hajlani kezdett a jó szóra. Hogy miért nem csinálták meg mégsem a dolgot? Azért, mert ilyen ügyek ieonyolításához rabbinátus kell, egy rabbi — Goren tábornok —, nem elegendő. Két további rabbira is szükség lenne. És még nem akadt két rabbi, mert az a helyzet, hogy Goren tábornok „huszvárgásának” nagy az ellen-tábora a rabbik körében. Nem szeretik, hogy olyan merészen vágja ei egyébként borotvaéles logikájának pallosával minden háláchikus probléma gordiusi csomóját.

A legtöbb rabbi hajlik az okos megoldások felé, — különösen ha mámzer-ügyről van szó —, de „Lassan a testtel!” a jelszó. Ezzel szemben Goren rabbi öt perces határidőket szab, ha nem akarja nagyon elsielni a dolgot...

Egyébként Goren rabbi — nem hiába tábornok is —, több stratégiai vasat tart egy-szerre a tüzbén.

A egyik elgondolásának az ad alapot, hogy néhány évvel ezelőtt meghalt az a bizonyos givat-rámbámi rabbi, aki összeadta az asszonyt az új férjével.

Goren rabbi érvelése: — A tiszteltre méltó emlékü rabbi tudta, hogy az asszony és az előbbi férje között nem volt „kóser” a házasság, s azokban a zürzavaros időkben — éppen hogy megalakult az állam, új olék is voltak, Amerikából — szépen összeadta őket. Már pedig ha egy rabbi már akkor látta, hogy az első ház-

ERICH SEGAL: Szerelmi történet

12.

Igenis uram... Phil. — ismétlem és tovább ráztuk egymás kezét. Végül elengedett és a lányához fordult, elragadtatott felkiáltással: — Jennifer!

Egy másodperc töredékére minden megállt, senki sem mozdult, majd Cavillieri a lányához lépett nagyon szorosan átölelték egymást és átkarolva ringatóztak, gyengéd himbálással. Cavillieri ur képtelen volt érzelmeinek más módon kifejezést adni, mint egyetlen szó, leánya nevének szüntelenül ismétlődő, halk, gyengéd suttogásával. — Jennifer... Jennifer...

És ez a Radcliffe-kollégiumot kitüntetéssel végzett lány, az ő lánya, szüntelenül csak azt mondogatta — Phil...

Határozottan úgy éreztem, hogy ebből a játékból kihagytak.

Ezen a régmúlt vasárnapi délután csak fegyelmezett, szigoru nevelésnek köszönhettem, hogy átvészelttem a reám váró válságokat. Engem ugyanis kiskorom óta arra tanítottak, hogy tele szájjal ne beszéljek. Minthogy Phil és leánya egymással versengve, szüntelenül szóval tartották egymást, nekem nem is igen nyílt alkalmam rá, hogy kinyissam a számat. Ezzel szemben rekordmennyiségben fogyasztottam az elém tálat olasz süteménykülönlegességeket, amiben látható örömmel telt és mindenből kétszer vettem, nehogy megbántsam az érzékenységek.

Ugy vélem, a fiatalember okay — nyilatkozott a lányának Phil Cavillieri.

Ugyan mit érthetett ez alatt?

Mert, hogy okay mit jelent, azt tudom, de vajon mivel érdemeltem ki Phil részéről az elismerést? — ezen tűnődtem. — Na ugye, mondtam neked, hogy okay — válaszolt erre Jenny.

— Mondtad, mondtad — helyeselt az apja — de azért mégis csak látom kellett a saját szememmel is. És most látom. Olivér?... — A megszólítás nekem szót.

Igenis uram.

Szólítson Philnek.

Igenis uram... Phil.

Tudja meg, hogy a véleményem szerint maga okay.

Köszönöm szépen uram. És nagyra értékelem a véleményét. Igazán. És bizonyára azt is tudja, mit érzek a lányá iránt... és ön iránt is.

Olivér — szakított félbe Jenny — volnál szíves abba-hagyni ezt az ideitlen dadogást egyáltalán...

Jennifer — vágott most a leánya szavába Cavillieri ur — hajlandó volnál finomabb hangot használni? Ez az alak a vendégünk.

Rövidesen ebédhez ültünk (mint utóbb kiderült, a külön-féle tészták csak aféle bemelegítő kóstolóknak számítottak) és Phil kísérletet tett, hogy komolyan szóljon velem. A maga hőbortos, érzélgős módján talán azt képzelte, hogy ő majd elrendezi III. és IV. Olivér között megrendült családi kapcsolatokat.

Olivér, engedd meg, hogy felhívjam telefonon és beszéljek veled, mint apa az apával — könyörgött.

Phil. Értsd meg, kár az időért.

Hogyan nézzem itt ölbetet kézzel, hogy egy apa megtagadja a gyermekét. Egyszerűen képtelen vagyok...

Phil, én is megtagadtam őt.

Nem akarom ezt megégszer hallani! — jelentette ki Jenny apja őszinte felháborodással. — Az apai szeretetet meg kell becsülni és értékelni, komoly és szent dolog az.

Különösen az én családomban — tettem hozzá.

Jenny időközben ide-oda járt kelt, tányérokat cserélt, az ebéd felszolgálásával foglalatokodott, nem is vehetett részt a vitánkban.

Menj csak és hívd fel őt telefonon, fiam — ismételtette Phil — majd én elrendezem a kérdést.

Szó sem lehet róla, apám és közöttem mindennek vége.

Olivér, hallgass rám, ez így lehetetlen helyzet. Meglátod, megpuhul, kiengesztelődik előbb-utóbb, mire eljön az esküvő ideje és majd a templomban...

E pillanatban Jenny, aki most a desszert tányérokat rakta az asztalra, komor hangon fordult az apjához. — Phil.

Mi az?

Ami a templomot illeti... a templomi esküvőt... attól tartok, családost kell okoznom neked.

Oh — nyögött fel fájdalmasan Mr. Cavillieri, mert félreértette a helyzetet és bocsánatkérő arccal fordult hozzám.

Énmiattam ne tartsatok semmitől gyerekek... úgy értem, nem ragaszkodom és feltétlenül a katolikus egyház szertartásához... ugyanis, mint Jenny valószínűleg említette, mi katolikusok vagyunk és... de egyáltalán nincs ellene semmi kifogásom, ha a ti egyházatok szertartása szerint esküsztok, Olivér. Az Isten megáldja egybekeléseket bármilyen templomban ünneplitek és esküszöm, nekem semmi kifogásom ellene, bármit határoztok.

Jennyre néztem, aki apjával való élőzetes telefonbeszélgetése során nyilván elmulasztott egyet-mást közölni, a legfontosabbakat.

Goren rabbi érvelése: — A tiszteltre méltó emlékü rabbi tudta, hogy az asszony és az előbbi férje között nem volt „kóser” a házasság, s azokban a zürzavaros időkben — éppen hogy megalakult az állam, új olék is voltak, Amerikából — szépen összeadta őket. Már pedig ha egy rabbi már akkor látta, hogy az első ház-

zasság nem „kóser”, akkor a másodikból való gyerekek — akár házasság az, akár kapcsolat csupán — nem mámzerok.

Az ügy még folyik, megoldást keresnek az illetékesek. Lehet, hogy végül valamivel bonyolultabb lesz, mint ahogy Goren főrabbi-tábornok javasolja, de nem kétséges, hogy tá-lálnak megoldást.

Olivér — fordult hozzám magyarázkodva — tul sok lett volna mindennel kirukkolni egyszerre.

Miről van szó? — érdeklődött még mindig kedélyesen a gyanutlan Cavillieri ur — gyorsan ki vele, kirukkolni, bármi legyen is az, amit elhallgattatok előttem.

Nem tudom miért, de e pillanatban tekintetem éppen a polcon lévő Szüz Mária porcellán szoborfigurára esett a Cavillieri ház ebédlőszobájában.

Ugyanis éppen a templomi szertartásról van szó, Phil — kezdte Jenny és igyekezett elkerülni apja pillantását. — Az Isten áldásáról. Olivér és én... mi nem vagyunk hívők.

Micsoda? Nem hisztek Istenben? Egyikötök Istenben sem hisztek?

Jenny csak megbiccentette a fejét válaszul.

Phil, engedd, hogy megmagyarázzam — avatkoztam a kérdésbe. — Értsd meg, hogy egyikünk sem hívő... Es nem akarunk semmi képmutatást, álszenteskedést.

Azt hiszem, felfogta, mit beszélek, mert én magyaráztam el. Jennyt talán megütötte volna. De most... most ő erelte magát idegennek kettőnk között. És nem birt ránk nézni.

Hát ez aztán szép kis história — szólalt meg végül hosszas hallgatás után. — De azt talán megtudhatnám, ki fogja levezetni az egybekelési szertartást?

Mi magunk — válaszoltam.

Phil a lányára nézett, választ, jóváhagyást várva erre a képtelenségre és Jenny igent intett.

Ujabb hosszas hallgatás után Phil ismét megszólalt. Megint csak azt mondta. — Szép kis história... — Es végül engem kérdezett, mert hiszen én készültem jogi pályára, hogy az ilyen módon kötött házasság... hogy is mondják csak... törvényes-e?

Jenny magyarázni kezdte, hogy a terveink szerint a házasságkötést az egyetem unitárius káplánjának közreműködésével fogjuk megtartani (ő, káplán... — motyogta Phil), — miközben mi ketten a saját szavaink szerint örök hűséget esküszünk egymásnak.

Micsoda? A menyasszony is beszédet tart? — hüledezett Phil — oly módon, mintha a szertartás, az egybekelés valaki másnak a házasságkötése volna?

Phil, hát el tudod képzelni, hogy ilyen alkalmat elszalasszak és befogjam a számat? — kérdezte Jenny.

Nem, kislányom — válaszolt az apja és mosolyt erőszakolt az arcára — csakugyan attól tartok, ez lehetetlen volna.

S mialatt visszafelé hajtottunk, a kocsi megkérdeztem Jennifertől, hogy véleménye szerint milyen volt az ismerkedési találkozó?

Okay — válaszolta.

10.

Mr. William F. Thompson a harvardi jogakadémia dékánja nem hitt a fülének.

Jól értettem, amit mondott, Mr. Barrett?

Igenis, dékán ur.

Nem mondom, nehéző volt nekikezdeni a mondokámnak előszörre és nem volt egyszerűbb második ismétlésre sem.

Igen uram, szükségem van az ösztöndíjra a jövő évben.

Igazán?

Ezért vagyok itt uram. Ugyebár, ön határoz az ösztöndíjak kiosztásának kérdésében?

Igen, de kissé furcsának találok. Az ön édesapja...

Ot kihagyhatjuk ebből a kérdésből uram.

Bocsánat, nem jól értettem. — Thompson dékán levetette a pápaszemét és a nyakkendőjével szorgalmasan dörzsölgétt kezdte.

Apám és köztem ugyanis bizonyos nézeteltérés merült fel és...

A dékán visszatette orrára a szemüveget és olyan kifejezéssel arckifejezéssel nézett rám, amilyenre csak egyetemi dékánok képesek.

Rendkívül kínos helyzet ez Mr. Barrett — közölte végül véleményét.

Kinek a számára? szerettem volna kérdezni. Ugyálszik a fickó ki akar velem babrálni.

Igenis uram, rendkívül kínos helyzet, de éppen ezért jöttem önhöz. Ugyanis a jövő hónapban házasodom... és feleségemmel együtt a nyári vakációban is dolgozni fogunk. Összel pedig Jenny... a menyasszonyom... egy magániskolában vállal tanítónői állást. Ez elég lesz a megélhetésünkre, de az egyetemi tanulmányaimra már nem, hiszen ez elég költséges mulatság, mint ön is tudja dékán ur.

Hm... no igen — válaszolta. De csak annyi volt az egész. Mi az, nem akarja megérteni, mit kérek tőle? Hát mi a csudát képzél, mert jöttem én ide, őhozzá?

Thompson dékán ur nekem szükségem van egy ösztöndíjra — mondtam most már minden kertilés nélkül immár harmadszor.

(Folytatjuk)

HETI FILMLEVEL

GYERMEKMESE FELNÖTTEKNEK

MICKEY MOUSE JUBILEUMI ELŐADÁSA („Jom huledet le Mickey Mouse“) Tel-Aviv, Gordon mozi. Utjának végén, néhány évvel alkotójának halála után, az újragrálói kísérlet elérte a nagy gyermekirodalmi alkotások úgy látszik elkerülhetetlen sorsa — klasszikussá vált és ma már tulajdonképpen csak felnőttek számára értékelhető igazán. Igaz, hogy a gyerekek boldog visongással követik az egykori rövidfilmek hőseit, de a gyerekek számára pontosan ilyen érdekes és érzékeltető az utánpótlás-irodalom is — sőt valószínűleg még sokkal érdekesebb.

A film, amelynek egyik fontos fejezete Walt Disney személyes megjelenése a vásznon és a trükkfilm-technika majdnem komoly, de mégis rendkívül szórakoztató megfigyelése és értelmezése a gyermekmozgásteremtésben. Talán nem véletlenül, hiszen eredetileg Disney nem kizárólagos gyermekfilmeket alkotott, hanem amolyan gyermeki (de nem gyermekes) meséket a költészet és a fantázia csapongásai iránt érzékeny felnőtteknek. Erre mutatnak az olyan művek, mint „Mickey Mouse elporjádások”, — vagy „Fantázia” — ez utóbbiban Stokovskij is megjelenik a színen egy pillanatra — vagy a számos egér-kaland, amelynek lényege a logikátlan képzelt szoros belső logikája és az a mélységes pszichológiai hatása, amelyben az eltorzított valóság még felismerhető mását öltözteti a képzelt tündérmesébe illő maskarába.

Walt Disney művészi tevékenységét sokkal mélyebb és maradandóbb értékű, mint ahogy azt képzelt szokás, mert a könnyed felszín megtevesztő. Szinkronizáció, vonalvezetés és ötletei a század legfontosabb képzőművészeti iskoláit idézik és a hatása olyan erős, hogy elérkezik az a pillanat, amikor a felnőttek elfelejtik a nevetni és megbámulni merednek a vásznonra, a gyerekek pedig, azok, akik a filmek „hivatásos nevetői”, rágó gumiját kezdik nyagagni anyjukat és időnként megkérdézik: „Ez már a vége?”

Tulajdonképpen nem csak „Mickey Mouse jubileumi előadása” ez a film, hanem egyben jutalom-játéka is. Alkotójának halála után, az öreg kisegér elhagyja a szórakoztatás színpadát és bevonul a huszadik század művészetének történelmébe.

LILI, DRAGA („Lili háchámud“). Valószínűleg hihetetlennek tűnik, hogy napjainkban még érdemes ilyen költséges filmet készíteni — ilyen rosszul. De úgy látszik érdemes, különösen Blake Edward rendezésében.

zós producer aligha fizette volna meg Julie Andrews és Rock Hudson sztárgázsiját, és a nyilvánvalóan hatalmas összeget, amely Henry Mancini könnyűzene szerzőnek járt, és színes, szélesvásznú operett megzenésítéséért.

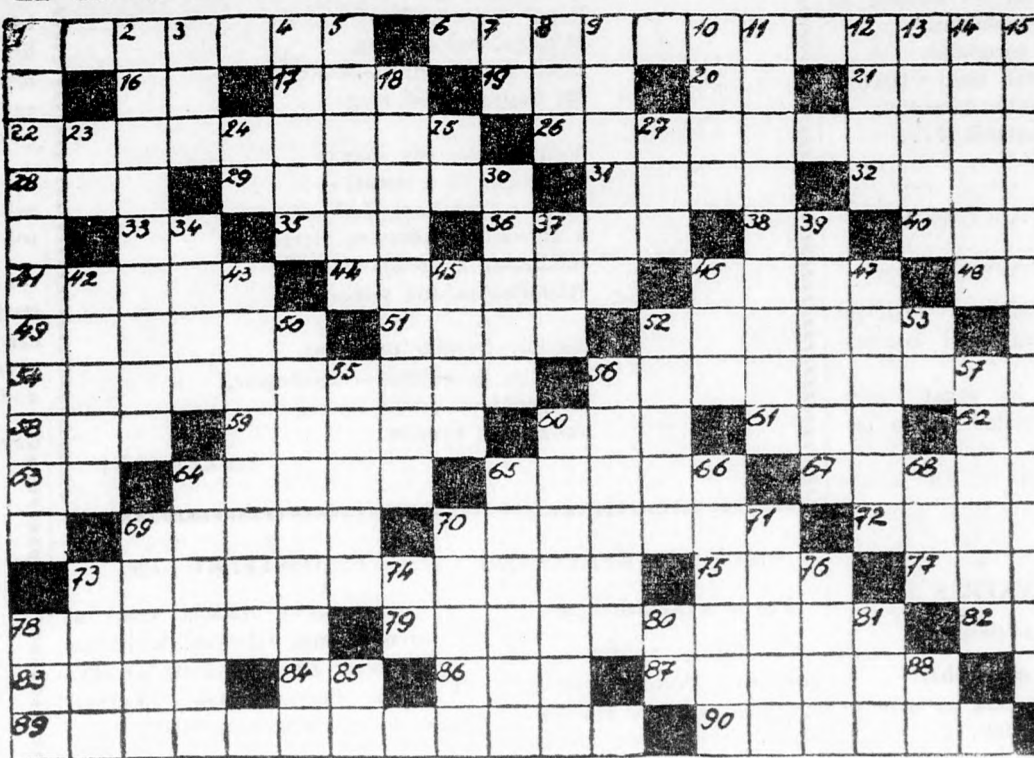
A film az első világháborúban játszódik. Julie Andrews jóformán csont-őrre lefo gyszatva játssza Lili Smith, az angol énekesnő és német kém szerepét, sikeresen el-

csábítja az enyhén pocakos Rock Hudson, az angol pilótatisztet, remek információkat szolgáltatva Vilmos császár hadseregének. A végén, mikor éppen minden nagyon rossza fordul, minden jóra fordul, mert „kitör a béke” és a kémnő boldogan omlik az el-

árult katonatiszt szerető karjaiba a színházterem éljenző közönsége előtt. A filmet a Faramont cégjelzi és erre szokás mondani, hogy minden stúdiónak olyan filmjei vannak, amelyeket megérdemel.

Hágár Enos

KERESZTREJTVE NY 253

Vízszintes: 1. Felfogás, vélemény. 6. Német író. Legjobb regénye szociológiai, politikai vonatkozású. — „Professzor Unrat” stb. teljes név. 16. Távoldok. 17. Kevert menyasszony. 19. Angol egy. 20. Étel ízesítő. 21. Az amerikai nagy tavak egyike (Erie), keverve. 22. Holland festő 1606—1669, nemcsak a holland, hanem minden idők festészetének egyik legnagyobb alakja. 26. Strauss-operett címe. 28. ...luett, árnykép. 29. A hasonlevű török vilajet székhelye, a Marica és a Tunda összefolyásánál. (Drinápoly). 31. Végzet. 32. Vissza: francia vég, vége. 33. Tiltó szó. 35. Angol sör. 36. Japán teaházi nő. 38. Úres íge. 40. YUI. 41. Francia filozófus-író, 1828—1893. Bölcsészeti műve: Philosophies francaises du 19-e siècle. 44. Francia fizikus 1775—1836. Róla neveztek el az áramerősség (intenzitás) gyakorlati egységét. 46. A közmondás szerint nem esik messze a fájától. 48. MT. 49. Felfed (titkot). 51. Négy magánhangzó. 52. Vörösbarna szín vagy festék, egy olasz város nevéből. 54. Két szó: 1) francia író 1904—1876. „Indiana” stb.; 2) francia-izsidó író, a francia akadémia tagja. „Les captifs” stb. 56. Pesszimizmus. 58. ...mál, buzdít, biztat. 59. A Fülöp-szigetek legnagyobbika. 60. Ékezettel mulató. 61. ...ankólia, búskomorság. 62. 3,14. 63. Duplahangzó. 64. Mely időben? 65. Jól megtermett. 67. A garat szájmögötti része. — 69. Viselkedés. — 70. Utburkolásra használt, keményre égetett téglá. 72. Ünnepi öltözet. — 73. Két szó: 1) római író, stoikus filozófus, időszámítás előtt 4 — időszámítás után 65. Nero nevelője, 2) beszédkihívás. — 75. Költő faragja. 77. Akadály. 78. Az „Ábel trilogia” írója. 79. Francia kritikus és irodalomtörténeti író (1849—1906). Nagyhatalmú katolikus szemléletű tanulmányában a naturalizmus ellen küzdött. 82. Ásvány. — 83. Betűvel az elején: péksütemény. 84. Gyökeér. 86. A. Z. E. — 87. Angol költő (1612—1680). Verses szatírja „Hudibras” (Samuel). — 89. Két szó: 1) gazdagok lakta épület, 2) tudós. 90. A görög mondásban a Hold istennője.

50. Fehér versejt. 52. Vissza: erdélyi folyó. — 53. Kis részecske fele. — 55. Vissza: névelős kalászos növény. 56. Poggyász eredeti francia helyesírással. 57. Kezelés. 60. Angol nemes, a legalacsonyabb örökösödő nemesi cím birtokosa. 64. Európai törpeállam. 65. A tömlőbeliük osztályába tartozó tengeri állat. — 66. A Nagykutya csillagkép elsőrendű csillaga, valamennyi állócsillag közül a legfényesebb. — 68. Foggal öröl. 69. Vidék Litvániában. 70. Drágakövek mérésénél használatos súlyegység. 71. A Parana 1122 kilométer hosszú, baloldali mellékfolyója Braziliában. 73. Ékezettel: női név. 74. Utóhangszer mássalhangzó. — 76. M. R. I. L. 78. Ékezettel: szakít. 80. T. B. 81. Egyforma betűk. 85. Személy névmás. 88. Szarvasfajta egynevelű betű.

A 250. SZÁMÚ KERESZTREJTVE NY

MEGFEJTÉSE:

Vízszintes: 1. KIRIVOK, 6. FELFEDEZÉSEK, 22. INDIKÁTOR, 26E. KLASSZIKUS, — 49. IZOGÉN, 52. LASSZO, 56. DOLOMITOK, 73. 1) NEMES, 2) IZOBÁR, — 75. POK, — 79. PROTAGORAS, — 90. ISONZO.

Függőleges: 1. KRITICIZMUS, 2. REDINGOTE, 11. ESSZEUSOK, 14. ELUARD, 15. 1) KASMIR, 2) AKADEMIA, — 39. TASMÁN, — 43. RENDELET, — 50. NYAKASSÁG, 65. GABONA.

Nyereménykönyv:
Krudý Gyula: A FENYETT KIRALY

Érdekes találkozó színhelye volt vasárnap a rechovoti Weizmann Intézet, ahol fiatal rabbik és jesiva vezetők nagyobb csoportja tanulmányi napon vettek részt, amelynek keretében az intézet tudósai tartottak előadásokat tudományos kérdésekről, elsősorban a rák elleni harcról és az úrkutatásról. A tanulmányi napon, amelyet Slomo Hákohén Kuk rechovoti rabbi foglalt össze, több vallásos asszony, nagybárá rabbi-feleség is megjelent.

BRIDZS

LICIT-KÉRDÉSEK

- (HELYES VÁLASZOK) (62)
(Folytatás)
- Partnerünk 1 szanzadával nyit. Lapunk: P: DB xxxxx Kő: x Ká: Dxxx T: x. A helyes válasz: 4 pikk.
 - Partnerünk 1 treffel nyit. Lapunk: P: AxK Kő: KBxx Ká: AxKx T: xx. A helyes válasz: 1 kör, 12 pont, nem eleendő 2 szan mondáshoz. Később azonban meg lehet kísérelni a szanzadú bemozdást.
 - Partnerünk 1 treffel nyit. Lapunk: P: KBX Kő: KDX Ká: A10xx T: AXx. A válasz: 3 szanzadú. 17 pont és jó osztás.
 - Partnerünk 1 treffel nyit. Lapunk: P: — Kő: KBX Ká: AD10xx T: AxKx. A helyes válasz: 2 káró. Szlem lehetséges.
 - Partnerünk 2 körrel nyit. Lapunk: P: DB10xx Kő: xxx Ká: xx T: AxK. A válasz: 2 pikk, 7 pont és jó ötös szín.
 - Partnerünk 2 pikkelt nyit. Lapunk: P: B9xx Kő: AxK Ká: Kx T: AxKx. A válasz: 3 pikk. Először támogatnunk kell a partnerünk által bemozdott szint. Folytatjuk)

Az izraeli bridszfesztivál bajnoknőjének bravurja

Legutóbbi rovatunkban közöltük Rixy Marcus, az izraeli bridszfesztivál bajnoknőjének, a most folyó angolai női bajnokságon sikeresen végrehajtott „bravurját”. Erdekes megjegyezni, hogy még két asztalnál licitáltak be a kis szlemet, de mind a két helyen elbuktak. Miután többen érdeklődtek a lejátszás iránt, közöljük a megoldást:

♠ B 8 5
♥ 9 5 2
♦ AK1084
♣ A 8

♠ 10 4 2
♥ KB 4
♦ D 9 5 2
♣ B 4 3

♠ D 6 3
♥ 7 6
♦ B 7 6 3
♣ D 7 6 2

♠ AK 9 7
♥ AD1083
♦ —
♣ K1095

A lejátszás: Nyugat a káró 2-vel indult. Dél (Rixy Marcus) kézből tította aduval. Majd lehubta a pikk ászot és királyt s az asztalra került a treff ászal. Káró ász, király, amire kézből dobta a két pikkjét. Ismét káró lopás, majd treff király. Treff lopás kézből az asztal kör 5-ével. Pikk lopás az asztalról, kör 10-el. A helyzet ezután így alakult:
E: Kő: 9 2 Ká: 10 Ny: Kő: KB 4
K: Kő: 7 6 T: D: Kő: AD T: 10.
Dél végül a treff 10-et játszotta. Nyugatnak itteni kellett aduval és „villába” került. A bravur sikerült. (kim)

HOROSZKOP

VIZONTÓ — (Január 21-től február 19-ig).
Anyagi természetű kötelezettségeket ne vállaljon, mert kellemetlenségei támadhatnak később. Ha terveket készít a jövőre, csak a lényeges szempontokat tekintse, ne a lényegteleneket, s akkor minden rendben lesz.

OROSZLÁN — (Július 23-től augusztus 23-ig).
Ön szépen kiaknázza a lehetőségeket és semmi baj, a bevételi forrásból csurran-cseppen. Fontos, hogy a céljait ne részletezze el mindenkinek, mert egyesek árthatnak. Egy elmaradt találkozás talán fájdalmat okoz — de csak átmenetelig.

HALAK — (Február 20-tól március 20-ig).
Ön nagyon nehezen javítja ki a múltban elkövetett hibákat, tehát az a fontos, hogy ne hibázzon, akkor nem lesz mit kijavítani. Átgondolt tervek alapján intézze a dolgait és ésszerűen haladjon célja felé.

SZŐC — (Augusztus 24-től szeptember 22-ig).
A felelősség szempontjait semmilyen vonatkozásban ne feledje ezen a héten. Erzelmi sikere jobb a helyzete, mint gondolná, ne keltsen szánalmat önmaga iránt. Igyekezze minél többet pihenni, szórakozni ezekben a napokban.

KOS — (Március 21-től április 20-ig).
A szakmai verseny farszta is, de ha jó oldaláról nézi, látni fogja, hogy erőt is meríthet belőle. Ő még nem kristályosította ki a legjobb képességeit, amelyeket a nagy célok szolgálataiba állíthat.

MERLEG — (Szeptember 23-től október 22-ig).
Nincs annál fontosabb, mint hogy a hangulata megjavuljon és kifogástalan legyen. Egy kis szerencsével ennek az objektív feltételeit is megteremtheti. Egy gyerek kapcsán nagy örömben lesz része.

BÍKA — (Április 21-től május 20-ig).
A csillagok állása jó jelzést mutat szakmai területen. Ön rövidesen új megbízatást kap, vagy saját kezdeményezésével arat sikert a munkahelyén, ahol szép lassan felismerik igazi értékeit.

SKORPIO — (Október 23-től november 21-ig).
Munkahelyén kisebb bosszúság éri, amelynek lényegéhez tartozik viszont, hogy mulandó. Igyekezzen egy bizonyos ügyben teljes személyi varázsát bevetni, s a siker nem késik majd. Nagyon sok őszinte érzést tartalmazó levelet kap.

IKREK — (Május 21-től június 21-ig).
Anyagi természetű viták, félreértések miatt nem kell emberi kapcsolatokat befolyásolnia. Válassza külön a magánéletét minden gazdasági érdektől és igyekezze minél nyugodtabb órákat eltölteni családi, illetve baráti körben.

NYIL — (November 22-től december 21-ig).
Ön elégedetlen sok mindennel és a többi között önmagával is, de ez nem baj, mert pozitív eredmények származnak ebből a negatív érzésből. Tegyen meg mindent annak érdekében, hogy családi körben mindig teljes legyen a kiegyensúlyozottság.

RÁK — (Június 22-től július 22-ig).
Amikor teljesen derűsnek érzi maga fölött az eget, hirtelen kialakul egy probléma, amely aztán átmeneti felhősödést okoz. Ennek ellenére nincs joga elkedvetlenedni, végül is minden megoldódik, nem is a legrosszabbul.

BAK — (December 22-től január 20-ig).
Egy apró kudarc miatt ne legyenek lelki problémái. — Késztelen a kudarc, de eljön az idő, hogy látni fogja, mennyire jelentéktelen az ügy, ha a nagy összefüggések szemüvegén át vizsgáljuk. Vegye ki a szabadságát, vagy legalább hétévige menjen el pihenni és kapcsolódjon ki teljesen.

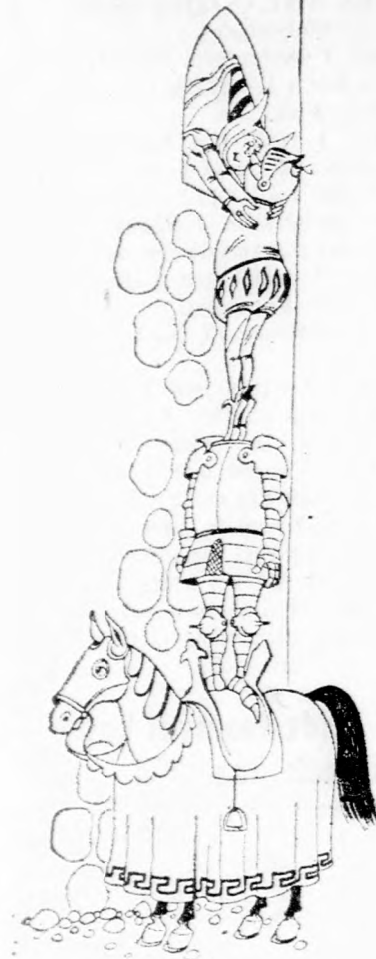
Használja egészséggel
Ezek az első szavak, amelyeket a fürdőkád felújítása után mond.
A felújító szománc, amely a régit újja teszi. Munka helyben, teljes felelősséggel.

T.A., tel. 625110, 938862 — Haifa, tel. 526622

ATTENTION! ATTENTION!
ÚJ OLE — használja ki a lehetőséget!
3 ÉVIG BEHOZHAT VAMMENTES ARON (katonáknak, diákoknak 3 év után is). Újonnan érkezőknek 6 hónapig nagyobb kedvezmények. • Világmárkás TELEVIZIÓT, rádió-patefont, mixert, MOSOGÉPEKET, DIOLEN FÜGGÖNYT, eredeti perszazőnyöket, gázkályhát. • GYORS SZALLÍTÁS. R.M. Aser — Diamantstein Z. • Tel. 62-49-45

SHARON T. 1971. IV. 23 ÚJ KELET 19

ÚJ KELET SZELVÉNY 253 : JUVENYPALYAZAI
Név: Cím:

JO KIS MOSODA
— Micsoda abszurdum! El vesztek az ingemet, s még ráadásul fizetek is? — dühöng az egyik vevő a mosodában.

IMPORT-VICC EGY KOCSMABÓL
Két részeg ember beszélget egy külföldi nagyváros kocsmájában:

LEÁNYKERES
— Rutni, légy a feleségem. — Nem tudsz okosabbat? — De tudok, csak az nem akar a feleségem lenni...

KI VOLT AZ AZ ASSZONY?
— Képzeld, tegnap találkoztam az elvált feleségemmel.

ANNYI BAJ LEGYEN...
A lány a fiúhoz: — Hallom, hogy szereti a zenét?

JOBARATOK
— Jövő kedden meghívom a barátomat. — Akkor majd megtudod, milyen keserves dolog az, ha egyedül tölti az ember az egész estejét...

MAI ÜZLET
A tulajdonos odalép a vevőhöz: — Elnézést, hogy figyelmeztetem, uram, de már három perccel beszél ön a próbabábohoz.

ART BUCHWALD: TV a II. világháborúban
WASHINGTON.— Nixon elnök a napokban azt mondta, hogy valószínűleg a vietnámi háború lesz Amerika utolsó háborúja.

RÉMES RIMEK
Repül a stewardess ki tudja, hol áll meg, miközben a sztrájk-bizottság kit hogyan talál meg.

FILOZOFUS KERESKEDO
Egy ur a cipőüzletben: — Kérem, én fel vagyok háborodva. Tegnap vettem itt egy pár cipőt, s kiderült, hogy olyan durván van kidolgozva a belseje, hogy nem tudom hordani.

SZERELEM
Két amerikai színész beszélget: — Hallom, az idén háromszor mentél férjhez.

GYEREKSZAJ
Két kislány beszélget: — Ki lesz a tanító néni nálatok jövőre? — Ugy hallom, az Eszter néni.

OKOS KIS ASSZONYKA
— Tényleg tudóshoz mentél feleségül? — Igen.

KATONADOLOG
Az újonc panaszra meg a tiszthez, mert az őrmester megsértette.

FIATALSÁG — BOLONDSÁG
Két bankár találkozik az utcán. Egy harmadikról beszélgetnek.

SZIGORU FONOK
A főnök a tisztviselőhöz: — Hallja fiatalember, ami sok, az sok. Tudom, hogy lop, akár a szarka.

STATISZTIKUS A KORHÁZBAN
Egy statisztikust súlyos közlekedési balesettel kórházba szállítanak.

IDŐSZERŰ BÖLCSESSÉGEK
A kozmetika egyetlen célja, hogy megafoljra a születési bizonyítványt.

BARÁTNÖK
— És mondd, a férjed féltékeny? — Nem is tudom. Tíz eset közül talán egyszeri...

EREDMENYES FOGYÓKURA
Egy matrózt fogykurára kényeszerít a hajóorvos.

LEGKESŐBB TIZRE...
A szigorú mama figyelmezteti a lányát: — Aztán legkésőbb tizre itt-hon legyél!

EPPEM IDEJE
— No, erre a házra is ráférne már egy alapos tartarozás.

BÍRÓSÁGON
A bíró így szól a vádlottnak: — Magát ezelőtt egy évvel ítéltel el nadrárgolopásért és már újra itt van?

RESZLETRE NEM MEGY
Egy autó elgázolja Blumberl nyák Edét.

MODERN DEFINÍCIÓK
TÖRTÉNEZS: Olyan ügyvéd, aki a haláluk után védi az ügyfeleit.

FORDITVA
A párizsi sofőr behajt a kirkakba és összezuza magát.

TALPRAESETT GYEREK
Az orvos felesége megdöbbenve hallja, hogy nyolc éves kislánya felemeli a telefon-kagylót és így beszél bele:

AZ EGYETLEN MEGOLDÁS
Egy nagy biztosító vállalat vezérigazgatója magához kéri őt helyettesét és a következőket mondja:

EGY KRITIKUS NAPLOJÁBÓL:
— Az, hogy X. tehetségtelen, még csak hagyján, — de sajnos szorgalmas is...

KAKUKKOS ÓRA — AGGLEGÉNYEK SZÁMÁRA

EMBEREVÖKNEL
Az asszony a férjhez: — Hallod, fiam? Azt kérdezik, hogy tudok-e főzni?

VALÓPERES TÖRTÉNET
Az insbrucki bíróságon Maria Bachinger 32 éves asszony, váloperit indított a férje ellen.

„Teljes bizonyossággal ki merem jelenteni, hogy a nem lávóli jövőben, de lehet, hogy nagyon hamarosan újabb, az eddigieknél is súlyosabb földrengés színhelye lesz San Francisco — közölte dr. Robert Hamilton, az Egyesült Államok földrengés kutató intézetének munkatársa.

Tokióban és más japán nagy városokban kizárólag tizenéves leányokból álló, szervezett gengszterbandák bukkantak fel.

Este hat után jön a szivinfarktus — állapította meg a svédországi Malmö város Alimanna kórházának három szívspecialistája.

A londoni repülőtéren 40 perccel később a felszállással egy utasokkal tele gép. Vegre az utasfülkében megjelent a pilóta, s elnézést kért, bejelentvén, hogy elaludt a vezetőfülkében.

A világ első műanyag hajója — 400 tonna fűrtartalmú és több mint 45 méter hosszú — hamarosan elkészül a southamptoni hajógyárban.

A világ első műanyag hajója — 400 tonna fűrtartalmú és több mint 45 méter hosszú — hamarosan elkészül a southamptoni hajógyárban.